

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, vasárnap, december 18-án.

348. szám.

Levelezés a politikában.

(1) A magyar könyvkiadók határozottan nem élelmes emberek. Nem tudnak a helyzet magaslatára emelkedni. Költeményeket és novellákat gyűjtenek kötetekbe és azokat adják ki díszkötésben. Vagy világtörténetekre hirdetnek előfizetést. A pokolba a világtörténeteikkel. Kinek kell ma a múlt története? A közhasznú könyvek közt ez idő szerint azok a kívánatosak, amelyek a jövővel foglalkoznak, még pedig a közvetlen jövővel.

És erre nézvést csakugyan szükséges volna valami politikai levelező-féle. Elsőbben azért, mert ez a cikk roppantul keresett. Olyan levélhullás indult meg, amely ősz táján a természetben is valóban példátlan. Nincs az a hervadó fölykolosszus, amely annyi levelet tudna hullatni, mint a mai politikai férfiak. Ugy leveleznek, hogy gyönyörűség volna nézni, ha — körtefák lennének. De a „Politikai Levelező“ azért is kívánatos volna, mert némi egyöntetűséget hozna ebbe a szörnyű levelezésbe. Egyöntetűséget a terjedelem, a forma és a tartalom tekintetében.

Hogy mit produkált az utolsó hét a levelezés terén, azt itt nem sorolhatjuk fel, mert egy normális vezércikk nem terjedhet túl tizennyolcz hasábon. Mindenki irt levelet. Az egész ellenzék, a disszidensek, a pártelnökök, a választók,

a megválasztottak és meg nem választottak, a kilépettek és bennmaradtak, a bejutottak és künnrekedtek. Ha annyi irástudó ember volna Magyarországon, ahány ezen a politikai pihenő héten levelet irt, akkor nem maradna ebben az országban analfabéta.

A mai napra is jut vagy tíz politikai levél; még a nyíltterbe is kerül belőlük. Tegnap se volt kevesebb és tegnapelőtt se. Még Dobóczy Ignác is nyíltan levelez a választóihoz és Szvatopluk Tihmér is fölír a képviselőjéhez. Honnan ez a nagy levelező-kedv, holott már a lexikon is megírja a magyarról, hogy minden fegyverben kiválóképpen járatos, csak a toll írást van még némi aversiója? Miért van ez a nagy politikai levelezés szerte az országban, mikor az egész világ azt tudja, hogy mi szónokló nemzet vagyunk?

Nem nehéz megtalálni erre a választ. A szónokláshoz szükséges a személyes jelenlét, a levélíráshoz elég egy-két lap papiros. A szónokot vagy meghallgatják, vagy megverik; a levelet vagy elolvassák, vagy elhajítják. Ez mindenképpen a levél baja, az írójának nincs ellenére, ha apróra tépik. Ő akkor is ki nyomathatja velin-papirosra, beküldheti a lapoknak és pipálhat békésen a kaszinóban, ha a levelét dirib-darabra tépik is. A levélbe nem lehet közbeszólni, záptojással is bajos meghajigálni, és ha senki se hallgatja meg, a levél akkor is megíródott és egész terjedelmében meg-

jelenhet a barátságos irányu napilapok hasábjain.

Igy érthető meg az a csudálatos körülmény, hogy ezelőtt egy héttel, mikor a képviselőházat elnapolták, az egész ellenzék hirdette, hogy bejárja az országot, beszámolókat tart mindenfelé, megismerteti a helyzetet a néppel, és ma, mikor a parlament újra megkezdte a működését, mikor a lázas és hangos semmittevés ismét megindult, konstatálhatjuk, hogy az egész idő alatt csak egy, egyetlenegy beszéd hangzott el. Polónyi mondta, aki bátor ember. A többi hallgatott, vagy csak irt. Vagy még csak nem is irt, mint például Hieronymi Károly. Ő beírta azzal, hogy neki irtak levelet, amelyet legjobb el sem olvasni. Mert ha elolvassa, akkor tudomásul kell vennie a tartalmát, ha nem olvassa el, akkor nem tud róla és beírhatja azzal, hogy a miniszterelnök válaszol az aradi barátainak. A miniszterelnök pedig olyankor jó ember, derék ember, csak máskor égetni való. Ilyenkor édes és aranyos, mert nem mond egy rossz szót se a hitehagyott vádlottól, nem akarja a kapkodó fuldoklót alámeríteni, még csak nem is panaszkodik ellene. Egyenlőtlenül fegyverrel harcol, nem vádolja a vádolót, sőt inkább segítségére siet. Neki pedig jól esik ez a segítség, ezért ne sajnáljuk mi se tőle. Hadd maradjon meg, ha már minden áron megmaradni akar. Az ég adjon neki erőt

Milyen lesz az ex-lex?

Adalék a kor történetéhez.

Roppant nagy a decemberi hangulat mindenben.

A hőmérő közel áll a ponthoz, hol fagy-mérővé változik; az ég borús és ólomként nehezedik a háztetőkre; a nap pedig oly rövid, mint a trabucco-szivar.

A természet arczáról átszáll a komorság az emberekére, elsötétíti és ez által mintegy fokozza a lelkekben lévő kedvetlenség kifejezését.

Kinek is lehetne jó kedve ily időkben!

Itt a küszöbön a karácsony ünnepe, melyen minden esztendőben megújul a világ legmegfoghatatlanabb csodája, az tudniillik, hogy mindenki vesz ajándékokat és senki sem kap; aztán jön az újév a sokféle köteles kiadással, melyet alig győzünk, de mely elől nem menekülhetünk. És mindezen időszakai, rendes bajok fölött ott függ még a rendkívül sötét politikai felhő, a törvényen kívüli állapot, telve kiszámíthatatlan villámokkal és ismeretlen mennykövekkel.

Ha az ember csak tudná, hogy minő lesz az az ex-lex! De nem tudja. Sejtelmé sincs róla. Lehet, hogy nagyon jó lesz. De nagyon rossz is lehet. Lehet, hogy észre sem fogjuk venni; de lehet viszont az is, hogy

megállnak a világ összes kerekéi, s erőt vesz rajtuk a dermesztő mozdulatlanlás, valami tetszhalotti állapot, melyben hallunk mindent ami történik, de nem szólhatunk bele a dolgokba.

Ez kétségbeejtő.

December harminczegyedikén, szent Szilveszter éjszakáján, a magyar ember még csak meg fogja inni az éjféle punch-ot, koczintván a vendégekkel, ha házigazda, és koczintván a házigazdával, ha vendég. De amint az édes, zamatos alkalmi ital utolsó kortyát lenyelte, el fog hűlni benne a lelkesedés utolsó sziporkája is, és rémülettel fogja magának megvallani, hogy most ex-lex állapotban van.

Mit fog csinálni e szokatlan állapotban?

Először még egy kis punchot fog inni, hogy megtudja, vajjon a kedves háziasszony eme ravasz forralmánya olyan jó-e alkotmányon kívül, mint alkotmányon belül?

Aztán kissé tántorogni fog. A körülötte létező közvélemény azt fogja ugyan mondani, hogy a nyakkendője mögé öntött sok Engel-féle vegyi termény fosztotta meg magatartása szilárdságától. De a jó magyar tudni fogja, hogy ez tévedés, hogy ő nem is tántorog, hanem csak megtántorodott. Megtántorodott a feltűnő tapasztalaton, hogy a punch éppen olyan jó és éppen olyan csuszós, mintha az

ország atyái megszavazták volna az indemnitit. Megdöböntö.

Még egy Gerhaud-féle csokoládé-szelet lenyomása után a végképen elszontyolodott magyar ember le fog feküdni, és aludni fog, mint a bunda.

Aludni! . . . De hátha álmodni is? — mondja a tépelődő Hamlet.

Igen. Álmodni! Ez a nagy gyötrelém.

Az álomban föl fog merülni az Adria és a Kárpátok között elterülő nagy sikon egy rettentő romhalmaz, melyben minden téglá egy corpus juris és minden kődarab a törvénytár egy kötete lesz. Mellette a határszéli utmutató szomorúan hirdeti: „A magyar közjog történelméki.“ A romhalmaz tetején pedig az utolsó magyar, Szilágyi Dezső bánatos képpel egyedül ül és intrikál.

Borzasztó látvány!

Igy fog elmúlni az éjszaka nagy lidércnyomások között, de mégis türethetően.

Am aztán fölvirrad az újév napja. Ezzel kezdődik a lelkiismeret nagy tragédiája.

Reggel a honpolgár, meleg flanel-hálókötésbe burkolózva leül asztalához reggelizni. Szokásos nyugalommal nyújtja ki kezét a cukortartó felé; de csakhamar remegve huzza vissza. Elhalványodik. „A három darab cukor közül, melyet kávémba szoktam tenni“ — mondja magában — „egy a fogyaszt-

ennek a nagy bizalomnak a megtartásához.

Nem is az ő meg nem írott leveléről akarunk itt szólni, se a Széchenyi Aladáréról, amely őszintén megmondja, hogy a kilépésének a mostani állapotokon kívül más okai is vannak. Persze, hogy más okai vannak, amiket nem mondhat meg. Szólni akarunk csupán az Andrássy Gyula leveléről, melyet a rosznyóiakkoz írt.

Ez már igazi politikai level. Nem stílyakorlat a szerelmi levelezőből. Van magja is, vannak argumentumai. Okos és nyílt. Így kezdi:

„A parlamentben forradalmi állapot van. A kisebbség a nyers erőszak útján akar diadalmaskodni. A házszabályok nyújtotta lehetőséget akarja arra kihasználni, hogy annak ellenére, hogy kisebbség, kormányt buktasson. A parlamentáriszmus egyik alaptételét, azt, hogy kormányt csak a korona vagy a többség buktathat, ignorálja ez az erőszakos akció. Mély szomorúsággal és hazafias aggodalommal konstátálom e tényt.“

Mély szomorúsággal és hazafias aggodalommal mi is konstátáltuk ezt a tényt. Konstátálta mindenki ebben a házban. Szomorkodott rajta mindenki. Orvoslást keresett mindenki, — csak Andrássy Gyula nem. Ő azt teszi hozzá:

— Nem szeretném, ha a legparányibb felelősség is érhetne érte.

És ezért hagyta ott a régi fegyverársakat. A régi hiveket. Mert nem akarja, hogy a legparányibb felelősség is terhelje.

Hát így nem terheli? Kitérhet a felelősség elől azzal az egy szóval, hogy én nem viselem?

Igen, ha az ország előtt való felelősség annyi volna, mint egy divatját

mult redingót! Akkor gróf Andrássy Gyula minden hétre csináltathatna tizet. De a képviselői felelősség, oh, az más. Azt nem lehet egyszerűen ledobni azzal, hogy „nem szeretném viselni.“ Azt kell viselni. Olyan az, mint a katonai egyenruha. Viselni kell mindenkinek, akit a sorozó-bizottság „alkalmasnak“ talált. Bizony néha nyom a nehéz bornyu, a torniszter, a puska. S akkor csak egyszerűen levetjük, mert nehéz? Mert nem szeretjük a nehezet?

Többször mondja a levelében gróf Andrássy Gyula: „Meggyőződésük tisztaságában nem kételkedem“ . . . Mi hát az elválasztó ok? A helyzet nehézségeit elismeri. Hisz ő maga is mély szomorúsággal és hazafias aggodalommal konstátálja. A kényszerítő okokat is látja, és a szabadelvű párt meggyőződésének tisztaságában sem kételkedik. . .

Hát akkor miért ment el? Mert a választott fegyvereket nem helyesli? Ezt nem mondta a pártban és nem ajánlott másokat. Pedig súlyos szava volt, amelyet követtek számosan. És különben is maga mondja, hogy a Tisza-javaslat fölött nem is vitázik, mert „az események csakhamar napirendre térnek fölötté.“

Nem marad hát egyéb ok, mint amit ismét ő maga mond: „Nem szeretném, hogy a legparányibb felelősség is érne.“

Itt az ideje, hogy mindenki tudomásul vegye, hogy a felelősség elől kitérni nem lehet. Itt nem váltóról van szó, amit nem írunk alá, hogy ne fizessünk. A hazáról van szó. És aki látja a veszedelmet, aki érzi tornyosulni a feje fölött, aki konstátálja maga is, az nem kerülheti ki a felelősséget, akár tesz ellene, akár félrevonul. Gróf Andrássy

Gyula a mai levele után csak úgy felelős a történésekért, mint akárki más, aki bennmaradt a pártban. Szereti vagy nem szereti, az mindégy. Teljes súlyával nehezedik a felelősség mind a két erős vállára.

A politikai helyzet.

Jelentőségteljes momentum a politikai helyzet alakulásához ma nem állott be. A képviselőházban nyugodt ülés volt és ez azt az óhajást keltette sokakban, bárha ennek a mai ülésnek mintájára folyának le a következők is. Erre azonban kevés reményt nyújtanak azok a prognosticonok, melyeket az ellenzéki lapok állítanak fel. Így a függetlenségek estilapja ma este azt jelenti, hogy az elnökválasztást megelőző vita hetekig is eltarthat, mert az ellenzék előbb meg akarja vitatni Josipovich és Szilágyi lemondását és a Tisza-javaslatot. Hogy mi köze van ezekhez a kérdésekhez az elnökválasztásnak, annak magyarázatával adósok maradtak.

A kiléptettek nyílt levelekkel árasztják el választóikat. A ma nyilvánosságra került levelek közül gróf Andrássy Gyula és gróf Széchenyi Aladáréból világosan kitűnik, hogy az alkotmányhü nagybirtokosokat talán nem is annyira politikai, mint inkább más okok bírták a kilépésre.

A politikai helyzeten ez a tény sem változtat azonban. Így a tudósító nem számolhat be eseményekről, hanem arra szorítkozik, hogy egyes jelenségeket regisztrál. Ezek pedig a következők:

(Mit csinál Szilágyi?)

Szilágyi Dezső a most folyamatban levő események legérdekesebb alakja. Minthogy politikai körökben határozott nexust gondolnak a kiléptettek és ő közte, minden figyelem megvan faszülve, hogy hova fog mozdulni. Azt már megirtuk, hogy pozsonyi beszédét elhalasztotta akkorra, ha majd Tisza beszél. Egyesek előtt úgy nyilatkozott volna, hogy minden

tási adót képviseli. Hogy egyem én meg ezt a cukrot? Kinek fizetem én ez adót? Hisz ez nincs megszavazva.“

Nagyon lehangolva kezdi hörpöntgetni kávéját, keserűen. E munka közben arcvonásai mindinkább szigorubb kifejezést öltenek; végre nagy elhatározás vesz erőt lelkén: fogja a három darab cukrot, bedobja a kávéba; aztán nyugodtan tovább früstököl. Még egy kúpica cognacot is megiszik, a pogány.

Tíz órakor jön a levélhordó és hozza a nagy csomó újví gratulációt és egyéb leveleket, hozzájuk nyomván a kékkorítéku kalendáriumot, mely az ő jókívánságainak hirdetője.

— Mit hoz ön nekem itt? Egy megstemplizett kalendáriumot? Hogy mer ön bélyegdíjat fizetni, melyet az alkotmányos tényezők nem engedélyeztek? És egyáltalán miként merészel ön leveleket kihordani? Hát mi ön? Levélhordó? Nincs levélhordó. Az ön fizetése nincs megszavazva. Ön hitorolja a hivatalát. Nem adok semmit. Alázsolgája!

A honpolgár fia, a Pistike, aki a Markó-utcai gimnáziumba jár, nagy szemeket mereszt e jelenetre.

— Papa — szólal meg a fiu — hát a Körmendy tanár ur fizetése meg van-e szavazva?

— Az sincs — mond az apa mérgesen.

— Nincs? Akkor szüret! Holnap nem megyek az iskolába ahhoz a hazaárulóhoz, aki mindig a rendetlen latin igék mult idejét és supinumát kérdezi.

Az apa lehorgasztja füleit és kedvetlenül sompolyog be a szobába. Oda áll az ablakhoz. Kissé zavaros gondolatokkal néz ki a fagyos kövezetre és látja, miként mennek föl a szabadelvű párti képviselők gratulálni Bánffyhoz, aki többé nem törvényes kormányelnök, a nemzeti pártiak Horánszkyhoz, a 48-asok meg Kossuth Ferenczhez, akik többé nem törvényes képviselők, ugymint maguk a párttagok sem. Az egész utca tele van törvénytelen-séggel. Micsoda komédia ez? töpreng a honpolgár, hiszen ha nincs költségvetés, akkor nincs képviselőház sem, nincs hivatalnok, nincs bíróság, nincs gimnázium. Pistikének igaza van.

Ekkor egy század katonaság vonul fel nagy zenezóval a budai várba, valamely főkatonát megtrombitálni. Vigan mennek karjait ütemre lóbálva és erőseket toppantva a gránitköveken.

— Hm! — mondja a honpolgár — ezeknek sejtelmük sincs az ex-lex-ről. Mi lesz ebből?

Délután megjelennek az ünnepnap extra-estilapok, melyek hirül hozzák, hogy Bánffy azzal biztatja a szabadelvéket, hogy „ki kell tartani, mert mi a jogrendet védjük.“ Apponyi azt mondja, hogy „csak szivós kitartás által lehet a jogrendet ismét helyreállítani.“ Kossuth Ferencz pedig kijelenti, hogy „az ősi alkotmányban lefektetett jogrendet csak hősi kitartással lehet megmenteni.“

A honpolgár erre nagyot néz. Ezek mind-

nyájan a jogrendet védik, mentik és föntartják. Melyik jogrendet? Azt, amely nincs? Hiszen a mi rendünk jogon kívül áll.

Erre a honpolgár nagyot sóhajt és rágyújt egy igazi havanna-szivarra. Ez legalább csempészett. Élvezete nem ütöközik a lelkiismeretbe.

A legnagyobb dolog azonban január 2-án fog történni.

Január 2-án az öreg Madarász József képviselő ur meg fog jelenni a képviselőház pénztárnoka, Lisznyai János előtt és le fog tenni az asztalra egy nagy bőr-bugyellárist; abból ki fog venni 288 forintot és 88 krajczárt és így fog szólni:

„Köztudomásomra jutván, hogy az átkos közpügyes kormány mind e napig sem mondott le azon hivatalról, melybe a korona és az állítólagos többség által helyezettnek jelenti magát, és e hivatalról lemondani még jövőben sem szándékozik;

tekintettel arra, hogy a fizetésből, melyet a képviselőknak november 1-én kifizettek, egy harmadrész folyó január hóra szól és már az ez évi, de még meg nem szavazott költségvetés terhére lett előlegezve;

tekintettel arra, hogy a kormánynak nincs joga kifizetni és a képviselőknak nincs joga fölvenni oly pénzt, melyet a nép törvényes képviselése meg nem szavazott;

ezennel visszaadom az e folyó január hóra fölvett, de meg nem szavazott fizetése-

akezióját nem annyira Bánffy, mint inkább a Tiszák ellen fogja irányozni. Eddigélé azonban ez az akezió, minthogy a badarári tanácskozásoktól is távol tartja magát, úgy hírlik, mindössze egy külföldi hírlapíró előtt tett nyilatkozatból áll, mely interview alakjában lát napvilágot.

(Tisza váradi utja.)

A szabadelvű pártban nagy érdeklődéssel néznek a Tisza nagyváradi beszéde elé. Tisza Kálmánt, mint halljuk, hétfőn számos képviselő kíséri le, kik éjszakára Mező-Telegden maradnak, mint Telegdi József képviselő vendégei s reggel mennek be Nagyváradra a beszámolóra, mely a politikai helyzet általános rajzán kívül a Tisza-féle javaslatról elhintett balvélemények eloszlásával fog foglalkozni.

(Bepillantás az ex-lex-be.)

Egyik tudósítónk írja, hogy Bánffy akképen nyilatkozott előtte a képviselőház munkarendjére és egyáltalán a jövőre nézve: „Nem hiszem, hogy elnapolásra szükség lehetne januárig, azontul pedig ki van annak az eshetősége is zárva. Az megeshetik, hogy a Ház megint egy-két napig elnapolja magát valamely okból aztán is, de hogy királyi szóval, arról azontul szó sem lehet.“ Arra a kérdésre nézve, hogy meddig tarthat el az ex-lex állapot, a miniszterelnök ekkép felelt: „Hogy meddig tart, az az ellenzékétől függ s mi minden történhetik akkor, azt emberileg előre tudni nem lehet, de azt hiszem, minden attól függ, hogy a párt kitart-e mellette. Ha a párt és az én idegeim kitartanak, akkor gondolom, nem éri a parlamentárizmust semmi baj.“

— És reményli a kitartást exczellenziád?

— Reménylem, mert az idegeim jók és a párt is jó. Jobb, mint valaha.

(Apponyi vizitel.)

Gróf Apponyi Albert ma meglátogatta Vaszary Kolos hercegprímást s vele másfél óra hosszat értekezett.

(A kormány üdvözlése.)

Bárá Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a nap folyamán a következő táviratok érkeztek: **N y i t r á r ó l:** A nyitramegyei szabadelvű párt központi végrehajtó-bizottsága ma tartott gyűlésében egyhangu lelkesedéssel adott kifejezést Nagyméltóságod iránti rendíthetetlen bizalmának, pártja iránti ragaszkodásának és az ellenzéki kisebbség alkotmányserető, durva erőszakoskodása miatti jogos felháborodásának. Horvát Sándor értekezleti elnök:

N a g y v á r a d r ó l telegrafálják:

A szabadelvű párt nagy választmánya népes értekezletet tartott Hlatky Endre elnöklése alatt. Az értekezlet elhatározta, hogy Tisza Kálmánt impozánsan fogadja és küldöttség útján bizalmat szavaz Tisza politikája iránt és azt helyesli. Bertsey indítványára az értekezlet a következő táviratot küldte. Bánffy Dezső miniszterelnöknek:

Nagyvárad város szabadelvű-párti nagy választmánya mai nap tartott népes gyűlésének egyhangu határozatából fogadja a párt rendíthetetlen bizalmának kifejezését. Merítsen ebből erőt Nagyméltóságod és az egész kormány hazafias működéséhez és koronázza siker áldásos törekvéseit.

Hlatky Endre,

a nagyváradi szabadelvű párt elnöke.

Az értekezleten többen elítélőleg nyilatkoztak az ellenzék magatartásáról. Hlatky elnök beszédében kifejti, hogy a kisebbség lábbal tiporja Magyarország alkotmányát s törvénytelenkedésbe kergeti a hazát. Nyilatkozni kellene a megyéknek és városoknak az ellenzékkel szemben. Dr. Friedländer Tiszát a rendíthetetlen szabadelvűség perszónifikációjának nevezi.

A beszámólóról plakátokon fogják a választókat értesíteni.

(A függetlenségi párt manifesztumá.)

Jelentettük már, hogy a függetlenségi párt egy külön manifesztumot intéz a nemzethez.

A kiáltvány, mely „szózat a nemzethez“ címet viseli, holnap fogják egészterjedelmében publikálni, ma a párt tagjai irták alá, azok pedig, akik nincsenek a fővárosban, táviratilag adták beleegyezésüket az aláíráshoz. A kiáltvány részlete-

sen foglalkozik a politikai helyzettel. Eseteli azt az állapot, amelyben ma az ország törvényhozása van és azzal a váddal szemben, mintha a függetlenségi párt elnöke első sorban volna oka annak, hogy január 1-én tul ex-lex-állapot lesz az országban, azt vitatja, hogy ez tisztán a kormány hibája, mely egész működésével okot szolgáltatott a bizalmatlanságra. A kiáltvány tovább fejtegeti, hogy a függetlenségi párt küzdelme nem a hatalmon levők személye ellen nyilvánul, hanem az ellen a rendszer ellen, amely évtizedeken át mindig odatörekedett, hogy az ország alkotmányán csorbát ejtsen. A kiáltvány azután foglalkozik Magyarország és Ausztria gazdasági helyzetével, a két kormány közti gazdasági szerződés előnyeivel és hátrányával. Adatok kíséretében részletesen bebizonyítja, hogy a függetlenségi párt az ország érdekében cselekszik, midőn az Ausztriával való gazdasági közös viszonyt kárhóztatja és az önálló vámterület létesítését sürgeti.

(Gróf Andrássy Gyula nyílt levele.)

Gróf Andrássy Gyula ma nyílt levelet intézett választóihoz, melyben a szabadelvű pártkörből történt kilépését okolja meg. A levélben mindenekelőtt arra van utalás, hogy a szenvedélyek korában rendesen annak van a legrosszabb helyzete, aki a két küzdő között foglal állást. Ez a kilépetek nehéz helyzete és ezt gróf Andrássy Gyula lelkiismerete nyugodtságának tudatában könnyen elviseli. Nekik — ugymond a gróf — elejétől fogva világos volt, hogy az obstrukciót, melynek enyhítő körülményei vannak csak, de igazolása nincs, kétféleképp lehet leküzdeni: vagy koncessziók útján, vagy az ellenállás rideg eszközeivel. Ő az előbbi utat tartja helyesnek, a kormány meg az utóbbit, a „forradalomnak ellenforradalommal való legyőzését.“

Ebből az okból lépett ki a pártból.

Mert lelkiismerete azt sugta neki, hogy abban a harcban, melyet a kormány magára vállalt, elkerülhetetlen lesz először is a törvény nélküli való kormányzás, másodsor a klotúr, vagyis hogy a kisebbség a többség kényekedvének, a pártszenvedély sugallta zsarnokságnak tétessék ki. Azonkívül, ha a törvényes akarat törvénytelen formákban nyilvánul, féltania kell a nemzet jogi fel-

met, mint jogtalant és elfogadhatatlant. Kérem nekem ez összeget nyugtáznai.“

Lisznyai pénztárnok ur erre nagyot néz; kiveszi szájából pipaszára szopókáját és sóbálványnyá dermedve áll a tarkójáig, kipirult Madarász József bácsi előtt.

Ilyet ő még nem pipált.

Amulatából azonban föl sem tud érredni, mert egymásután érkeznek Horánszky Nándor, Kossuth Ferencz, Molnár apát és pártbéliiek mindannyian, kik ugyanazt mondják és ugyanazt teszik, amit Madarász. Visszabozzák a fölvetett fizetést, mint törvénytelen és elfogadhatatlant. Mit csináljon a pénztárnok? Nem ellenkezhetik a hon tiszteletreméltó atyáival. Összeszedi a pénzt és csapja be a Wertheimkasszába, megjegyvezvén mindazonáltal, hogy ő csupa új bankót adott a képviselő uraknak; ők pedig csupa piszkosat hoznak vissza.

Ezzel azonban a pénztárnok nem érheti be. El kell könyvelnie a pénzt. De hogyan könyvelje? A képviselőknék a Ház könyveiben csak egy lapjuk van; és ezen az áll, hogy „követel“; „tartozik“ föliratú lapjuk a Ház könyveiben a képviselőknék nincsen, mert azok csak a „Házon“ kívül tartoznak. Tehát hová könyvelje ez összegeket?

Szalad megkérdezni a Ház elnökét. Ez azt feleli, hogy ő még csak rövid idő óta van az elnökségben és néhány napi gyakorlata alatt ilyen még nem történt. Tehát nem tudja. Minthogy azonban képviselőházunk hivatalos összeköttetésben van az angolokkal, irjanak sür-

gösen az angol képviselőház pénztárnokához levelet, és tudakolják nála, hogy a parlamentárizmus őshazájában mi a rend az ily esetben?

A levél elmegy és ötödnapra Mr. Anthony Fawkins angol parlamenti pénztárnok megküldi a következő választ:

„There is nothing as that.“

Fawkins.“

Mi lehet ez? Micsoda furcsa angolság ez? Ki érti az ilyen beszédet?

A nagy zavarban szaladnak a levéllel Emmer Kornél képviselőhöz, aki tudvalevőleg arcban nagyon le van beretvélva és mindig az angol parlamenti élet adatait idézi. Talán megérti ezt a feleletet. Emmer szabadkozva megvallja, hogy ő nem tud angolul. Soha sem is olvasott egy angol könyvet. Amit idéz, azt német könyvekből szedi; nevezetesen egy Bagehot nevezetű tudós művének német fordításából.

Sebbel-löbbl futnak Rosenberg Gyula képviselőhöz, ki mint jeles sportsman összeköttetéseket táplál a budapesti angol világgal. Doktor Rosenberg ki is hajtát azonnal Wilton-hoz, a jeles jockey-hez, ki az ő „Györgyiké“ jét győzelemre lovagolta be, nagy fényesen, Wilton nézi, forgatja a levelet; de nem okul belőle semmiképp.

— Hát mi forog itt szóban? — kérdi a jockey.

— Az, hogy a képviselők visszaadják a pénzt, amit nekik az ország fizetett.

— Képviselők visszaadnak pénzt? — mond a jockey kétkedően. — Olyan nincs.

— Olyan nincs? Ha! — és a doktor homlokára csap — persze, olyan nincs. Ez a a levél értelme. „There is nothing as that“, ez szóról szóra azt jelenti, hogy „Olyan nincs“. Az angolok mind egyformán gondolkoznak; a pénztárnok úgy, mint a jockey.

És hozza sietve a hirt a képviselőházba. Később kiderül, hogy Fawkins ur kedveskedni akart a magyar nemzetnek. Minthogy a magyar levelek, melyet a mi képviselőházunk az angolhoz ír, mindig úgy hangzanak, mintha angolok volnának, az angol pénztárnok most magyaros szólásmóddal akarta elismerni a reciprocitás nagy elvét.

Ezen a hízegő tényen aztán az egész ország megnyugszik. Az emberek visszatérnek mindennapi foglalkozásukhoz; a kényes lelkiismeretű polgárok ismét cukrot tesznek a kávéjukba; a gyerekek eljárnak az iskolába; a levélhordó kihordja a leveleket; a katonák tovább trombitálnak az utcán; szóval, minden úgy marad, amint régen volt.

Az ex-lex fogalom; az élet pedig szükség. — — —

Sőt hogy mindez a nagy gabalyodá januárban meg ne történjék, az ellenzéki pártok talán még decemberben keresztülbocsátják beszédeik gátján az indémnity-javaslatot.

Ami pedig nem is volna nagy csuda.

Keszler József.

fogásának, alkotmányra iránt táplált bizalmának érintetlenségét is; az alkotmányt egyszer történő felfüggesztése, az alkotmány örökös gyöngítése. Ezek nerezetas szempontok és ezekből folyik az a kérdés, hogy érdemes-e a merer ellenállás terére lépni.

Van-e arra kényszerítő ok, hogy mindez következzék?

Ma — úgymond gróf Andrássy Gyula — nincsenek ilyen kényszerítő okok.

Ma csak arról van szó, hogy a jelenlegi miniszterelnök mondjon le. Szabad-e már most ezt az áldozatot az alkotmány integritásának érdekében meghozni? Azt mondják, hogy ez rossz praecedens volna. Ez igaz.

Rossz praecedens, ha a kormányt a kisebbség terrorizmusa megbuktatja; de nem rossz praecedens-e, ha törvény nélkül kell kormányozni, ha pénzügyi felhatalmazás nélkül kezelik az állam pénzt? E praecedens még rosszabb a másiknál, mert vele a legvilágosabb tételes törvényünket sérítik meg, holott a másik praecedens egy törvénybe sem ütközik. Sehol sincs körülírva, hol mikor szabad egy miniszternek lemondani, miért és mikor vonhatja meg a párt bizalmát a kormánytól. Az egyik rossz praecedens a jog terén mozog, a másik a hatalmi kérdések küzdőterén. A törvénynek a nemzetből helyeselt egyszerű megsértése a törvény tiszteletét, kötelező erejét feltétlenül gyengíti a jövőben. Egy hatalmi összefüggésben ért vereség semmiképp sem praecjudikál annak, hogy ugyanazon fegyverek ellen máskor diadallal ne lehessen harcolni. Ha ma az obstrukcióval szemben megbukik a kormány, máskor, más körülmények közt, győzedelmeskedhetik, sőt a győzelem esélyein egy mákszemnyit sem változtat az a tény, hogy valamely előbbi obstrukció elérte a célját. Ilyenkor mindig az dönt, hogy a nemzetnek mennyi élő ereje áll a támadás mögött, mennyi az igaz, az elementáris szenvedély, mely a rugója; mennyire van szüksége az országnak a törvényhozói munkásságra, és hogy vajjon az, amit az obstrukció kíván, objektíve elfogadható-e. Elismeri, hogy a mostani akció sikere később egyes vérmes vagy lelkiismeretlen ellenzéki arra ösztökélhet, hogy hasonló fegyverhez nyuljon. De az ilyen kísérlet komoly hatása mindig attól függ, van-e elég gyújtó anyag összehalmozva. Ha van annyi, mint jelenleg, a parlamentárizmus mindig súlyos válságba fog jutni,

akár obstrukció alakjában, akár más formában nyilvánuljon a kedélyek forrongása; ha nincs, könnyen fog vele a jövő minisztérium megbirkózni.

A lemondás ellen azt is felhozzák, hogy a parlamentárizmussal ellenkezik, hogy a kisebbség kormányt buktasson. Ez elmélet helyes; de miatta az országot mindazon megmérhetetlen szellemi és anyagi kárnak kitenni, melylyel a küzdelem folytatása járna, annál kevésbé volna helyes, mert ez az elmélet a maga egészében úgy sem tartható fenn.

Az, a kinek politikai egyénisége olyan nagyfokú gyűlölséget és szenvedélyt tudott fölébresztetni a nemzet tekintélyes részében, hogy miatta minden kérdés elmérgesedik, hogy miatta az ellentétek a végletekig, egészen a forradalmi hangulatig fokozódnak, akivel az ellenzék az elkerülhetetlenül szükséges érintkezést sem tudja többé föntartani, az állandóan miniszterelnök nem maradhat; valamivel előbb vagy utóbb, egy vagy más ürügyön mennie kell. Az állam nyugalma, saját programja, saját pártjának érdeke egyaránt lehetetlennek teszik, hogy az ország ügyeit állandóan vezesse. Egy bizonyos mértékű ódiómmal megterhelve, senki sem képes Magyarország parlamentjét normális uton vezetni, normális parlamenti rendet és életet biztosítani. Erről pedig le nem mondhatunk. Előbb-utóbb lehetővé kell tenni a kibontakozást, erre pedig az első lépés más nem lehet, mint Bámfly miniszterelnök távozása.

Amint valaki tényleg akadály a program megvalósításának, elejtését az elvi hűség követeli.

Azt is kárhozza különben, hogy a kormány a campagne-t az ellenzék ellen a korona bizalmára való különös hivatkozással nyitotta meg. Mindenki tudja, hogy a bizalomnak azon foka, amelyre a kormánynak szüksége van, hogy az ország ügyeit tovább vigye, iránta megvált a koronában. Hisz enélkül nem kormányozhatja. Ha tehát csak ennyit akart köztudomásra hozni, fölösleges munkát végzett. Ennél nagyobb, e g y é n i b b b i z a l o m m a l k é r k e d n i m e g m i n d i g h i b a ; j e l e n l e g p e d i g , a s z e n e d e l y e k á d á z k ü z d e l m e i k ö z e p e t t , a k o r o n a é r d e k e i n e k s u l y o s

megsértése. Jelenleg a korona iránti kötelesség azt parancsolja, hogy a lehetőségig távol tartassék az ellentétek küzdőterétől.

Ezekkel okolja meg gróf Andrássy Gyula a pártból történt kilépését. Bizonyára senkisé fogja szemére vetni, hogy nem beszélt eléggé világosan.

(Kilépettek nyílt levelel.)

Gróf Széchenyi Aladár választóhoz a következő nyílt levelet intézte:

Tisztelt polgártársaim! A magyar alkotmány egyik sarkalatos tétele, hogy adót szedni és ujoncot állítani csakis az országgyűlés beleegyezésével lehetséges, illetőleg, ha az országgyűlés azokat megszavazta.

A szabadelvű pártnak folyó hó 6-án tartott pártértekezletén Tisza Kálmán képviselő ur egy törvényjavaslatot terjesztett a párt elé, melyben a kormány felhatalmaztatik, hogy 1899. évben rendeleti uton hajthatja be az adókat; egyszersmind felkérték a párt tagjait, hogy aláírásaikkal előzetesen szankcionálják ezen javaslatot, akik pedig ezt megtenni nem hajlandók, vonják le ebből a következményeket és lépjenek ki a pártból.

Miután meggyőződéseim tiltotta, hogy ezen felhívásnak eleget tegyek, kénytelen voltam a párt kebeléből kiszakadni. Kénytelen voltam ezt megtenni, mert alkotmányunk alapelveivel ellenkező eljárásra semmiféle kormánynak előzetesen nem adok felhatalmazást; inkább nem kívánok képviselő lenni.

Nem irhattam alá ezen javaslatot még azon okból sem, mert az Ausztriával kötendő gazdasági kiegyezés ügyében a jelenlegi viszonyokat az 1899. évre ki akarja terjesztetni, azaz ismét egy egész évi provizóriumot akar létesíteni.

Folyó évi október havában önmagához intézett beszámoló levelemben pedig határozottan kijelenttem, hogy egy újabb provizóriumot nem szavazok meg és ki is fejtettem az okokat, hogy miért nem tartom azt kívánatosnak. Vannak egyéb okok is, melyek engem ezen lépésre készítettek, melyek felsorolása azonban ezen rövid levél kíséretében tulok időt venne igénybe, de f-dartom magamnak, hogy a legközelebbi alkalommal ezeket is tudomásukra hozzam.

Kiléptem tehát a szabadelvű pártból szabadelvű programom és elvem teljes fentartása mellett. Meggyőződéseim, hogy hű maradtam programomhoz és elveimhez, mert a szabadelvűség első

Madarász apó és a többi öregek.

Nagy fehér szakáll van, mint a Tél apónak, ahogy a gyermekkönyvekben rajzolják. Már maga a fehér szakáll is ritkaság, mert az emberek a negyvenen túl elkezdnek borotválkozni, hogy fiatalítsák magukat. S a jó tisztes szakáll eltűnik a régi idők homályában, csak finoman gondozott és gondorított barkók vannak már ezidőszent. Virgoncz kis ember az öreg Madarász apó, aki jön-megy szapora lépteivel, élénken, fiatalosan, olyan az egész ember, mint az elevezenüst. Az arca színe pedig piros, mint a piros almáé, a szemei tűzeseek, villognak-csillognak, mint a gyík egy dércsipe pagony alul: a dércsipe pagony a hófehér szemöldök.

Madarász apó a szélső balá. Nekünk is vannak öreg embereink, de olyan egy sincs köztük, mint a szélső balnak. Ott van a jó „aga”, a nagy, kifent hajszu aga, az ő jellemző bosnyák koponyájával. Az aga is helyes legény, de nem parlamenti ember. Az aga még tán kedvesebb, szeretetreméltóbb a Madarásznál, de az aga katonaviselt ember, most is szűk tisztinadrágban jár s tele van pajkossággal, humorral, életkedvvel. Az aga úgy fest most is, mintha inkább a menyecskéken járna az esse, mintsem a közügyeken. Az aga csak egy jó su és semmi egyéb. Szóval, az agának még öregedni kell, — ő még nem igen öreg ember.

Mig ellenben Madarász apó már akkor is ott ült a képviselőházban, mikor még mi mostani öreg képviselők meg se születünk. És azóta nem engedett egy jöttát sem. Épen felszázadja mult, ahogy mindenre rázza a fejét, mely egyre fehérebb, fehérebb, de nem puhább.

Azán ott vannak még Janicsáryn kívül gróf Nákó Kálmán. Tip-top, tip-top. Aprózza lépteit a folyosón. Nagy, magas ember, gazdag ember, de nem kovály. A dereka ugyan egyenes, mint egy fényoszál, de az arcán millió ráncz van. Keveset beszél, nyilatkozataiban óvatos s képes megjegyzés nélkül végighallgatni ötven beszédet.

Az obstrukció már hetekig folyt, mikor az öreg ur végre elszánta magát a mult napokban s a következő megjegyzést tette az ellenzékre:

— Tulságosan élénkék . . . élénkék . . .

S vidáman, kevélyen topogott odább a folyosón, hogy így megróttá őket.

Valaha nagy lovas volt, sőt még most is olyan dolgokat tervel az öreg gróf, mint egy lovaglás Berlinbe s több ilyenfélét. Nagy utazásokat tett hajdanában a vademberek közt nejével, a világszép Gyertyánffy Bertával, aki úgy szerette a muzsikát s úgy tudott maga is hegedülni, mint egy cigány. Egy ilyen uton, melyet valahol Afrikában tettek, a grófnőt igen bosszantotta a meztelen kíséret, mintegy százötven ember, akiket a benszlöttékből fo-

gadtak fel. A grófnő alig várta, hogy egy városba érkezzenek s nyombán vett a számukra mintegy háromszáz rőf gyölesot, s megkérte férjét, hogy ossza ki köztük, hadd takarják el az illetlen testrészeiket.

A vadak hágy ujongással fogadták a gyölesöt s szétosztván azt, reggelre nagy paradéval jelentek meg a grófék előtt; — mind a százötvenen turbánt csináltak belőle a fejükre.

Gróf Nákó különben csak vagy tizenkét év óta képviselő. Azelőtt semmit se tudunk róla, csak azt hogy ő az utolsó aransarkantus vitéz, akit a király a koronázáskor személyesen ült fel vitézzé. Képviselővé Tisza tette meg s minthogy Nákó Kálmán a Rónai János kerületében Török-Szt. Miklóson akart fellépni, a generális magához hívatta Rónait és rábeszélte, hogy engedje át a kerületét Nákónak. Innen maradt fenn az az anekdota, hogy a már akkor ötvenéves Rónai nagy fejkarva jött ki a miniszteri szobából.

— Mi bajod, János? faggatták.

— A generális elvette a kerületemet — nyászörögte János.

— És odaadtad?

— Ideiglenesen.

— Hogy-hogy?

— Hát az öreg Nákónak engedtem át, de hiszen az öreg már nem élhet nagyon sokáig, s akkor megint visszaveszem, de attól

feltételének ezeréves ősi alkotmányunk sértetlen fentartását tekintem. Ha egyedül lennék, ki ez alkalmammal kiléptem a szabadelvű pártból, kételyeim támadnának, vajjon emberi gyarlóságomnál fogva helyesebb cselekedtem-e? Miután azonban a szabadelvűség kipróbált oszlopai és közéletünk kimagasló alakjai jónak látták ugyanazt tenni, én, mint egyszerű közkatona, csak lelkesedéssel szegődtem azon zászlóhoz, melyet ezen kiváló férfiak lobogtatnak. Nyugodt lelkiismerettel bocsátom eljárássomat tisztelt választóim bírálata alá. Budapest, 1898. évi december 15-én. Hazafias üdvözléssel gróf Széchenyi Aladár, országgyűlési képviselő.

Dobóczy Ignác a nagyfügedi kerület választóihoz a következő nyílt levelet intézte:

Tisztelt választók! Önök megtisztelő bizalmából két évvel ezelőtt az országos szabadelvű párt programja alapján nyertem képviselői megbízatást s már akkor programbeszédemben kijelentettem, hogy az ezen párt kebeléből alakult kormányt mindaddig, míg ezen program s az abban megállapított elvek alapján halad, szerény tehetségemhez képest támogatni fogom. Önök helyeselték ezen kijelentésem s én azóta — bár nem tagadom — személyes meggyőződésemmel nem egyszer jött ellentétbe a tisztelt kormány álláspontjával — hiven megmaradtam a szabadelvű párt programja alapján s meggyőződésemem ilyen, szerintem is kisebb jelentőségű ügyekben, alárendeltem a pártfegyelmi tekinteteknek. Midőn azonban az országos szabadelvű párt folyó évi december 6-án tartott értekezletén Tisza Kálmán képviselő ur egy törvényjavaslatot terjesztett be, melyet önök már mindenesetre ismernek s melynek aláírói előre felhatalmazást adtak a kormánynak, hogy még arra az esetre is, ha ezen törvényjavaslatból törvény nem is válhatik, az állami bevételeket eszközölhesse s a kiadásokat teljesítthesse, az Ausztriával fennálló közgazdasági közösséget pedig erre vonatkozó törvényes felhatalmazás hiányában is, rendeleti úton fentarthassa, ezen törvényjavaslat aláírásakor hozzájárulásomat megtagadtam s mert a párt ezen aláírást pártkérdeésnek jelentette ki, eddigi szabadelvű programom változatlan fentartása mellett, kilépésemet a pártkörből bejelentettem. Midőn ezt tettem, legjobb meggyőződésem szerint jártam el, mert arra, hogy

én bármely kormánynak a törvényen kívül való kormányzásra előre felhatalmazást adjak, önkéntől megbízatást nem nyertem, de nem is nyerhettem. Azt magam is elismerem, hogy a kormány esetleg önhibáján kívül is jöhet azon helyzetbe, hogy a salus reipublicae suprema lex alapján a törvényt mellőzni, vagy rövidebb-hosszabb ideig annak ellenére is kormányozni kénytelen, de ez esetben azután fenn kell, még pedig teljesen sérthetetlenül fenn kell, hogy maradjon a törvényhozás azon joga, hogy a t ő l a g teljes tárgyilagossággal megbírássa azt, vajjon a kormány az elkövetett törvényt sértésnél tényleg a kellő korlátok között megmaradt-e s nem ment-e túl ezeken, hogy aztán a kormánynak ahhoz képest, amint legjobb meggyőződése szerint a kormány ezen batárok közt maradt vagy azokat szükség nélkül tüllápte, — a felmentést megadhasse, vagy a felelősségre-vonásra szavazhasson.

Ezzel szemben mit látunk? A Tisza-féle javaslat aláírói ezen, az alkotmányban gyökerező ellenőrzési jogukról már előre lemondanak, már előre felhatalmazzák a kormányt, hogy törvény nélkül — esetleg egy éven át is törvény nélkül — kormányozhasson, mely eljárás nézetem szerint alkotmányunk szellemével ellenkezik.

Ellenkezik azonkívül a szóban forgó törvényjavaslat aláírása a miniszteri felelősségről szóló 1848-ik évi III. törvénycikkben megállapított alapelvekkel, tehát a t á t e l e s törvényvel is, mert itt, minden kétséget kizárólag kimondatik az, hogy a kormányzat minden tényeért a kormány felelős, már pedig ezen törvényjavaslat benyújtása azt célozza, hogy ezen miniszteri felelősség megosztassék a kormány s az azt aláíró képviselők között.

Ezen körülmények voltak azok, melyek engem illetően állásfoglalásra kényszerítettek s meg vagyok győződve, hogy önök azt helyeselni és bizalmukat számomra továbbra is megőrizni fogják.

Hazafias üdvözléssel *Dobóczy Ignác,*
országgyűlési képviselő.

(A korábbi üdvözlése.)

Madarász József ma a következő táviratot kapta kéréséből:

Szívbeli üdvözlünk az en a helyen, hol nálad jobb barátja népünknek és hűebb fia hazánkban még nem volt.

(A holnapi népgyűlés.)

A vasárnapi népgyűlésre az összes ellenzéki pártok nagy előkészületeket tesznek. Részt vesznek azon a nemzeti demokrata munkáspárt és a szociáldemokrata-párt, a függetlenségi párt és a demokrata-párt. A pártok közösen egy felhívást szerkesztettek, amelyet ma ragasztottak ki a városban s melynek szövege a következő:

Polgárok!

A parlamenti abszolútizmus leveti álarczát, gögösen bevallja céljait. Nem elég, hogy rést ütött a sajtószabadságon, fojtogatja a gyűlékezés és egyesülés szabadságát és megfertőzte a választójogot, most halálos csapást akar mérni az alkotmányra: törvény nélkül akar adót szedni és ujonczozni.

Egy maroknyi, de vakmerő klikk nyíltan, elszántan magának foglalja le az uralmat, a diktatúrát.

Polgárok! Sorakozzatok a merénylők ellen, óvjátok meg alkotmányunk roncseit.

Vasárnap, hó 18-án délután 3 órakor a Nemzeti Lovardában, Eszterházy-utca 32. szám alatt

népgyűlést

tartunk. Legyetek ott tömegesen.

Előre az alkotmányért, a népszabadságért!

Az előkészítő bizottság nevében:

Szederkényi Nándor, Vázsonyi Vilmos, Holló Lajos, Gombosi Béla, Breslmayer Román, Biró Henrik, Breslmayer Kálmán, Fehér Károly, Bokányi Dezód, Hegedűs János, Goldner Adolf, Hecht Ernő, Inczedy László, Ihász Aladár, Kovács Pál, Kasits Péter, Kardhordó Árpád, Klein Pál, Molnár Jenő, Lovász Márton, Mezey Péter, Pollatsék Sándor, Springer Ferenc, Sümegi Vilmos, Stern József, Szalay Mihály, Tompa Antal, Várady Károly, Vilhelm Adolf.

(Főrendek bizalmas értekezlete.)

A főrendiház mai ülése előtt a főrendek értekezletet tartottak, melyből az elnökhöz azt a kérelmet intézték, hogy az ülésekre szóló meghívásokat legalább is három nappal az ülés előtt küldesse szíjjel, mert legutóbb is megessett, hogy csak két órával az ülés kezdete előtt lettek annak megtartásáról értesítve. Ugyanebben az értekezletben kijelentették, hogy a főrendiház nem látja annak szükségét, hogy még ebben az évben ülést tartson. Ez a megállapodás kissé furcsa. Hátha a képviselőház megszavazza még az utolsó órában az indemnítást?

(A holnapi értekezletek.)

A nemzeti párt holnap (vasárnap) délután hat órakor, a néppárt hét órakor érte-

felek... (S csak egyre vakarta a fejét kedvetlenül.)

— Mitől, János?

— Hogy négy-öt cikluson át úgy elrontja az öreg, hogy aztán évtizedekig sem bírom megjavítani.

— Ohó! — kiálták egyszerre tizen is. — Meddig akarsz te élni?

Tisza alatt valóságos tenyészdéje volt a szabadelvű párt az öregeknek, még azzal incselkedtünk akkoriban Tiszával, hogy ma holnap a husvéti lábmosáshoz is innen szállítanak aggastyánokat Bécsbe a királynak — ez a kedvezmény is hadd jusson a szabadelvű pártnak. Annyi podegrás öreg ember volt akkor a pártban, hogy mikor egyszer Tiszának valami megüresedő kerületre lett volna szüksége egy új ember számára, valaki azt tanácsolta neki a klubban:

— Nyíttas egy ablakot, kegyelmes uram, s mindjárt meghal vagy hat öreg ur. (Notabene hájos júliusi este volt.)

Azóta az öregek nagyon megfogytak. Gróf Szapáry Gyula, mint egy megfordított Herodes, kiirtotta őket fiatal grófocskák kedvéért s most, az elnöki szükségletek idején, valóságos keresett cikké váltak a ráncos ábrázatok és fehér koponyák. De a nevezettekkel, ugyszólván, kimerül a névsor és még csak Urbanovszky Ernő van hátra, a tót hegyek ozonduz levegőjének dicsőségére. Az öreg „Ucsu” épen olyan szeretetreméltó jó

ember, mint a többiek. Hü, becsületes, jellemes, még a régi posztóból való ember. Ez a matrica nincs már meg az ujakban. Ucsut azonban már nagyon megcsapta az idő, gyengébb lett és szótalanabb. A folyosón, a klubban szeret egyedül ülni és elmélyedni a gondolataiba. Valaha vig ember volt, de mióta Kubicza főispán meghalt, mintha üres lenne számára a világ. Aminthogy üresebb is napról-napra. Azok az alakok, akikkel ő billárdozott, már rég nyugszanak a temetőkhöz, de ha élneek is, mit érne; nagyon reszket már a dákó a kezében. A kártyapártnerrei is kipusztultak, — sőt a gíbiczkédés se élvezet. Most már a kártyákat se látja jól. Az alsó, meg a felső összefoly. Szóval, nem a régi világ ez már, de a levegő, a klub levegője az még a régi. A helyek, a fülkék, az ajtók, az ablakok, azok is mind a régiék és ő jól érzi ott magát, a füst között, a zaj között, a hagyományok között. Hiszen mindez olyan tökéletes. Az emberek ugyan nem azok, se a miniszterek, se a mamelukok; de mit tesz az? Az erdő ugyanaz, csak a vadak mások benne. Oh, a Kubicza, a Kubicza egy egész világot elvitt magával.

Urbanovszky harmincz esztendő óta ott ül a Ház legközepe és rázza a fejét, egyre rázza akár miniszter beszél, akár Hentaller beszél, akár Molnár apát beszél, neki csak ez az egy mozdulata van. Nagy szakállá rezeg ilyenkor és hosszú, lesímitott haja is a vállait

esapkodja. De nem a beszédekre rázza fejét Ucsu — ostobaság ez — Ucsunak csak a teste van itt, a lelke otthon jár és hallja a trencséni erdők zugását és látja maga előtt az örök álmát aluszó Kubiczát és csóválja és rázza a fejét, hogy hát hogy tehette azt a hatalmas Kubicza, hogy itt hagyta a követjeit, az ő hű követjeit. Oh! Oh, Kubicza! Mit tettél, nagy Kubicza? És rázza a fejét haragosan a nagy Kubicza cselekedete felett.

Hajdan Ucsu is fortélyos ember volt, egyébiránt abból a nemes és ritka gárdából, mely soha se akart semmi lenni. Nem is kapott az Ucsu semmit se a kormánytól, se a királytól, se viczinális vasutat, se keresztét, hanem kapott az istentől szép öregséget és az is megér valamit. Bizonyosan sokkal többet, mint amit a reichstädti herczeg kapott.

Nem lévén hívalkodó, sem hű, azokban az időkben, mikor Deák Ferencz a nagyhirű beszédjét tartotta a belvárosi választók előtt, Ucsu is a kerületébe készült s gondolván magában, minek törné a maga fejét, lefordította szorul-szóra tóra a Deák beszédjét s elmondta otthon a tótocskáknak. De hajh, csodák-csodája, a beszédre azt mondták a tótok, hogy egy kicsit gyenge volt és épenséggel nem éljeneztek.

Hallván a históriát Deák, nevetve veszedkedett Ucsura:

— Bizonyosan rosszul fordítottad le.

— Nem, dehog, csak való nem oda;

kezet tartanak, melyen folytatják a tanácskozásokat az elnökkérdésre vonatkozólag. Az értekezletek után az egyes pártok elnökei pártközi konferenciát tartanak, hogy a képviselőházban hétfőn kezdődő vitában közös megállapodásra jussanak.

(Beszámoló.)

Pozsonyból jelentik: Szilágyi Dezső jövő csütörtökön fog pozsonyi választói előtt beszédet tartani.

Tóth János országgyűlési képviselő január első felében tartja beszámolóbeszédét Mezőtúron.

(Apponyi Kolozsvárott.)

Gróf Apponyi Albert karácsonykor Kolozsvárra utazik, ahol az ellenzék által egybehívott népgyűlésen nyilatkozni fog a helyzetről.

(Az obstrukció ellen.)

A nyitrai megyei szabadelvű párt központi reghajtó bizottságát Bacskány Károly tekintélyes megyei földbirtokos gyűlésre hívta össze, melyet ma tartottak meg Nyitrán. A szabadelvű párt nagyszámú megjelent tagjai nagy lelkesedéssel bizalmat szavaztak báró Bánffy Dezső politikájának és megbotránkozásuknak adtak kifejezést az ellenzék alkotmányos és veszedelmes erőszakossága felett. A dr. Kostyál által benyújtott határozati javaslatot egyhangúlag elfogadták, mely szerint a nyitrai megyei szabadelvű párt központi reghajtó bizottsága elismerését és köszönetét fejezi ki a kormánynak és az azt támogató szabadelvű pártnak az ellenzék erőszakosságával szemben tanúsított bátor magatartásáért. Háláját és köszönetét fejezi ki továbbá annak a kilencz nyitrai megyei országgyűlési képviselőnek, akik nem hajtották a kisebbség terrorizmusára és aláírták azt a törvényjavaslatot, mely világosan dokumentálja, hogy a képviselőház számszerű többsége rendíthetetlen támasza lesz a kormánynak, ha a kisebbség a szükség jog terére szorítja. Ezért helyteleníti gróf Széchenyi Aladár országgyűlési képviselőnek a törvényjavaslattal szemben tanúsított eljárását. Elhatározza végül, hogy erről a határozatról a miniszterelnököt, a szabadelvű párt elnökségét, az említett képviselőket és végül a pártnak vidéki választmányait állásfoglalás végett értesíti. Ugyanez ügyben nemsokára egyetemes nagygyűlés lesz.

Madarász elnököl.

(Az országgyűlésből.)

Micsoda kedvteléssel készülődött az aranymandátumos öreg ur erre a szép napra! Napok óta bejárogatott az elnöki hivatalba és rakosgatta sorra az érkező kérvényeket, feliratokat. Ezeket már ő fogja a tisztelt Háznak bemutatni. Aztán fölkereste a pártklubokat és tanácskozott miniszterekkel, vezérekkel. Ezeket mind ő fogja most dirigálni. S közben csinálta a beszédét is, felszabadja talán az elsőt, amelyet még sem mert rögtönözni az öreg ur, mert a gyakorlat ugyan szép dolog; de mégis csak mehezebb sor az, mikor az embernek az elnöki dobogóról kell beszélnie és völgy és karzat figyel a szavára, sőt ki tudja, elhatol az a beszéd talán még a felséges ur föléig is.

A felséges ur... Madarász apó nagy néha adta az enivaló republikánust, de mégis csak érezte, hogy ezen a szép napon illenék valahogyan megalkudni a körülményekkel. No nem nagyon, de egy kicsit, hogy a felséges ur meg ne csóválja a fejét, ha tán elolvassná a jó apó beszédét. Csérébe inkább majd jobban megnyomja a szót, mikor az ország függetlenségéről beszél. Ilyenformán helyreállítja a megbillent egyensúlyt. Egy jó szóért, mivel a felségnek megadja a hódoló tiszteletet, majd kivágja azt az élesebbik szót is, hogy ez a nemzet függetlenségét és önállóságot szomjaz. És akkor már a lelkiismerete sem fogja vádolni.

De azért mégis trémázott. Ahogy köröskörül borzolódnak kezdtek a parlamenti habok és vékony oszlopokban rajzoltak be az emberek, Madarász apó izgatottan huzódott meg az ő régi, megszokott helyén. A kezében holmi hivatalos írásokat szorongatott és a szép fehér fejét lehorgasztotta a mellére. Körülötte hétköznapi érzésekkel izgett és mozgott a szélbali gárda. Polónyi rengő léptekkel járt föl s alá. Sima Ferencz valami néppárti emberrel éppen az öreg ur előtt helyez-

kedett el csöndes beszélgetésre. A hegyvidékről zajongva hömpölygött lefelé a vitarendezők sokasága. Egészen úgy, ahogy más napokon szokott történni.

Az öreg ur egy darabig csak úgy félkezével próbálja őket szétirigálni. Aztán kijön a sodrából:

— Legyetek csöndben! — fakadt ki utoljára, idegesen és már alig győzte a percek mulását várni. (Hja a dicsőség közelsége még az ilyen öreg urral is könnyelműen pazaroltatja a percet, pedig nem lehet már belőlük sok zsákkal.) Idegesen mozgolódik a helyén, mindenkit a helyére szeretne parancsolni — az arcára pedig csudálatos pirosaság ül ki. A jó Isten tudná csak, mikor érzett az öreg Madarász utoljára ilyen izgatottságot.

De im megszólal a csengő. Csak avatlatlan kézben, Molnár Antal rázza.

A szélsőbal felzug:

— Nincs joga csöngetni!

Már ezt a kis jogot is sokalja az obstrukció a többség tagjaitól. Csak Madarász nem sokalja. Olyan gesztusokkal inti csöndre a tábort, mintha azt mondaná:

— Ne irigyeljétek a szegénytől ezt a kis gyönyörűséget. Ugyis ideadja mindjárt azt a csengőt nekem.

S csakugyan. Már fölemelkedett Csávossy Béla, a háznap. (Annak is csak ilyen kivételes időkben nyílik meg az ajka.) Fölvívta Madarász József korelnököt, hogy vegye át a tanácskozások vezetését. S most száz és száz szempár nyilazza a karzatról, száz és száz mosoly kíséri a völgyből, ahogy az öreg ur ruganyos léptekkel (mert ruganyosak) föltánczol a dobogóra. Ott nyomban átvesszi Molnár Antaltól a csengőt és meg is rázza. De még egy kicsit ügyetlenül. Az arca szinte azt mondja:

— Ki hitte volna, hogy ez a csengő olyan nehéz!

De gyorsan dobja el magától a lámpalázat. Hivatalos egyhangúsággal mörzsolja le a bejelentéseket, akár Szilágyi. Csak éppen az ötlük szembe, hogy nem is olvassa. (Betanulhatta a héten az öreg ur.) Majd hirtelen megemeli a hangját és már az első szavaival világosan elárulja, hogy most valami kis dikciót fog megereszteni. Ugy is van. Egy kicsit öreges páthoszszal, sok jelentős hangsúlyozással kanyarítja ki azt a beszédét a nemzet függetlenségéről és a királyról. De akármilyen ravaszul akarta is elosztani a dolgokat, mégis úgy esett, hogy a királynak szólt a legelső hódoló passzus. S olyan meleg volt a megemlékezés, hogy maga az öreg ur is megéhekkent, mikor egyszerre a völgy minden szorosából felzugott a kiáltás:

— Éljen a király!

Kedves, megható tüntetés volt s az öreg Madarász apóhoz fűződött. Hogy aztán a maga politikai vágyairól is beszélt, nem vette azt tőle senki rossz néven. Hiszen az egész ülés során hiú maradt magához Madarász apó s nem mérte mostohán sem a tiszteletet, sem a megrovást. A csöndet jobbról csak úgy kérte, mint balról s az erősebb szóért a belügyminisztert csak úgy megrögtta, mint Rakovszky Istvánt. Söpörgette is érte az elismerést minden oldalról, a végén pedig örvendező szívvel hallhatta, hogyan éljenzi az egész Ház (Mert tudnivaló, hogy a bejelentett viharokból semmi sem jutott a mai ülésre).

A folyosón pedig csoportok verődtek össze.

— Jobban elnökölt, mint Szilágyi! — mondták itt.

hibáztam abban. Próbálj te is elmondani enyimet. beivarosban, és az se nem fogja tetszeni.

Egy szóval mind kedves, szeretetreméltó emberek a mi öregeink, hiszen ha nem azok volnának, rég megették volna őket a politikai pápuák.

Hanem a Madarász apó mégis a legkülönb és igen jól elnökölt ma. Csupa elevenesség volt, csupa figyelem és még az éljenekre is megharagudott, mintha tudná, mintha dokumentálni akarná, hogy ezek az éljenek ették meg Péchy Tamást, ezek ették meg a nagy czapat, Szilágyit, és megették a kis keszeget, Láng Lajost is. „No hát engem nem eszték meg” — gondolta magában Madarász apó. Apage Satanas! S rámondult a felebarátjaira: „Ne tessék engem éljenezni!”

Oh, a Madarász apó az igazi korelnök. Az aga busan nézte őt — aki hamarabb hitte volna, hogy admirális lesz a tengeren, mintsem hogy a korelnökségből kifutalodik. A Madarász olyan kedves, czukros elnök volt, hogy az aga galambszíve megtelt epével, irigységgel és hoszsúsággal:

— Hát mért hagyott ez engem két országgyűlésen át kinlódni, ha így tud hozzá?

Miért? Hát miért? Mert hát a Madarász apó nem megy Budára, mert Madarász apó azt tartja, hogy inkább a király jöjjön el a negyedfélszáz emberhez, mintsem, hogy a negyedfélszáz embert ő vigye fel a királyhoz. Ami nem okos, az nem okos, s minthogy az igazi korel-

elnökség az országgyűlések elején mindig ezzel a lehetetlenséggel kezdődik, az apó tehát leszáll az elnöki tribünről és átadja a helyet Janicsárynak, aki egy kis budai utért nem csinál diffikultásokat (az öreg még Ós-Budavárba is elvetődik), hanem a határozatok kimondásától reszket mint az aszpi. Inkább elmenne ő Prágáig is, csak szólaia ne kellének — míg ellenben Madarász inkább beszélne öt óra hosszat is, csak Budára menni ne kellének.

Most azonban nem lévén szóban Buda, öregsége jogait nem hagyta, mert az apó semmi jogot oda nem enged: és viszi a tanácskozást nagy kedvvel és bölcseséggel.

De hát a sors még az apónál is furfangosabb. Esetleg nagyon megjárhatja ezzel a vállalkozással, mert Budára nem viszi ugyan az út, — de ha úgy folyik a munka, ahogy híresztelik, egyszer csak amint ott ül, üldögél az apó a téglapiros baldachin alatt, hipp-hopp csak betalál kopogtatni egy másik apó, a Szilveszter. Az is olyan ráncos, nagyszakállu s kibontván az ő tarisznyáját, kigurul belőle az ex-lex állapot.

Most aztán ucezu Madarász apó, vesd el magad, Madarász apó — úgy leszalad arról a kathedráról, mint a füst. Legalább így képzelet az öreg „aga” és a Ház többi öregei, akik most divatba jöttek és akik, úgy lehet, sorra kerülnek valamennyien a chaotikus világ zürzavarainak kiszámíthatatlan volta miatt.

— Válasszátok meg örökös elnöknek! — javasolták másutt.

Egy jókedvű miniszter pedig (mert még vannak jókedvű miniszterek most is) megállította a folyosón Madarász apót.

— Minek tekinted magad? Korelnöknek vagy rendes elnöknek?

— Rendesnek.

— Akkor a szabályok értelmében föl kell venned az — illetményeket is.

... De erre a nyolezvenesztendő Madarász már nevetve szökött el. Fizetést nem fogad el ettől a közönséges kormánytól.

A képviselőház ülése.

Tíz óraker tömve van a tanácssterem. Molnár Antal csönget.

— Nincs joga csöngetni! — Kiáltják az elenzéken.

De már akkor fölemelkedik Csávossy Béla háznagy és bejelentvén a beteg Kardoss Kálmán lemondását, konstatálja, hogy a Háznak nincsen elnöksége. Ennélfogva a korelnökön van a sor.

— Tudomásom szerint Madarász József képviselő ur a Ház legidősebb tagja.

— Éljen Madarász! — hangzik száz torokból.

— Fölkérem tehát a képviselő urat, folytatja a háznagy, hogy vegye át a tanácskozás vezetését.

(Az első intézkedések.)

Madarász József fölmege a dobogóra és az ülést megnyitja. Még állva jelenti be, hogy a jegyzőkönyv hitelesítésére nincsen szükség s aztán kéri a jegyzőt, hogy olvassa fel a királyi kéziratot.

Gróf Eszterházy Kálmán jegyző felolvassa a királyi kéziratot.

Madarász József: Tudomásul szolgál. Felolvastatja ezután a Kardoss Kálmán levelét, melyben a volt alelnök betegségére való hivatkozással állásáról lemond. A korelnök azt indítványozza, hogy ezt a lemondást a Ház, a betegségre való tekintettel, mély részvétellel vegye tudomásul.

— Helyes! — hangzik minden oldalról.

S most csöngetés csinált rendet. A korelnök pedig beszédbe fogott.

(Madarász beszéde.)

Madarász József: Most, mielőtt az előterjesztéseket és beadványokat megtenném, engedje meg a tisztelt Ház, hogy egy kérést intézzek a Ház összes tagjaihoz. (Halljuk!) Hazánk és nemzetünk története azt tanúsítja, hogy a nemzet mindenkor ragaszkodott országunk önállóságához, függetlenségéhez. (Éljen az a szélső baloldalon.) alkotmányos szabadságához (Ugy van! a szélső baloldalon) és az ezeket biztosító törvényes tisztelet (Általános helyeslés) egyik legkiemelkedőbb tulajdonsága.

Tanúsítja a történelem, hogy bármint viszonfagságok és szenvedések érték a nemzetet, kitartása, hazafiúi buzgósága előbb-utóbb meghozták, hogy fejedelmével, aki a nemzet természetét, jellemét, vágyait, óhaját magáévé tette és a nemzettel magát azonosította, (Általános éljenzés) mindenkor megtalálta az ország nyugalomát biztosító, a nemzet fenségét és a nép jólétét előmozdító törvények hozatalára a kellő alkalmat. (Általános helyeslés.) Megengedi a tisztelt Ház, megengedik tisztelt képviselőtársaim, tisztelt polgártársaim, (Éljenzés a szélső baloldalon) hogy ama reményben éljek, miként mindnyájan vicsoroznunk kívánunk hazánknak emez, őseinktől ránk szállott, szepőlőn alkotmányos biztosítéka mellett. Engedjék meg, hogy indokul ne a magam lelkéből, ne az én szívemből merítsek két rövid adatot, hanem egy történelmi adattal és egy törvénykönyvbe írt törvényre indokolhassam kérésemet. (Halljuk!) Az egyik 1861-ban történt. Összehívott az országgyűlés esernyolezvenhatvanegyre, épülis hónap elejére és akkor az egybegyűlt képviselőház és a főrendek egyetértőleg arra kérték a felséget, hogy mintán az országgyűlés nincs még kiegészítve a az összes képviselőknél a képviselőházba leendő megjelenésével és mintán az 1847. VIII-ik törvényzikk 3-ik §-a által rendelt népkép-

viseleti rendszerü kormány nincs kinevezve: ezeket teljesítése a felsége mielőbb és míg ezek nem teljesülnek, addig az ország törvényhozása, sem a képviselőház, sem a főrendiház nem működhetnek a törvény alapján. A sajnos események úgy hozták akkor, hogy négy hónapra e kérelmek után a törvényhozás tagjaihoz hire jött augusztus hónapban, hogy az országgyűlés föl fog oszlatatni. Akkor augusztus 21-én föállott a képviselőházban Deák Ferencz és egy óvást nyújtott be, amely óvásban az volt, (Halljuk!) hogy ha az országgyűlés feloszlatatnék, akkor bármi cselekmény, mely a fönnálló alkotmányos törvények és a törvényhozás beleegyezése nélkül történnék, törvénytelen és érvénytelen. (Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldalon.) Ezen óvást mind a képviselőház, mind a főrendiház egyértelműleg magukévé tették. Amire én helyezem a fösulyt, az Deák Ferencz volt képviselőtársunkat akkori indokolása, amelyet ezennel közölni kívánok a képviselőházzal. (Halljuk! Halljuk! Nekünk, ugymond, egyetlen fegyverünk a törvény és ügyünk igazsága. Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldalon. Igaz. Ugy van. jobbfelől) ezért a törvényre tákodva, kell a hatalom fegyvererejével szembeállani. Régi tanulság, de a történelem tanúságai szerint talán alig csalt tanuság az, hogy az igazságnak végre is győznie kell. (Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldalon. Igaz! Ugy van! a jobboldalon. Zaj.) Kérem a képviselő urakat, legalább midőn az elnök egy nevezetes és mindnyájunk által tisztelt férfi indokolására hivatkozik, ne tegyék lehetlenné, hogy azt elöadja. (Általános helyeslés.) A törvény azon biztosíték, ahol fegyveres erő nélkül a fegyveres erővel szemben megállhatunk. Teljesen azon meggyőződést táplálom keblemben, hogy az országgyűlésnek e részbeni megállapodását mind a törvényhatóságok az országban, mind az egyes polgárok a hazában híven követni fogják, azaz megmaradván a törvény alapján, ragaszkodnak a törvényhez és a törvénytől el nem távoznak. (Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldalon.) Jöjjön jobbról, jöjjön balról, ami törvény ellen van, azt sem nem helyeslik, sem nem követik. (Általános élénk helyeslés.)

A második, amire hivatkozom. (Halljuk! Halljuk!) az 1827-iki III. törvényzikkely, amely itt van a törvénybe beiktatva diáknnyelven, én magyarul fogom közölni s iparkodom teljes hűséggel előadni azt, ami benne van. Szól ez az alaptörvényeknek szigorú fentartásáról.

A törvény szavai ezek: (Olvasa.) „Hogy a kirók és rendeknek a mult események folytán támadt aggodalmaik eloszlatassanak a felsége teljesen meggyőződve afelől, hogy a királynak és az országnak boldogsága a törvényeknek szigorú megtartásától és sérthetlenségétől függ és ha bármi, akár a király, akár az ország jogaiból elvétenék, ez által a törvényeknek és az ország századok gyakorlata által megédzett törvényes rendszerének összege rombolatnék le, jóságosan méltóztatott kinyilvánítani, hogy legfőbb gondjai közé sorozza az országnak alkotmányos szabadságát megvédeni, megtartani (Élénk helyeslés balról) miként ezt hitlevél esküjével is megerősíti (Zajos éljenzés a bal- és szélső baloldalon.) és ezért az 1791. évi X. XII. XIX. törvényzikkelyeket is minden időben mind maga megtartja, mind azokat mások által is megtartatja.“ (Zajos helyeslés és éljenzés a bal- és szélső baloldalon.)

Tisztelt Ház! (Halljuk! Halljuk!) Ezekkel indokolom azt a kérésemet, legyenek szivesek őseink példájára alkotmányuk biztosítékait megvédeni, megőrizni, megtartani. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Versenyezzünk mindnyájan ebben, akkor helyreáll, akkor soha meg nem bomlik hazánknak, a törvényhozásnak, sem pedig a törvényeknek tekintélye. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Kérvén tehát e részbeni támogatását képviselőtársaimnak, most folytatom a beadványok bemutatását. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps balfelől.)

(Bejelentések.)

A korelnök most így szól:

— Most pedig szemoru gyászjelentést kell tennem. Halassy Gyula képviselőtársunk meghalt. Mély részvétünket jegyzőkönyvileg fejezzük ki.

Bemutatom a miniszterelnök ur átiratát, mely szerint Josipovich lemondott állásáról. (Fölkialtasok a szélső balon: Éljen Josipovich!) Ezt tudomásul vesszük. Bemutatok számos föliratot és kérvényt. Gróf Eszterházy jegyző ur olvassa kérem föl.

Rakovszky István: Kérem a Tisza-lex ellen intézett kérvények egyikének fölolvását.

Madarász József: A házszabályok szerint fölolvastatlanul adatnak ki a kérvénybizottságnak.

Gróf Eszterházy Kálmán jegyző: Jelentem, hogy hat interpelláció van bejegyezve.

Madarász József: Javaslom, hogy a következő ülés idejét és napirendjét állapítsuk meg olykép, hogy a hétfőn tartandó ülésnek tárgya legyen az elnökválasztás határnapjának megállapítása. (Helyeslés minden oldalon.) Ezt tehát ki mondom. Következnek az interpellációk. (A jobboldalon fölkelnek a képviselők és mennek ki.) Ugyan urak, adjanak jobb példát. (Tetszés.)

Rakovszky István: Rendre! Rendre!

Buzáth Ferencz: Helyre! Helyre a kormányparton!

Kálmán Károly: Künn van a helyük!

(Az interpellációk.)

Kálmán Károly: Az ex-lex-kormány vásárt csinál mindenből. Elad immár mindent. Csak vaksokat és hamis Piombókat vásárol. Legujabban az alkotmányt adja el. Természetes, hogy e vásárendezés nem szüntethet soha. Ezért megesik az az aljasság is, hogy katolikus ünnepen Nyirbátorban vásárt tartat a kormány, hanem persze a Jomkipur ünnep előtt meghajlik még a hadsereg.

Szalay Károly: Nem tudják a kormányon, mi a jomkipur.

Kálmán Károly: Dehogyan nem! Hiszen ünneplik. (Nagy derűtség.) A kormány megérdemelné, hogy malomkövet kössenek a nyakába és dobják a Fekete tengerbe. Vagy ha ezt nem, siralomházba velük, ott néha a legnagyobb gonosztévők is megjavulnak. Az volna az igazság, ha most a kormány imádkozva bucsujárást tartana Nyirbátorba.

Szalay Károly azt kérdezi az igazságügy-minisztertől: igaz-e, hogy az újban kinevezett törvényszéki elnököktől reverzálist vett arra nézve, hogy ha elnöki működésük bármi okból nem tesznek a miniszternek, a miniszter rögtön beosztatja őket valamely táblához s ez ellen az illetőknek szavuk nem lehet.

Erdély Sándor miniszter: Előlegesen kijelentem, hogy nem igaz.

Szalay Károly: Utólagosan mást fog mondani? A választ tudomásul nem veszem.

Szluha István a paksi szőlődézmaváltáság beszéde dolgában interpellált.

Sima Ferencz elmondja, hogy a kerületébe a Tisza-féle papiros ellen tiltakozó sürgönyt küldött és ezt a sürgönyt a budapesti táviróhivatal nem kézbesítette. Kérde a kereskedelmi minisztertől: miért szökött el az interpelláció elől s miért tagadta meg a budapesti táviróhivatal a telegramm kézbesítését?

Rakovszky István a belügyminisztert interpellálja. A belügyminiszter soha sem tesz igaz jelentéseket a Házhoz.

Perczel Dezső miniszter: Gyönyörű rágalom ez!

Rakovszky István: A miniszter ur rágalma z.

Madarász József korelnök: A miniszter urat és Rakovszky urat is figyelmeztetem, hogy e kijelentéseikkel sértették a Ház tekintélyét és az illemet! (Zaj. Taps. Éljenzés. Taps.)

Rakovszky István elmondja ezután, hogy a belügyminiszter sértéseket követelt el a kérvényezési jog ellen, amennyiben a néppárt által küldött kérvényezési formulákat elkoboztatta. Hogyan történhetett ez? Olyan gyors eljárásra ajánlom ezt az ügyet a belügyminiszter urnak, mint az Engelen-czég kérvényeit. (Derűtség. Tetszés az ellenzőken.)

Bolgár Ferencz a Sopronmegyében sok kárt okozó borhamisítások miatt interpellálja a belügyi minisztert s kérte, hogy a ruszti aszunál is tiltassék meg a mazsolával való hamisítás, mint a tokaji aszunál; a borhamisítók pedig tiltassanak el büntetés gyanánt a borkereskedéstől.

(A jegyzőkönyv.)

Madarász József korelnök: Következik a jegyzőkönyv hitelesítése.

Polónyi Géza: Kérem korelnök polgártársunkat, hogy álljon el a jegyzőkönyvnek mai napon való hitelesítésétől, mert a jegyzőkönyvnek ma csak az a része hitelesíthető, amely a királyi kéziratra vonatkozik.

Madarász József korelnök: Szabad szellemben kívánom vezetni a tárgyalásokat. A mai eset praecedenstül ne szolgáljon. (Helyeslés.) A jegyzőkönyvet hitelesítjük. (Általános élénk éljenzés.)

A főrendiház ülése.

A főrendiház gróf Károlyi Tivor elnöklése alatt délután négy órakor tartott ülést.

A főrendek előtt újból felolvasták a királyi leiratot, melyet a főrendek állva hallgattak végig.

A gazdasági bizottság jelentését és a főrendiház igazoló bizottságának jelentését gróf Eszterházy István és gróf Eszterházy Dániel vagyoni kiegészítésének megszüntet bejelentő headványai és gróf Erdődy Gyula örökös főrendiházi tagsági jogának elismerését, valamint gróf Battlyány Tivadár örökös főrendiházi tagsága újbóli feléledésének elismerését tárgyazó kérvényei tárgyában vita nélkül tudomásul vették.

Az ülés végén Császka György kalocsai érsek indítványára a főrendek elhatározták, hogy ő felségének az ujesztendő alkalmával az elnökség utján szerencsekívánataikat tolmácsolják s miután jókivánataikat kifejezték a főrendiház elnökségének is, az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével véget ért.

KÜLFÖLD.

A kiegyezés. Az osztrák képviselőház kiegyezési bizottsága mai folytatásában az irói és tulajdonjogról, az állategészségről és a mesterséges horokról szóló fejezeteket tárgyalta. A tárgyalások során eljutottak a huszonötödik cikkig, minden nevezetes momentum nélkül.

TÁVIRATOK.**A horvát tartománygyűlés.**

Zágráb, december 17. A horvát tartománygyűlés mai ülésén az elnök bejelentette, hogy Sztankovics Dániel elnök elhunytá alkalmából részvétüket kifejezték Lipót Szalvator főherceg, báró Bánffy Dezso miniszterelnök, Cseh Ervin horvát miniszter, Bechtolsheim hadtestparancsnok és számos község és más testület. Napirenden volt a kiegyezési provizórium tárgyalása. Miután dr. Frank és dr. Zaerjavics a javaslat ellen beszéltek, az általános vitát berekesztették, mire a többség általánosságban elfogadta a javaslatot. A részletes vita során dr. Mazzura az 1. szakasznak oly értelmű módosítását indítványozza, hogy a kiegyezés meghosszabbítását csak az esetben szavazzák meg, ha a közös kormány alkotmányosan létrejött felhatalmazások és törvények alapján fogja behajthatni a közhadokat. Az indítvány ellen felszólltak: Khuen-Héderváry bán, dr. Tomasics a nemzeti párt nevében, dr. Frank a tiszta joggárt nevében és Starcevic Dávid a koalíció balszárnya nevében, az utóbbi azzal a megokolással, hogy ez a módosítvány a kiegyezés elismerését és védelmét involválja. Mazzura módosító indítványa következtében a koalícióban elkerülhetetlennek tartják a szakadást.

Zágráb, december 17. Az országgyűlés délután folytatta a részletes vitát a provizórium javaslatai fölött. Rövid vita után Mazzura módosítási indítványát elvetették. A második szakaszt rövid vita után elfogadták. A legközelebbi ülés hétfőn lesz. Az ülés előtt a nemzeti pártkör kifejezte szerencsekívánatait a bának tizenöt éves jubileuma alkalmából.

A Dupuy-kormány „fordul”.

Páris, december 17. Több lap esodálkozással beszél Dupuy-nak a baloldali felé való hanyarodásáról. A radikális és szociálista újságok véglegesnek tartják ezt a kanyarodást.

Miklós nagyherceg Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, december 17. A szultánnal történt kihallgatás után Miklós nagyherceg a szultán viszontlátogatását fogadta a Merassim-kioszkban és ezután az orosz nagykövetségi palotába tért vissza, ahol megszállt. Délután Galatariában az ideérkezett küldöttségek jelenlétében az elesett katonák emlékére requiemet tartottak, melyen azonban Miklós nagyherceg nem jelent meg. Holnap reggel lesz az ossarium és az emléktemplom beszentelése. Délben a szultán a nagyherceg tiszteletére a Yildiz-kioszkban

diszebédet ad. A szultán Miklós nagyhercegnek a gyémántos Intiaz-rend nagyszalagját adományozta. A kíséret tagjai is különböző rendjeleket kaptak.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, december 17. A „Figaro” szerint a semmitőszék büntetőtanácsa Lebrun-Renault kapitányt, Risbourg ezredet és Bourguignon és Antoine kapitányokat keddre, Poincaré pedig szerdára idézte meg. Guerin volt igazságügyminiszter is kapott idézést.

Új kémeek Párisban.

Páris, december 17. A lapok jelentése szerint Flory bírót egy kémkedési ügy vizsgálataival bízták meg. Flory eddig négy polgárember és egy káplár letartóztatását rendelte el. Hir szerint egy katona el akarta adni az új lőfegyver egyes alkatrészeit egy brüsseli ügynöknek.

A Filippini-szigetekről.

New-York, december 17. Az itt veszteglő „Mobile” és „Mohács” szállítóhajók parancsot kaptak, hogy kézen legyenek Szezen keresztül Manillába indulni. Mindegyik hajó 1800 embert vesz föl a Manillába rendelt ezredekkel. A többi csapatok San-Franciscóban szállnak hajóra.

Statárium megszüntetése.

Krakó, december 17. Rumából ideérkezett táviratok szerint a statáriumot, amely nyolcz nyugat-galicziai tartományban még mindig fennáll, 25-én megszüntetik. (N. Fr. Pr.)

Szerencsétlenségek a tengeren.

London, december 17. Southshieldsből érkezett távirat jelenti: A Sunderlandből jövő „Ilios” gőzhajó ma éjjel Souter-Pointnél a West-Hartlepoolból elindult „Pierremont” gőzzel összetűközött, minek következtében az „Ilios” elsüllyedt. A személyzetből csak hárman menekültek meg, míg tizenkilencnek nyoma veszett. A „Pierremont” eredménytelenül kereste az „Ilios” eltűnt hajóit és súlyosan megsérült állapotban visszatért a Tyne folyóba.

Oregrund, december 17. A „Saga” gőzhajó a „Nord” német gőzös legénységével, amely hajó a csütörtökre virradó éjjel Underentől északra zátónyra jutott, ide érkezett. A hajótörtek harmadfélnapot töltöttek a kopár sziklán. Hét vagy nyolcz embernek a lábát valószínűleg amputálni kell, mert elfagyott.

HIREK.**Lapunk mai száma 28 oldal.**

— **Új Magyar nemesség.** A hivatalos lap mai száma két nemesség-adományozásról ad hírt. A király ugyanis Mayerhoffer István ezredesnek és a 2. hadosztály-tüzérezred parancsnokának és törvényes utódainak a magyar nemességet a „vedropoljei” előnévvel, Riedler Frigyes 82. számú gyalogezredbeli századosnak pedig, valamint törvényes utódainak, a magyar nemességet a „bessenyoí” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Személyi hírek.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter az esti gyorsvonattal Aradra érkezett az országos szőlőültetvénytelep átvételére. — Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter hivatalos ügyben két napra elutazott a fővárosból.

— **Halálozás.** Londonból táviratozzák: Rothschild Ferdinánd báró, a parlament tagja, ma meghalt.

— **Etnográfiai kiállítás Szolnokon.** László-Károly szolnoki elektrotechnikus egyike volt azoknak, kik Ferencz Ferdinand praesumptív trónörökösét 1898-ban világtörli utazásában kísérték. László ezen az uton nagyon érdekes és becses etnográfiai és természetrajzi gyűjteményre s eredeti fényképekre tett szert, melyekből most a szolnoki szegény tanulók javára, belépő-díj mellett, kiállítást rendez a szolnoki Kereskedelmi kör dísztermében. A kiállítás vasárnap, december 18-án nyílik meg. Az idegen világrézek nevezetesebb állataim sa-

növényein kívül ki lesznek állítva: a pápuák és Salamon-szigetek lakóinak fegyverei, öltözékei, hindu női ékszerek, japáni, kínai, koreai stb. toilettek, házi eszközök, dísztárgyak, tűzimádók halott-égető-épületének modellje és bráhma bálványok. A kiállítás iránt ugy Szolnokon, mint a vidéken nagy az érdeklődés.

— **A király köszönete.** A hét emlékműről, melyet az országgyűlés elhatározása folytán Magyarország ezeréves fennállása emlékére emeltek, a magyar kormány megbízásából Erdélyi udvari fényképész remek díszmunkát adott ki. A miniszterelnök e díszmunkának első példányát ő felségéhez terjesztette fel. Ma érkezett meg a kabinetiroda értesítése, hogy ő felsége ezt a díszmunkát a legfelsőbb család hitbizományi könyvtára számára elfogadta és elrendelte, hogy Erdélyinek ez alkalomból a legfelsőbb köszönetét nyilvánítsák.

— **Betűjárték.** Tudvalevő, hogy a francia zsurnalisztika hatása az egész európai sajtón megérint. A lapok beosztásán a címzés érdekességében, az anyag változatos elrendezésén, mindenütt rajta van a gall kakas körmenek nyoma. Még a francziák legnagyobb ellenségei, a németek sem tagadhatják el ellenfeleiktől ezt a kulturális hatást, s a berlini zsurnalisztika is mindenképen igyekszik elsajátítani a párisi modort. Nálunk eddig újszólván csak az ultramontán sajtónak sikerült a francia szellemeskedés elől ridegen elzárkózni és ez bizonyos különöz zamatot kölcsönöz neki annál is inkább, mert az idegenségnek ezt a hiányát bőven igyekszik pótolni más idegenségekkel, aminő például az egész ultramontanizmus is. A gall kakasnak azonban eddig tényleg nem volt nyoma lapjainkon. Az egész latin szellemből kizárólag csak a latin betűket fogadták el. Annál meglepőbb, hogy a politikai valóság beköszöntése óta most ők is beleestek francziáskodásba s ezt pláne abban az irányban gyakorolják, ahol a francziáskodás egyenesen bűn. A betűjártékokat értjük tudniillik, melyeket kabinetváltozások alkalmával mindig valamely „elmés beküldő” neve alatt szoktak közzétenni a francia újságok legfiatalabb munkatársai. Ilyenformán:

Chanoine
Brisson
Gaufré court
Dura n t

Ultramontán lapjaink most a hazai politikusok neveit rakják így sorba s természetesen olyan szót raknak ki, aminő nekik tetszik. A gyermeked kedvtöltésnek ez a néme, amely egy kissé nehezebb formában már Fröbel idejében is ismeretes volt (olvasásjáték), arra ösztönözte lapunk egy hű olvasójának fiát, hogy szintén betűjártékok csináljon s azt beküldje hozzánk. Ime az ötletes betűjárték:

Zim eskli, Zoltán
Rakovszky István
Major Ferencz
Zichy Nándor
Asbóth János
Mócsy Antal
Buzáth Ferencz
Kaloóczy Alán
Lepsőgyi Miklós

Megjegyezzük, amit a klerikális újságok nem szoktak megjegyezni: hogy tudniillik a betűjárték készítője hét esztendőse.

— **Közfögek.** Politzér Miksa, a Budapesti Bankgyesület főtitkárja eljegyezte Pick Ignác fővárosi kereskedő leányát, Balduinet. — Ocskay Alajos államvasúti segédtitkár leányát, Annuskát, eljegyezte Caillag Gyula Budapesten.

— **Erzsébet hidja.** Az Ekkü-tér új hidja, a Duna kedvező vizállásától segítve, szaporán épül. A két hídó alapozásával és építésével egyidőben szorgalmasan üntik és kovácsolják a híd vasszerkezetét az állami vashámorokban és gépgyárakban. Az égynyílású híd kompozíció és szépség dolgában egyaránt kiváló lesz és méltán viseli azt a nevet, amelyre hivatalosan elkeresztelték. Erzsébet hidja lesz a neve ennek az új alkotmánynak, amely oly szoros összeköttetést létesít Buda és Pest között, mint egykor a felséges asszony királyi férje és Magyarország között. Évszázadokig fog állni a gyönyörű alkotás szomszédjával, a Ferencz József-hiddal egyetemben, hogy a késő utókornak is beszéljen arról a két nagy alakról, aki az országot és fővárosát így fölvirágoztatta.

— Az országos kaszinó női-szalója. Az országos kaszinó új berendezése nem-sokára készen lesz. Báró Atzél Béla, aki fél esztendő óta kora reggeltől késő estig ott fáradozott, minden kis vázának, minden szögcskének maga szabván meg a helyét, leg-ujabban olyan dolgot teremtett meg, amit úgy szólván le se lehet írni. Budapesten eddig nem volt alkalmas helyiség, ahol külföldi notabilitásokat, fogadhatott volna az előkelő, a főrangú társadalom. Báró Atzél Béla megteremtette a park-klubot, amelynek be-berendezése pompájáról a német császár máig is beszél, most pedig ujjaalakította az országos kaszinó belsejét, amelynek fénye, drágasága meghaladja az európai híru park-klubét is. Elképzelhetni, minő lehet az a be-berendezés, amikor az többre került százezer forintnál. A sok ragyogó helyiség között van egy, amelyik mintha koronája volna valameny-nyinek. A női szalon ez. A modern műipar minden ékessége megtalálható itt, a legkényesebb, legválasztékosabb művészi izléssel elrendezve. Ha báró Atzél Béla fél esztendei munkája nem aratna is akkora elismerést, amekkorát érde-mel, ez a szalon megőrzi az ő nevét, vala-meddig az országos kaszinó meglesz. A mű-vészeti izlés e remekléseért egy díszes emlé-könyvvel fejezi ki a főrangú társadalom báró Atzél Béla iránt való elismerését, ame-lyet nagy ünnepélyességgel adnak át a kaszinó újjaalakítójának.

— Az újságírók sorsjátéka. A Budapesti Új-ságírók Egyesülete hazafias felhívást intézett a ma-gyar népköz az újságírói sorsjáték ügyének támo-gatására céljából. A magyar nők bizonyára fel is kar-oják ezt a humanitárius és egyúttal nemzeti ügyet. A sorsjegyek kiválóképen alkalmasak kará-csonyi és újévi ajándékokra, mert amellet, hogy olcsók, rendkívül nagy nyereményekre nyújtanak kilátásokat, amennyiben egy sorsjeggyel oly hat-sonyereményt is lehet csinálni, melyeknek értéke kétszáz ezer koronára rug, s a kezeség a nyere-ménytárgyakat kívánatra husz százalék levonással készpénzben visszavásárolja. Az első húzást már január 4-én okvetlenül megtartják a Vigadó nagytermében, hol a nagyközönség is jelen lehet. Mind a hat húzásra érvényes sorsjegy ára csak egy korona.

— Kitértetett rendőr. Mint a „Budapesti Közlöny” mai száma írja, a király Varga Vendel nagykanizsai városi rendőrnek, egy gyilkos letar-tóztatása alkalmával saját élete veszélyeztetésével tanusított bátor magatartása elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Hő-csefédék jutalmazása. A földmivélé-sügyi miniszter azokat a gazdasági cselédeket és gazdasági munkásokat, akik becsületos viselkedé-sük, példás hűségük, szorgalmas munkálkodásuk-kal társaik körül kitűntek, elismerésben öblajtja részesíteni. Az arra méltóknak száz korona jutal-mat ad és diszta oklevelet állít ki. A közigazga-tási hatóságok és a gazdasági egyletek már fol-terjesztették a minisztériumhoz, mint héhész-csabai levelezőnk értesül, az így módon kitüntetésre ér-deemes munkások jegyzékét. A kitüntetésre ajánlot-tak között van egy olyan arató munkás, aki har-mincez év óta egyazon gazdánál vállalt aratást s nem egy olyan gazdasági cseléd van, aki harmincz-negyven éve szolgál egy családnál. — A jutalma-zás és dícsérő oklevelek kiállításra a munkások körében igen jó hatást tett, mert ebben látják kifejezve azt, hogy a derék munkás számíthat el-ismerésre. A szociálista nemzetköziek ezzel ismét elviesztették egyik agióáló argumentumukat. A ju-talmak s oklevelek kiadása ünnepies formában fog megtörténni.

— Zendülés a dob-utczában. Zendülésnek beillő összerútközés történt ma délelőt a dob-ut-czában a rendőség és az utca népe között. Az előzményei a következők: Adler Lipót cipészmes-ter dobutezai lakásán ma délelőt megjelent Zá-borszky Béla végrehajtó egy rendőrtől kísérve, hogy a cipészmeister ingóságait lefogalja. A végrehajtó ahol sem kedves vendég, s így érthető, hogy Ad-ler is gorombasággal fogadta, sőt azzal fenyege-tésőt, hogy a végrehajtót a rendőrtől együtt ki-

dobja. Végre mégis kivitték a rozzant butort és az utczán készen álló szekerre rakták. E közben a cipész lakása elő érkezett Grünfeld Izidor pénz-beszédő, Adler ismerőse, és beszédet intézett az összecsendült tömeghez, hogy ne engedjék elvinni a szegény szuster butorait. Ebből aztán iszonyu du-lakodás keletkezett. Az egyre szaporodó tömeg, félreszorította a végrehajtót és a rendőrt, levette a kocsi-ra rakott butort és visszavitte a cipész lakására. A ház előtt több mint kétszáz ember esődült össze, úgy hogy a közlekedés is jó időre fennakadt. Záborszky végre is segítségért volt kénytelen telefonálni a kerületi kapitánysághoz. Sajó Sándor kerületi kapitány tiz rendőrral a hely-színre sietett, és hosszas erőfeszítés után sikerült neki a lármázó, sziklózó tömeget szétoszlatni. E közben öt embert a leglármásabbak közül letar-tóztattak, s a kerületi kapitányságra kísérték. Az elfogottak a következők: Adler Ede cipész, Grün-feld Izidor pénzbeszedő, Rosenfeld Armin keres-kező, Adler Berta varró és Leidkam Henrik ószeres. A rendőség erélyes föllépése végre helyre-állította a rendet s a végrehajtó befejezhette ál-datlan működését.

— A lejtőn. Ilyenkor, mikor hidegebbre fordul az idő és az emberek felöltik téli ka-bátjukat, a rendőséghez csaknem naponta érke-znek panaszok a téli kabát-tolvajok ellen. Egy ka-bát ellopásához nem kell sok furlang, vagy elő-készület és talán a kivitel könnyűsége is hátorítja a bűnre a kávéházak és egyéb nyilvános helyek kétes existenciáit. Többnyire elzüllött, rovott multu alakok ezek a tolvajok, de néha intelligens em-berek is akadnak közöttük. Legutóbb Benjámín Ignác kurditsi születésű huszonegy éves fiatal ember, aki a vasuti tisztképző-tanfolyam hallgatója, került a rendőség kezére. Benjámint dorbézolása és kártya-szenvedélye vitte a bűnre. A hazulról beiratko-zásra kapott pénzt elkártyázta és mikor másként nem tudott magán segíteni, sorra ellopta kol-légáinak téli kabátjait. A lopott ruhákért szerzett pénzzel újra a kártyasztalhoz ült és újra veszít-tett. Így ment ez sokáig, míg végre ma a köz-pontú egyetemen tetten érték és a rendőségre kí-sérték. A rossz utra tért fiatal emberré eddig tizen-kilencz kabátlopást bizonyítottak rá. Benjámín be-ismerő vallomást tett, mire átkísérték az ügyész-séghez.

— Öngyilkos katona. Fischer József jános-hidai illetőségű katona nagy gyönyörűséggel ruk-kolt be annak idején a budapesti hidász-czredhez. A képzelt gyönyör helyett azonban úgy látszik ke-serü valóságot talált, mert a napokban megszökött ezredétől és egyenesen Szolnokra ment. Itt az állo-más mellett levő „Zóna”-szállóban szobát bérelt, és forgópisztolyával négyszer magára lött. Most élet-halál között fekszik a szolnoki kórházban. Ki-hallgatása alkalmával azt mondta, hogy azért akart megválni az élettől, mert kapitánya rosszul bánit vele.

— Pusztul a doge-palota. Velencze egyik legnagyobb nevezetessége, a történeti multu doge-palota pusztulásnak indult. A gyönyörű épületek a sőhajók hidja felé eső része súlyed, s a balko-nokat fával kellett alátámasztani, hogy le ne zu-hanjanak. Egyes árkádokról a zárókövek is hiá-nyoznak. Régóta tartott már ez az állapot, anél-kül, hogy valaki törődött volna vele. De há a velenceiek nem is tettek semmit, a szépművésze-tek főtanácsa, mely Rómában székel, megtudta a dolgot s most fölhívta a kormány figyelmét a pa-lotának a szó legszorosabb értelmében tarthatatlan állapotára. A főtanács azt írja folíratában, hogy szegény és gyalázat az a gazdálkodás, amely a doge-palotában folyik és azt indítványozza, hogy a be-keleti díjából restaurálják a megrongálódott falakat.

— A földmivélsügyi miniszter kórházal. Da-rányi Ignác földmivélsügyi miniszter, hogy a Magyar vöröskereszt-egylet céljait előmozdítsa, a tárczához tartozó különböző intézeteket felhívta, hogy háboru esetre ajánlatokat legyenek sebesült és beteg harcosok gondozása iránt. A legtöbb in-tézet máris megfelelt a rendelkezésnek és kötelező nyilatkozatot tett kisértő kórházak felállítására és

fenntartására. A Vöröskereszt-egyesület a kapott ajánlatokat köszönettel fogadta és a budapesti had-testparancsnoksággal egyetértőleg ujabban a kö-vetkezőket vette föl a hadirendbe: a breznóbányai erdőmesteri lakban husz, a bocskói faraktár-gond-noksági irodákban tizenhat, a rezsőpárti erdőmes-teri épületekben husz, a besztercebányai erdő-igazgatóság házában negyven, a rahói erdőmunkás kórházban és az erdőgondnoksági irodákban husz, a körösmezei erdészeti épületekben husz, az egri állami vinczellér-iskolában huszonnégy, a tarcsali vinczellér-iskolában huszonöt, a rimaszombati mén-telep laktanyájában tiz, az eperjesi méntelep lak-tanyájában huszonnégy és a gazdasági tanintézet-ben negyvennyolcz ágygyal. Az orvosi szolgálatot miúdenütt kinelelti orvosok fogják végezni.

(†) **A korcsolyázás évadja** még jó messzeilvő-nek látszik ugyan, de azért a szenvedélyes korcsolyá-zók — egy két nap óta, hogy az idő zordabbra vált — máris sürben nézegetik a városligeti tó környékét. A korcsolyázóknak pedig régi jó szokásuk, hogy a hideg szél borzongatását rendszerint vagy a közeli műcsar-nokban, vagy még nagyobb tömegben a „Hódoló disz-felvonulás” körkép patotájában pihenik ki, így kötve össze a hasznosat a kellemessel. A „Hódoló disz-felvonulás” körkép igazgatósága tekintettel is van ezekre a látogatókra, s különösen az ifjabb korcsolyás nem-zedék sarjait és kísérőiket, a nevelőket, nevelőket a legnagyobb készséggel részesíti minden lehető kedvez-ményben.

— Köszvényesek öröme az a kellemes hír, melyet a Johnsen-kenőcsről számtalan meggyógyult csusz- és köszvényes beteg mond. E páratlan kitűnd szer már néhány napi használat után a legmakacsabb csusz és köszvényes bajokat is meggyógyítja. Kapható kizárólag Zoltán Béla udvari szállító gyógytárában, (Budapest, V., Szechenyi-tér, Nagy-korona-utca sarkán) üvegként 1 frtétt.

— Szenczácziós. Crème de Fanchon” rőtőrn finomító és szépitő arcczereme. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1 tétegy 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursits”-gyógyszertár, Budapest, Rákóczy-tér.

— Ragyogó karácsonyfadis Kertész Tódornál.

— A „Leipziger Illustrierte Zeitung” című folyóirat 1892. évi november hónap 26-án kelt 2578. számában következőképen írt a Richter-féle túrólmi játékokról: „A mai nemzedéknek magasabb nevelési szükséglete kivált világosan kifejezést nyer azon mó-don, melyen a gyermekek számára való ajándékok ki-választatnak, amid.n még a szélesebb néprétegekben is arra törekednek, s czélra oly tárgyakat kiválasztani, melyek nemcsak időtöltésül szolgálnak és nemcsak megörvendezésnek, hanem oktatólag is hatnak. Ha-sonló értelemben tovább egy évtizednél tizi a Richter F. Adolf és társa bécsi czég az ugynevert Horgony-kőpítőszekrények gyártását, melyek évről-évre töké-letesbbitve, jelenleg harminczöt számban 40 krajczár-tól kezdve egészen 70 forintnyi árban forgalomba ho-zatnak. Ezen, a Fröbel-féle rendszer szerint berende-zett kőpítőszekrényekre, — melyek tetszészerint állí-tított fatuskók helyett, nagyon pontosan kidolgozott építőkőveket valódi kötőmögéből, méregmentes szín-ekben (téglafehér, homokkőszárga és palakék) és nehe-zebb feladatok részére szükséges alapárveket és ke-rezgetmészeteket tartalmaznak, — már fenti folyóirat-nak 1885. évi december 5-én kelt 2214. számában lett utalva. Ezen kőpítőszekrényeknek külföldös nevé-lési értéke a dr. Richter által feltalált kiegészítő rend-szereken alapszik, amelyeknek segítségével az építő-szekrények a gyermekek kora és szellemi tehetségé szerint rendszeresen nagyobbíthatók és ennek megfele-lően a gondos rajzok szerint szünnyomatban kidolgo-zott mintalapokon alapszik. Hasonlóképen mintegy a Fröbel-féle játékok kiszélesítése és az alak iránti ér-zék kiképzésére kitűndően alkalmasok a Richter-czég által előállított és épügy, mint a Horgony-kőpítőszek-rények, minden finomabb játékszertüzetben készletek-levő túrólmi játékok, úgy mint: Fejtörő, Keresztjáték, Körrejtély, Pythagoras, Gyótrószellem stb. Ezen játé-kok kötbálskákból állanak (héttől egészen tízig), me-lyekkel különféle, számos alakok utánraakhatók. Ehhez tartoznak nagy technikai és művészi ügyességgel összeállított feladványfüzetek, melyek közül a legújab-bak kettős játékok számára is tartalmaznak feladato-kat. Az ez esetben lehetséges elemés kombinációk vál-tozatossága valóban meglepő” stb.

— Quilésána. Hogy a mi kedves Budapestünk esakugyan világáros, arra a legjobb bizonyítékul szol-gál a Quisisana automata-buffet-nek, ennek az igazán nagyvárosias intézménynek felvirágzása. Berté Ede ur-nak mai napon VII. kerület Erzsébet-kört 44. szám alatt megnyílt Quisisana-buffetje valódi látványosság számba megy s létjogosultságát megalapítja az a kö-rülmény, hogy ugy ebben, valamint a vacsi-kört 12. és kerepési-ut 22. szám alatt létező automata-buffetek-ben 20 fillér hedobására a legkitűndőbb hideg és meleg ételket, pompás sört, spányol, francia és magyar bo-rókat, cognacot, angol és francia liqueuröket, meleg italokat, úgy mint punchot, ecaot, kávét stb. lehet kapni, még pedig tisztességes adagokban. Nem kétel-kedünk, sőt örömmel fogjuk tapasztalni, ha a méréssz vállalkozónak ezen harmadik telepe is felvirágzik.

— Elmés karácsonyi ajándék, mely listának, üregnek egyaránt nyújt szórakozást és mulatságot és gyakorlati értékkel bír, a „Noris” irógép, mely 4 fo-rint 50 krajczárért kapható Rabinowitznál Bécshau I. Wallfischgasse 4/o. H. Lásd a mai hirdetést.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, december 18. — Római katolikus: Grácia. — Protestáns: Grácia. — Görög-ország (december 6.) Miklós. — Zsidó: Tebeth 5. — Nap két: reggel 7 óra 29 perczkor, nyugszik: délután 3 óra 52 perczkor. — Hold két: reggel 10 óra 41 perczkor, nyugszik: este 10 óra 23 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Modern metszetek kiállítása, az országos képtárlás (Akadémia, II. emelet) nyitva d. e. 9—1-jg. Megtekintése díjtalan.

Téli tárlat az új műcsarnokban, nyitva délután 2-től délután 4 óráig. Belépti díj 50 krajczár. Déli 12—4-ig beléptidíj nincs.

A Nemzeti Szalon karácsonyi kiállítása (Ferenziek tere 9.) nyitva délután 9 óráig este 9 óráig. Belépti díj 20 krajczár.

Nemzeti múzeum régiségtára nyitva délután 9—1-jg. Többi tárlai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár beléptidíj mellett tekinthetők meg.

Szabadalmi levéltár nyitva délután 9—1-jg.

A „Hódoló díszfelvonulás”. Eisekafé Ferencz óriási körképe Városliget, Andrásy-ut végén, látható reggel 9-11-ig este 1/25 óráig. Belépti díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Egy apáca története.

A múlt hónap végén egy szép fiatal apáca halt meg a Rókus-kórházban. Flóra testvérnek hírták, amióta a szerzetbe lépett, azelőtt pedig Átkány Máriának.

Máskor is van halottjuk az irgalmasság leányainak, kétszázuk közül majd minden hónapban elszólít valakit az Úr. És eltemetik annak rendje és módja szerint. A Flóra testvért azonban nem temették el, nem is tették gyóles szemfödéllel díszített koporsóba, hanem kiterítették egy fehér márvány asztalon, amely körül viaszgyertyák helyett a doktorok honczolókészei ragyogtak.

Ez volt a különös a Flóra testvér történetében. Mert mindig különös, ha az orvosok még halála után is bajlódnak az emberrel. Sokáig tartott ez a rettenő foglalkozás, professorok, asszisztensek konzultáltak, még Felletár Emil az országos főorvos is beleszólt, s úgy derült ki valahogy, hogy a Flóra testvér szublimátot ivott. Emiatt kellett a testvérek közül elköltöznie.

Hogy történt, mint történt találgatták a belgyógyászati osztályon, meg a többi osztályon. Csak a sebészeten nem beszéltek felőle, talán azért, mert legjobban tudták a Flóra testvér történetét, mivelhogy a Flóra testvér is itt foglalatalkodott. Mondták azt is, hogy beteg volt szegény és orvosság helyett véletlenül s e g b o l hajtotta föl a mérget.

— Hogyan, hisz a szublimátot akkora üvegben tartják, hogy két kézzel is bajos fölemelni?

A fejedelemasszony beszélt a Flóra testvérral utoljára, sokáig, nagyon sokáig.

Mikor vége szakadt a beszélgetésnek, a fejedelemasszony keresztet vetett, fölment a szobájába és sokáig imádkozott. A Flóra testvér pedig befelé fordult az ágyon és meghalt.

De tudja a dolgot egy doktor ur is. A legfiatalabb, a legcsinosabb a doktor urak közül. Ezzel is sokat beszélgetett a Flóra testvér az utolsó óráiban. Hanem egészen közömbös dolgokról folyt a beszéd. Hallották mások is. A doktor háromszor odébb akart menni, hogy a többi beteget megnézzze, de a Flóra testvér mindig marasztalta.

— Doktor ur, ne menjen még, mondani akarok valamit.

És újra kezdte, amit már előbb elmondott, csak azzal toldotta meg, hogy most megint rosszabbul van, mintha jobban fájna a feje, mintha láza volna keletkezésében.

— Maradjon még, doktor ur, mindjárt megmondom, amit akarok.

Az ígérettel azonban adós maradt. A fejedelem asszonynál hagyta letétben:

— Mondja majd meg a doktor urnak, mert ha én mondanám, megszegném a fogadalmat. Pedig nem bírnám már tovább. És ki kell kerülnöm a szentségtörést.

A fejedelemasszony pedig annyit mondott ma egy idegennek, aki a Flóra-testvér halála különös voltáról tudakozódott, hogy:

— Apáczának nem szabad szeretni.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Hamlet.** A mélyreható művészi és bölcselmi elem hiányzik a Fumagalli Hamletjéből is. A dán királyfit játszotta tudniillik ma este az Operában. Fájdalom, semmivel sem alaposabban mint Jágót. Ismét csupa akcentus, végtelenül sok akcentus! Szörja őket a néző szemé közé, de, mint a hamis athléták kasirozott súlyainak, úgy ez akcentusoknak sincs drámai és poétai súlyok. Hamletnek megvan a maga sajátos tragikai stílje; amely nyugodt és előkelő. Fumagalli csupa higanyt önt a szöke királyfi vérébe. Aki valaha behatolni igyekezett Shakespearebe, vagy legalább foglalkozott valamelyik Shakespeare-magyarazattal, annak tudnia kell, hogy miként Lear király eruptív, úgy Hamlet tisztán reflektív természet. Hisz az egész drámairodalomban épen ő lett a reflexió legtipikusabb megtestesítője. Még azt az izgalmas jelenetet, amelyben az anyjára tör, sem játszhatja a színész úgy, mintha Hamlet itt teljes öntudattal cselekednék. Szóval Hamlet, haboz, de nem habzik, — ebben ma egyetért minden Shakespeare-magyarzó. Annál inkább meglepett Fumagalli mai alakítása; mi ennél borzasztóbban elforgatott Hamletre e pillanatban nem igen emlékszünk. Blätterbauer Gizella mint Ofélia megvesztegetően szép volt, de nem elégtett volna ki még akkor sem, ha rövid idővel ezelőtt nem hallottuk volna ugyane szerepben Bianchit. A mai estén az emberi hang fényét Ney Dávid, a zenei műveltséget és izlést Hilgermann Laura és a finom poézist egy komoly (és ugylátszik, nagy kalibernek induló) táncosnő, Balogh Szidi képviselte. Mader Raoul jóleső értelemmel dirigált. m. g.

* **Gróf Keglevich utja.** Gróf Keglevich István intendáns most körülnézett Olaszországban. A milyen jóízű és élesszemű ember, örülnünk kell, hogy művészelke ott impressziókat gyűjtött, amelyek kétségkívül gyümölcsözők lesznek a két intézetre nézve. Nyolcz napi utjából tegnap érkezett haza. Az utazás célja első sorban a jövő évad előkészítése volt s ebben főleg az, hogy az intendáns megtekintette az olaszországi művészeti élet minden újabb vívmányát, melyek Budapestén úgy a Nemzeti Színháznál, mint az Operaházban alkalmazhatók volnának. Az intendáns utjának első pozitív eredménye az lesz, hogy a jövő évadban az Operaházban valószínűleg elő fogják adni „Fedora”-t, Umberto Giordano új dalművét, mely Milanóban nagy sikert aratott; Budapestén Fedora szerepének kreálására Bellincioni Gemmát kérték fel. Elő fogják adni továbbá Reznicek dalművét, „Donna Dianá”-t, mely Bécsben került színre. A „Donna Diana” Morettonak azon vígjátéka után készült, melyet a Nemzeti Színház előadásából „Közönyt közönnel” cím alatt ismer a budapesti közönség.

* **Estély a lipótvárosi kaszinóban.** A lipótvárosi kaszinó rendkívül fényesen sikerült hangversenyt rendezett ma este, amelyen Grünfeld Alfréd, Naval, a bécsi opera tagja, Petri, a drezdai opera hangversenymestere és Váradi Margit énekesnő működtek közre. Grünfeld Alfréd, a kiváló szalon-zongorázó Schubert, Grieg és Wagner-Brassin egy-egy apróságán kívül végtelen finomsággal játszotta el saját ábrándját (a Lohengrin és Tannhäuser motívumai fölött), majd a közönség sürtü tapsaira Schubert-Liszt „Wohin?” című dalát. A hangversenyen különben mint zeneszerző is szerepelt, amennyiben Naval elénekelt egyik hangulatos dalát. Navalt, aki előbb Berlinben volt tenorista, Mahler igazgató szerződtette Van Dyck helyébe a bécsi operához. Művészele nagyban hasonlít is Van Dyckéhez. Az ő hangja sem nagy terjedelmű s így a hatást főleg énekének rendkívüli finomságával éri el. Különösen Schubert két dalát és egy német népdalt énekelt igen postúkusán. Petri, a drezdai hegedűs, a hangverseny harmadik vendége, szintén előkelő művész, — talán valamennyi közt a legelőkelőbb. Spohr 7-ik hangversenyének adagioját és finálóját, a saját „Berceuse”-ét és Ries „Perpetuum mobile”-jét nagy virtuózsággal játszotta el. Csinosan énekelt Váradi Margit.

* **Hírek az Operaházról.** A magyar királyi Operaházban ez évadban először fog színre kerülni kedden „Arden Énok”, pénteken a „Házi tücsök”-öt adják az idén szintén először. Szombaton, karácsony estéjén nem lesz előadás; vasárnap „Carmen” kerül színre jótékonycélyű előadásul a nyugdíjintézet javára. Csütörtökön Fumagallinak folytatnia kellett volna vendégjátékát a „Parasztbecsület”-ben és „Bajjazók”-ban, de ez a föllépte már elmarad, állítólag, mert halaszthatatlan ügyben Stuttgartba kell utaznia.

* **Zacconi.** Ermete Zacconi a legközelebbi hetekben a Vigszínházban vendégszerepel. Deczember 27-én a „Kisértetek”-ben, 28-án a „Hamlet”-ben, 29-én a „Becsstelenek”-ben, 30-án a „Vasgyáros”-ban és január 2-án „Otello”-ban lép föl. A helyakat fölemelik.

* **A nagybányai festők kiállítása.** A nagybányai művészeknek és az ottani Hollósy-festőiskola tanítványainak képeiből rendezett kiállítást ma délután nyitották meg a régi műcsarnokban. A kiállításban huszonhatan vettek részt, 119 festményrel és rajzzal. A mai megnyitáson szép közönség gyűlt össze. A kiállítást Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter nyitotta meg, akit Csók István, Grünwald Béla, Thorma Károly, Ferenczy Károly, Glatz Oszkár és Nyilasy Sándor fogadtak. A minisztert Csók István kalauzolta végig, aki távazásakor elismerését fejezte ki a művek fölött. A kiállítás négy hétig lesz megtekinthető, naponkint kilencz órától, este villamfény mellett.

* **Hírek a Népszínházról.** Solymosi Elek harminczéves színészkedésének jubileumát csütörtökön üli meg a Népszínház. Ez alkalommal elsőrangú szereposztással színre kerül a „Lumpácziusz”, melyben Blaha Lujza, Hegyi Aranka és Kürty Klára is vállaltak kis szerepeket. Az előadás után banket lesz Solymosi tiszteletére. — Roger operetteje, a „Bibliás asszony” rövid idő alatt megérte jubileumát. Kedden kerül h u s z o n ö t ö d a z ö z színre.

* **A francia Bayreuth.** Az orange-i antik színházban óriási sikert ért el a nyáron „Oedipus”-nak és „Antigone”-nak egy-egy előadása. Ez a siker arra buzdította Gaillard operaigazgatót, hogy ezental minden nyáron a nagy Opera teljes személyzetével rendezzen előadásokat Orange-ban és ekkép a kis dél-franciaországi városból megteremtse a francia-Bayreuthot. Csak hogy az ambiciózus igazgató elfeledte, hogy a tervhez az orange-iaknak is van szavuk. A jámborok ugyanis alázatos feliratban értesítették Gaillardt, hogy a szívességét nagyon köszönik, de „megelégették a párisi zene-enthusiasmust és a zajos inváziók által nem hagyják többé magukat zavartatni.” Így hát egyelőre a francia Bayreuthból semmi sem lesz. Micsa csak Micsa marad, még ha Orange-nak hívják is.

Családi örömpök.

— Vigjáték Maurice Hennequin-től. Bemutatta a Vigszínház 1898. deczember 17-én.

Báró Terillac megunta már a pástétomok és a lakásán ott felejtett női zsebkendők illatát. Megunta a pezsgőt, az asszonyokat, szóval a zajos életet. Valami újra, valami egészen másra vágyik. Családi örömpök. Amide báró Terillac okos ember. Tudja, hogy az ő korában már nem tanácsos többé nőstülni. Megszerzi tehát magának a családi tűzhelyet más módon.

Van egy unokaöccse, De Terillac Adrien, ennek kifizeti az adósságait és megházasítja. Thibaudière Annette kisasszony fiatal és bajos; ő meg Adrien bizonyára olyan kedves házi tűzhelyet fognak alapítani, amelynél a nagybácsi is boldogan táltheti majd el kalandos életének alkotmányát.

Utolsó kedvesét, Angéle-t az öreg báró Terillac (mikor visszavonul a családi örömpök közé) átírja gróf Cériceourt-ra, egyik jóbarátjára.

— Mondd csak, kérdi tőle gróf Cériceourt, mitéle föltételekhez van kötve ez az Angéle-lel való boldogság?

— Adsz néki havonkint háromezer frankot, és pótdíjat az anyjának.

— Az anyjának! mondja érzékenyülve gróf Céricourt. És még azt mondják, hogy ezeknek a nőknek nincs szívük...

Szegény Céricourt, akit egész életén át folyton kopasztanak a „muczusok” (amint a hölgyeket a Vigszinházban nevezik). Eddig még minden kedvese megcsalta. Akivel legutóbb szakított, azzal is megjárta. Először megcsalta egy oroszszal, de akkor megbocsátott neki h a z a f i s á g h ó l és azt kiáltotta: „Éljen Oroszország!” De mikor másodszor is megcsalta és pedig egy olaszszal, Céricourt nem kegyelmezett meg neki többé.

És amint Céricourt csalódik a legényélet örömeiben, úgy kell, sajnos, csalódnia a jó háro Terillacnak is a családi örömeiben. Keserűen kell csalódnia. Unakaöccsre és ifju neje, akiket akár csak saját gyermekeit a szívére ölelt, már a nász-uton összevesznek.

Durczásan és rosszkedvűen jönnek haza, alig váltanak egymással néhány szót, sőt Annette becsukja férje elől az ajtót. És mindennek a pápa az oka! Egyedül a pápa.

Épen Rómában jártak, midőn Annette egy éjszaka a férj fülébe sugja, hogy:

— A pápát akarom látni!

Adrien fölvilágosítja nejét, hogy ez a kívánsága több, mint szerénytelen. De Annette nem enged:

— Ön tehát, uram, már megtagadja első csekély kívánságomat, — házasságunk első hetében! Azóta jártak Nápolyban, Velencében és egész Olaszországban, Annette mindenütt tépte a haját és lábával toporzékolt és egyre csak azt kiáltotta:

— A pápát akarom látni! A pápát akarom látni!

— De hisz ez lehetetlen, magyarázta neki Adrien. Csak nem írhatok egy levelet a szentatyának azzal, hogy „Tisztelt pápa ur! Mikor van odahaza, mert én és feleségem meg akarjuk látogatni...”

De Annettenél nem használt többé semmi. A kedves gyermek azóta végkép kicserélődött és egy ideges, zsörtölődő asszony lett belőle. Így telt el a nászútjuk és így érkeznek haza — báró Terillac ölelé karjai közé.

Annette még aznap elpanaszolja bánatát édes anyjának, Thibaudiére asszonynak, ez pedig valóságos háripa-tanfolyamot tart a leányának. Adrien (egy spanyolfal mögött) felháborodva hallgatja Thibaudiérének anyai tanácsait és előrohan a szavakkal:

— Asszonyom, eddig azt hittem, hogy a bohózatírók tuloznak, hogy a valóságban nincsenek olyan anyósok, aminket a szindarabokban láttam. De most azt tapasztalom, hogy vannak. Asszonyom, ön egy vasorra bába, ön egyesíti magában valamennyi anyóst, ön egy valóságos anyós-kivonat!

E kemény szavak tulboldogga tesznek egy szegény ördögöt, aki nem más, mint Thibaudiére ur, az anyós férje. Könyezve borul vejenek a nyakába, mert Adrien a szívéből beszélt. Ot is sajnárgatja ez az asszony immár huszonnégy év óta, — csak a világ nem tud róla.

Adrien és Thibaudiére ezek után elhatározzák, hogy megpuhítják az asszonyokat úgy, amint Shakespeare óta megpuhítják a makranczos hölgyeket.

Adrien folytatja „brutalitásait” anyósra ellen, aki erre a bírósággal fenyegetődzik.

— Oh, nem félek én a bíraktól, kiáltja Adrien, — a bírának is vannak anyósai!

Knek a családi perpatvarnak azután az öreg báró Terillac iszása meg a levét. Mert Thibaudiéreék, hogy rendet csináljanak a fiatalok közt, bekvártélyozták magukat a házba és Terillacot kizsoritják sorra minden lakosztályából, míg végül szállodába kell mennie. Ezek azok a családi öröme, amelyekről annyit álmodozott!

Adrien és apósa pedig ezalatt folytatják a nők „megpuhítását”. Mulatnak a Casino de Parisban, reggel felé térnek haza és a frakkjuk csupa kofatti! A nők ettől csakugyan megpuhulnak, a férfé helyreáll mindkét családban és báró Terillac

ezentul talán jobban fogja élvezhetni unakaöccsre házi tüzhelyénél a családi örömeiket, mint idáig. Egyedül Thibaudiére ur szomorkodik, mert huszonnégy év óta most lett volna először alkalma arra, hogy egy kicsit kimulassa magát, — és felesége ép ilyeukor megpuhul!

Ez Hennequin darabjának meséje. Nem is mese többé, hanem m e s e - t i p u s, amelyre ma a francia bohózatok ötven százaléka készül. Mint önök láthatták, megvan benne a „Végrehajtó” courisane-ja ép úgy, mint ugyane darabból a papucs alatt nyögő férj és megvan benne a „Tekendősbéka”-ból az a fiatal asszonyka, aki ott egy tekenősbéka, itt a pápa (tehát a családi életre nézve egyformán fontos okok) miatt vesz össze a férjével.

Ez az egész irodalom csak azért nem válik egyhangúvá (és ez valamennyi termékének igen nagy szerencséje), mert az ember nem gondolkozik rajta és elfelejti az egyik darabot addigra, amíg a másik színre kerül.

A „Családi öröme” is csak arra van szánva, hogy a közönség egy estét jókedvűen eltöltjön és ezt a feladatot nagyon jól teljesíti is. A mai bemutatón sokat nevettek és tapsoltak.

A szereplők: Göth (aki a darabot ügyesen fordította), a zseniális Nikó Lina, Hegedüs, Gál és Szerémi pompásan mulattatták a közönséget. Ellenben Varsányi Irén az ő savanykás, apathikus modorában játszotta Annette-et, és Hettiey Aranka (Angéle) izlésére sem mernék alapítani egy „fehér színház”-at.

FŐVÁROS.

(A miniszterelnök diszpolgáraága.) Kasics Péter és néhány társa megfőlebbezte a miniszterelnöknek a főváros diszpolgárává történt megválasztását. A főlebbezést a minisztertanácshoz intézték — a miniszterelnök útján — s főképen azt kérték, hogy az ügyet, mivel szerintök a belügyminiszter itt érdekelt fél, a közigazgatási bíróság elé terjesszék döntés végett. A főlebbezésre ma válaszolt a belügyminiszter. Eszerint a közigazgatási bíróság hatásköre csak a miniszteri rendeleteken és szabályrendeleteken alapuló inrzkedések elbírálására terjeszthető ki és mivel a minisztertanács nem lehet illetékes arra, hogy egyes fölmerült eseteknek az elbírálására a közigazgatási bíróságot delegálja, a kérelem figyelembe vehető nem volt. Így tehát a székes főváros közgyűlésének a miniszterelnök diszpolgárrá választására vonatkozó határozatát a belügyminiszter a saját hatáskörében vette fölülvizsgálat alá s a beadott főlebbezést elutasította. A főlebbezők részéről a határozat ellen alaki tekintetben felhozott kifogások a bemutatott tárgyratokkal igazolva nincsenek. Ami a határozat érdemleges részét illeti, a belügyminiszter kijelenti, hogy a fölülvizsgálatra magát hivatottnak nem tartotta, mert az érzelmi és bizalmi megnyilatkozásokra vonatkozó törvényhatósági határozatok, a természetük-nél fogva ép úgy nem változtathatók meg, mint a hivatalnoki kijelentések. Az eljarta főlebbezéseket különben eddig is ezen az elvi alapon intézték el.

VIDÉK.

(Török Zoltán főispán beiktatása.) Balassagyarmatról írják: Török Zoltán főispánt a ma tartott rendkívüli közgyűlésen igtatta be főispánlyesen Nógrádmegyébe. Tegnap este fátyalménetet rendeztek tiszteletére, melyen Balás főbíró tolmácsolta a polgárság érzelmeit. Ezt nagy vacsora követte a Balassa szállóban, melyen a főispán nagyszabású beszédet mondott.

(Hivatalvizsgálatok Komárommegyében.) Sárközy Aurél Komárom vármegye főispánja december 15-én kezdte meg több napra terjedő körútját a vármegyében. Az utazás célja a főszolgabírói hivatalok és községi előjáróságok ügykezelésének a helyszínen való megvizsgálása. A főispán számos községben megjelent. Mindenütt a lelkeszek felekezeti különbség nélkül, a képviselőtestületi és előjárósági tagok, valamint bandériumok fogadták.

Megható jelenet volt, midőn a főispán Szák községben Farkas András községi bírónak, ki ezen minőségben már 25 esztendő óta működik, jubileuma alkalmából személyesen nyújtotta át az ő felsége által adományozott ezüst érdemkeresztet. A főispán az ünnepezt tisztelőre ebédet adott, melyen a környékbeli értelmiség nagy számban vett részt. A hivatalvizsgálatok még folyamatban vannak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az üldözött kortes. Május 17-én, a legutolsó ó-budai választás után, Ruh Géza, az Országgyűlés párti főkortese hazament lakására s amikor utköében az ellenpárt ifjabb hiveiből alakult, mintegy hatvan főnyi csoporttal találkozott, amely óriási abozugolással és lármával fogadta a diadalmas főkortest. Ez sietve menekült hazafelé, de a csoport utána rohant és gyalázó szavakkal fenyegette. Mikor Ruh hazatért, gyorsan bezáratta maga mögött a kapukat. Ekkor már pár száz főnyire rugott a háza elé gyülekezett tömeg, amely most köveket hajgált az ablakok felé, sőt neki ment a kapunak, hogy azt betörje. Ez ugyan nem sikerült, de a ház valamennyi ablakát bezuzták a tüntetők, mire a rendőrök megjelentek. A tömeg gyorsan szétszóródott, de hármat a legtüzesebb ablak-beverők közül elfogott a rendőrség. A törvényszék Kovács Jánost, Szejkovits Józsefet és Szencsei Józsefet magánosok elleni erőszak és ingatlan vagyon rongálása miatt helyezte vád alá és a mai tárgyaláson négy-négy heti, illetve két heti fogházra ítélte őket.

— A mazsola-tolvaj. A vasuti raktáraknak nagyon szorgalmas látogatója volt Goldstein Zsigmond napszámos. Legszivesebben ott vállalt munkát és ha nem is volt dolga, folyton ott őgylgett, őrizetlen pillanatokban pedig mindent, ami csak keze ügyébe akadt, ellopott. Az idén októberben azonban rajtakapták, amikor a nyugati pályaudvar egyik raktárából egy zsák mazsolát vitt ki. A vizsgálat során kiderült, hogy Goldstein már kilencszer volt büntetve lopás és sikkasztás miatt. A mai tizedik esetben a törvényszék szigorú mértéket alkalmazott tehát és Goldsteint két évi f e g y h á z r a ítélte.

— Szökés hármasan. A budapesti büntető törvényszék előtt ma három fiatal vádlott állott, akik közül egyik sem haladta még meg a husz évét. Két fiatal legény, Böröndy Kálmán és Fekete József, meg egy szép, tizenötéstartós leány, Kovács Gizella, az őszszel felkerekedtek és egy kis rögtönzött kirándulást tettek Aradra és Győrbe. A kójutazás költségeit Kovács Gizella fedezte úgy, hogy apja fiókjából száztíz forintot kivett. Mikor a pénz elfogyott, a fiatalok a rendőrség kezébe kerültek. Ma pedig lopás és orgazdaság vádjá ellen védekeztek a törvényszék előtt sirva, szepegve. A bírák a számos enyhítő körülményre való tekintettel Kovács Gizellát három hónapi fogházra, Böröndy hat heti, Feketét pedig két hónapi fogházra ítélték.

SPORT.

† Turf-hírek. Péchy Andor két év múlva sajátnevelésű lovaival fog szerepelni a turfban. Andrassy és Sztáray grókok három Dunure csikajuknak Délczeg, Dicső és Lili nevet adtak. Timárt a klasszikus versenyekben Warne fogja lovalgolni. — Jankovich Gyula és gróf Wenckheim Dénes új versenyistállót alapítottak. Lovaikat J. Reeveshez adták trainingbe. — Báró Königs-warter Árató és Mr. Jumping nevet adott két jószármazású csikójának. — Báró Üchritz Zsigmond a következő nevet adta kétéveseinek: Fény, Cavalcanti, Purim, Tripas, Billa, Elluczi.

† A december 16-iki nevezések. Ugy Budapesten, mint Bécsben tegnapelőtt zárultak a nagy tenyészversenyek nevezései. Mindkét lovaregylet most a begyűlt aláírások összeállításával bajlódik. Annait már tudhatunk, hogy a nevezések várakozáson felül sikerültek. Bele nem számítva a még össze nem állított németországi nevezéseket, a Károlyi Memorial 72, a Nemzeti Hazafi-díj 114 az,

Alagi-díj 104, a Kanca-díj 100, a St.-Leger 180, a Kárpáti-díj 113, az Ivadékversen 97, a Kettős-ivadékversen 183, az Erzsébet királyné-díj 111, a Szent László-díj 171 nevezéssel zárultak. A bécsi nevezésekből az 1900-iki osztrák derbyre 295 nevezés érkezett.

† A Szent István-díj. A jövő évi Szent István-díjra a következő telivérek maradtak állva:

- 3é San Salvatore 4é Aczel
3é A' jour 3é Tizmar
4é Mindig 4é Herkomer
3é Napfény 3é Junius
5é Wette nicht 4é Monrose
3é Ronny 3é Melingue
5é Tip-Top 4é Malteser
4é Billitz 3é Barato II.
3é Brodler 3é Iro
3é Fair Trick 3é Pharao
3é Häng dir an 3é Stuart
3é Per Butters 4é Hebe
3é Hadur 4é Primula
3é Káplár 3é Kiotschau
3é Remete 4é Lulu
4é Wie Seide 3é Feerie
3é Titulus bühendi 3é Jane Eyre
3é Diadal 3é Chalkalokora
3é Guardian 3é Ravaehol
4é Vivó 3é Loindelle
4é Jáhlanica 3é Longchamps
3é Gyöngyvir 4é Nickel
4é Pressburg 4é Zászlós
3é Bonvivant 3é Boston

† Ménvásárlás Angliából. A newmarketi telivér-áverésen Luczenbacher Miklós, a pettendi ménes tulajdonosa, egy Windgall nevű kilencz éves Gal-liard-mént vásárolt a körülményekhez képest potom áron. Windgall amellet, hogy első klasszisu versenyló, összesen 140.000 koronát nyert össze di-jakban. Windgal, mint értesülünk, 8000 forintba került. Nincs kizárva, hogy ez a ló többet fog használni a magyar tenyésztésnek, mint Bona Vista, amely 200.000 forint volt.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A pénzügyminiszter a söbányászati üzemi tisztviselők létszámában a de-aknai söbányahivatalhoz Herepey Árpád mérnököt fő-mérnöké és Gergelyffy Gyula marosújvári só-tárnokot mérnöké, a fémkohászati tisztviselők létszámában, Farbak Gyula segédmérnököt mérnöké, Terényi János magyar királyi vasgyári segédmérnököt mérnöké, Fikorn József magyar királyi vasmű-szemlelőnt ma-gyar királyi vasgyári segédmérnöké és Török László magyar királyi bányagyakornokot és ifjabb Gál János borsznia-hercegovinai bányasegédmérnököt magyar királyi bányasegédmérnöké, Balogh Imre és Klacsó Károly, a IX. fizetési osztályba sorozott magyar kirá-lyi dohánybevérlő hivatali kezelőket a VIII. fizetési osztály III. fizetési fokozatába sorozott magyar királyi dohánybevérlő hivatali kezelőkké, a csongrádi királyi adóhivatalhoz Madarassy György Músei királyi adó-tisztet adóhivatali ellenőrré, a verébelyi magyar kirá-lyi adóhivatalhoz Bauer Antal ráczzevei adóhivatali díjas gyakornokot adóítségé ideiglenes minőségben, Gromsz Gusztáv kataszteri irattartó kezelő iródatisztet és Ripka Kálmán cukorgyári ellenőrt, utóbbi ideigle-nes minőségben, iródatisztekké a székes fővárosi kirá-lyi adófelügyelő mellé, Polgáry Gusztáv iródatisztelet-i gyakornokot pedig ideiglenes minőségben a dévai ma-gyar királyi pénzügyigazgatósághoz magyar királyi iródatisztelet, a zágrábi pénzügyigazgatóságban pénzügyi fogalmazó gyakornokká Heremustak Mihály végzett jogászt ideiglenes minőségben, Maller Károly, Ké-fer György, Kovácsos János és Balta Kálmán díj-talan számgyakornokot, Tóth Ödön és Kleiner József díjnokokat a pénzügyminiszteri számvevőséghez, Mal-ler Henrik díjtalan számgyakornokot pedig a központi díj- és illetékkiszabási hivatal mellé rendelt számvevő-séghez ideiglenes minőségű segélydíjas számgyakor-nokokká, Raszipovich József soproni lakost ideiglenes minőségű díjtalan magyar királyi pénzügyi számgya-kornokká, Weisz Károly végzett bányaskadémiai hall-gatót ideiglenes minőségű bányagyakornokká, Schwarz Gerzon igazolványos alítségét ideiglenes minőségű miniszteri iródasegédíszte, — a vallás- és köz-oktatásügyi miniszter Biró Béla okleveles tanítót a ezofalyi állami elemi népiskolához rendes tanítóvá, Balázs József sarmasági evangélikus refor-mátus kántortanítót a sarmasági állami elemi népisko-lához rendes tanítóvá, — az igazságügyími-niszter Janosch Rudolf nyiregyházi törvényszéki joggyakornokot a nyiregyházi járásbíróshoz aljegyzővé, Karácsonyi János legusi törvényszéki írnokot a teregovzi járásbíróshoz segédírnokkönyvvezetővé, a belügyminiszter Szeker Andor magyar királyi helyügyminiszteri fogalmazó gyakornokot főispáni tit-kárrá kinevezte és szolgálati letétre Békés vármegye fő-ispánja mellé rendelte ki.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 290. sz.) Sótárnoki állásra Maros-Ujváron négy hét alatt három segédmérnöki állásra a királyi vegyelenző hivatalok-nál, két pénzügyi szemléző állásra a nagybecskereki pénzügyigazgatóságban, vegrebajtói állásra a sárkányi járásbíróshoz, III. osztályú postahivatalra Maros-Ujváron (Kis-Küküllő vármegye), iméki állásra a mar-csali járásbíróshoz van pályázat kiírdetve.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért készen kapható uri ruhákat, ha szükség-leteiket nálunk szerzik be. A mesteri szabást czégünk előkelő hírneve biz-fosítja, a munka kivitelét pedig az üzlet képe elárulja. Mára utáni megren-delésekre külön szövetraktá-runk van, kizárólag tiszta gyapju-és valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa

írdt-üzlet

IV. ker., Múzeum-körút 39.

Nyílt levél

Méltóságos báró Harkányi János orsz. képviselő urhoz Budapesten.

Mint hogy értesemre jutott, mikép illetéktelen egyének Méltóságodnak a szabadelvű párt kötelekéből történt kilépése folytán (mit nálam sürgönyileg és később levélileg bejelentett) az elnökelem alatt álló facetsi választókerületben aláírásokat gyűjtenek, bátor vagyok Méltóságodnak tudomására hozni, hogy a szabadelvű párt általam még eddig össze nem hivatott és hogy annak összehívását a végett, hogy Méltóságodnak ezen lépése felett véleményét nyilvánítsa, csak ezutánra terveztem, a mikor is az ügyet elbírdálás végett, mint az erre egyedül illetékes pártgyűlésre bízom, melynek határozatát Méltóságoddal annak idején szokásos for-mában közölni fogom.

Ha tehát Méltóságod ennek megtörténte előtt bárki által is felterjesztett, aláírással ellátott bizalmi, vagy bizalmatlansági nyilatkozatot venne, ez ellen mint nem alkotmányos uton de privát aláírásokat gyűjtése útján keletkezett ellen órást emelek és figyelmeztetem Méltóságodat, hogy ez további magatartására semmi nem befolyással sem birhat, ebből sem bizalmunk megerősítését, sem annak meggyöngyölését nem következ-tetheti, azt ugy tekinteném, mint a párt jogainak csor-bítását.

Maradtam Méltóságodnak

Valemarce, 1898. évi december hó 16.

Hazaifas üdvözléttel

Kiss Ferencz

a facetsi kerület szabadelvű párt-jának elnöke.

Téli kura

Szt.-Lukácsfürdőben Budapest.

Rheumatikus bajok, köz-veny, neuralgia, ischias stb. ellen. Nagy képes lezap-fírdó, külön fürdők, massage, gégyógyászat. Lakás és teljes ellátás (középes ár 25 ft hetenkint). Lift. Megnyit. kizárva. Prospektus ingyen küld az igaz-gatóság

GLOGOWSKI és TÁRSA BUDAPEST, Erzsébet-tér 19. REMINGTON Irógépek díjmentesen, vételköltséggel együtt, az ország bármely részében bemutatko k.

BÜTOROK

legolcsóbb bevásárlási forrása, solid, lelki-ismeretes kiszolgálás mellett

Nemes és Lengyel

kárpitos és asztalos-bútortelepe

Budapest, IV., Kecskeméti-u. 6. l. em.

COGNAC

Gróf Keglevich István utd:

kiváló jó minősége folytán legnagyobb elterjedt-ségnek örvend a kizárólag diszoklevelekkel kitérdített "Extra, *** és V. S. O. (fine champagne d'Hongrie) jegyű grátmányai mindenütt kaphatók A czégnök gyári raktára Ausztria-Magyaror-szágban a legnagyobb és legirégibb e szákmában.

Központi iroda: Budapest, Rudolf-rakpart 7.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, december 17.

Table with 3 columns: Item, Dec. 17 cents, Dec. 16 cents. Buza decemberberre 73 3/8, 74; áprilisra 74 3/8, 75 3/8; májusra 71 3/8, 72 3/8; Tengeri decemberberre 39 3/8, 39 7/8.

Chicago, december 17.

Table with 3 columns: Item, Dec. 17 cents, Dec. 16 cents. Buza decemberberre 65 3/8, 66 3/8; Tengeri decemberberre 34, 34 3/8.

A hétről:

(A Prágai vasipartársaság dolgai. — Biztosítási üzlet-szerzés és a népbiztosítás. — A Magyar általános kö-szénbányatársaság.)

—ndv— A Prágai vasiparrészvény-társaság részvényeinek árfolyama, amióta az utolsó mérleg köztudomásu lett, 700 fo-rintról 1000 forintra emelkedett. A mérleg fényes volt, de mégsem szolgáltatott elégséges magyarázatot a rendkívüli áremelkedéshez. El-lenben észrevették, hogy a részvényeket az igazgatóság némely tagjai vásárolták, nyilván oly czézből, amely csak előttük volt ismeretes. Amikor aztán az árfolyam már az 1000 fo-rint körül járt, akkor ez a czél is köztudo-másu lett. A vállalat vezérigazgatósága ugyanis azt indítványozta, hogy az évek során át megta-karított 4 millió forintnyi külön tartalékot osszák föl a részvényesek között. E z é r t vásárolták össze a részvényeket. Oly világos volt ez a börzei manöver és annyira ellenkezett az az üzleti tisztesség legelemibb fogalmiával, hogy az igazgatóság jobb erkölcsü tagjai inkább lemondottak állásairól, semhogy támogassák e határozat végrehajtását. A közvélemény is felzudult a társasági vagyon ilymódon való elharácsolása ellen és a „Wiener Abend-post“-ban felhivatalos közlemény jelent meg, amelyben az osztrák kormány értésére adta a tár-saságnak, hogy megfogja akadályozni e határozat végrehajtását. Ez a leczke hatott. A Prágai vasipar-részvénytársaság igazgatósága tiltako-zott ugyan a kormány illetén pressziója ellen, de eléjtette fursanggal kiesztelt tervét. Az egész dologról általában sokat beszéltek és irtak Bécsben is, minálunk is. Dícsérték az osztrák kormány erélyét, amelylyel leczkét adott a börzei tripotage-nak. És tették ezt különösen azok, akik idehaza sérthetetlen nebántsvirág-nak szeretik feltüntetni a részvénytár-saságokat és ezek belső ügyeit. Pedig a Prágai vasipar-részvénytársaság esete csakugyan gondolkodóba ejt, vajjon nem jobb-e az a sokat ócsárolt osztrák koncesz-sziós rendszer, mint a nálunk uralkodó rész-vénytársulati szabadság, amelynek a gyakor-latban alig vannak korlátai. Mert nálunk bizony senki sem törődik azzal, hogy mit határoz egy részvénytársaság igazgatósága. Ha megtudja határozatához szerezni a közgyűlés többségét, ugy végrehajtását mi sem akadályozza meg. Nálunk ilyenkor csak arra néznek, betartot-ták-e a formákat. A lényegre ugyan kinek volna gondja?

Egy idő óta sűrűn jelennek meg a lapok-ban hirdetések, amelyekkel „előkelő“ biztosító-társaságok keresnek üzletszerző üg-y-n ö k k e t. Ezek a társaságok a legkecses-gtetőbb ajánlatokkal toborozzák szolgálataikba a legkülönfélebb rendű és rangu egyéneket. Ki nem akarna biztos fizetéshez, jövedelmező keresethez jutni? És a hirdetésekre özönével jön az ajánkozó. Csakhogy a biztos fizetés ingadozó ígéretnek bizonyul. Feltételül az „előkelő“ biztosító-társaság azt köti ki, hogy előre megállapított, rendszerint tekintélyes öz-szegű biztosításokat szerezzen az illető ügynök. Ez a feltétel okozza aztán, hogy jóformán csak kétségbeesett egzisztenciák szegődnek az előkelő biztosító-társaság szolgálatába, akik nem ret-tennek vissza a szelhámosságától sem. Külö-nösen a népbiztosítást forszírozzák most egyes biztosító-társaságok ilyen módon. A N e m-

zetibaleset biztosító, az osztrák „Universale”, a berlini „Victoria” mind erre az üzletágra vetették magukat, de az eszközök, amelyekkel e társaságok működésüket bevezetik, aligha fogják a biztosításnak ezt az áldásos ágazatát nálunk megkedveltetni. Mert a jelzett módon összetoborzott ügynöki sereg első sorban arra törekszik, hogy minél több ügyletet kössön, de arra már nincsen tekintettel, hogy ezen ügyleteknél reális alapjuk is legyen. Ahol a kapacitálás nem használ, furfanggal és hazug ígéretekkel bírják rá a feleket olyan ügyletek megkötésére, amelyek anyagi erejüket meghaladják. Innen van aztán a sok storno, a sok abbanmaradó biztosítás. A szegény ember, akit szélhámos ügynökök befotak a népbiztosítással, elveszti filléréit, mert már a harmadik, negyedik részletnél megakad a fizetéssel, az előkelő biztosító-társaság azonban „storniroz” és újabb és újabb acquireurhadat küld a nép nyakára. A magyar biztosítási ügy rákfenéjét évek óta az ügynöki kérdés képezi. Ezt maguk a társaságok is tudják. De akiket a dolog legközvetlenebbül érint, azokban, ugylátszik, nincsen meg az erkölcsi erő, hogy radikális kurával segítsenek a bajon.

A Magyar általános közszönbánya és a Salgótarjáni közszönbánya részvénytársaság közötti fuzió terve el van ejtve. A Magyar általános közszönbányatársaságnak több oldalról tettek ajánlatot pénzügyi helyzetük kiállítására és az igazgatóság ezen ajánlatok közül azt választotta, amelyet egybelföldi előkelő pénzintézetekből álló csoport tett neki. A társaság pénzügyeinek szilárdabb alapokra való helyezése tehát biztosítva van. És ezzel a részvényesek is némi megnyugvással tekinthetnek a jövőbe. Mert az, hogy a Magyar általános közszönbányatársaságnak nem volt egyéb baja, mint hogy kevés volt a pénze, most bebizonyosodott. Nem pénzügyi zavarokkal küzdött a társaság, hanem pénzszűke miatt. A társaság nem volna alapjában egészséges és fejlődése nem volna biztató, akkor korántsem versenyeznének egymással a pénzcsoporthoz, hogy melyik ajánlja fel nekik olyan feltételek mellett, amelyek egy iparvállalattal szemben, a jelenlegi kamatlábviszonyok mellett, kedvezőnek mondhatók. A francia pénzcsoporthoz, amelynek ajánlatát el nem fogadták, bizonyosan alaposan megvizsgálta a társaság helyzetét, mielőtt rászánta magát, hogy 4 1/2%-ra 10 millió frankot ajánljon fel neki kölcsönkép és ha ezt tette, akkor előbb arra a következtetésre kellett jutnia, hogy a vállalat szép jövőnek néz eléje és befektetésnincsen kockázatva. A társaság pénzügyi helyzetét tudvalevőleg a tatabányák okozták, amelyek nagy befektetést igényelnek. Ezek a tatabányák azok, amelyek a társaság jövő fejlődésének biztosnak ígérkező alapját képezik. Azok a szemrehányások és vádak, amelyekkel a társaság vezetését ezen bányák megszerzése miatt illették, alaptalanoknak bizonyulnak ama tény által, hogy ép ezek képezik indító okát a versenynek, amely különböző érdekeltek között az iránt folyik, hogy melyik legyen a társaságnak pénzügyi támasza. Már a Salgótarjáni-val való fuzió is ezen vádak alaptalansága mellett bizonyított. A Salgótarjáni közszönbányatársaság, midőn saját részvényeivel méltányos feltételek mellett akarta megváltani a Magyar általános közszönbánya részvényeit, a tatabányák közszönbányatársaság részvényeseit is kielégíteti a pénzbeszerzésnek az a módja, amelyet az igazgatóság elhatározott. Igaz, hogy 1898-ra osztalékra nem számíthatnak és talán 1899-ben is csekély lesz a jövedelem, de biztatók a jövőben. Mert 1902-ben a társaság még mindig ráér egy elsőbbségi kölcsönt kötni, ha pedig — amint várható — az üzem jövedelmező lesz, részvényitökéje szaporítása útján törlesztheti adósságait. A rendkívüli közgyűlés, melyet a társaság e hó végére összehívott, ezek szerint tárgyaltan és az nem is fog megtartani.

Mezőgazdaság.

Szőlővesszőkivitelünk Romániába. A román földmivelési minisztérium megszüntette azon rendelet érvényét, melylyel az amerikai szőlővesszőnek Magyarországból Romániába való behozatalát megtiltotta. Mindazonáltal meghagyta azon megszorítást, hogy akik ily szőlővesszőt Magyarországból hozatni akarnak, azt előbb a földmivelési miniszternek bejelenteni kötelesek.

Ipar- és kereskedelem.

Házipar Szabolcsmegyében. Szabolcsmegye számos községét a tél beálltával inség fenyegeti, mivel a nép a silány termés következtében nem tudott a nyáron annyit megkeresni, hogy a télen át is megélhessen abból. Báró Feilitzsch főispán ennek következtében sürgős segélyért fordult a kereskedelmi miniszterhez, ki is az államvasutak részére 70.000 darab csizrokseprűt rendelt meg, ez intézkedés azonban csak rögtöni segélynek tekinthető, mert a seprűkötéssel a nép csak keveset keres, ez okból a miniszter utasította Réthy Menotti kerületi iparfelügyelőt, hogy más háziiparnak Szabolcsmegyében való meghonosítása iránt tegyen tanulmányokat.

Szemeskereskedők országos értekezlete. A magyar kereskedelmi csarnok kebelében alakult szemes italok szakosztálya felhívása folytán egybegyűlt szemeskereskedők országos értekezlete folyó hó 11-én tartott ülésében elhatározta, miként az érdekelteket folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor, megtartandó folytatódó országos értekezletre hívja egybe a magyar kereskedelmi csarnok helyiségeibe a szeszforgalmi adó mikénti beszedési módokat szokványok (usancze) keretében való megállapítása végett. Azok az érdekeltek, kik meghívót nem kaptak, ezért a magyar kereskedelmi csarnok titkári hivatalához fordulhatnak.

Kőbányai sertésplacc, decz. 17. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 47-5—48-0 kr.-ig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46—47 krajczár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 48-5—49-5 krig. Közép (páronként 251-320 klgig terjedő súlyban) 49—50-0 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 50—50-5 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 47-5—48 krajczár, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 47—47-5 krajczár. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban, 45—47 krajczár. Sertéslétszám: 1898. decz. 15. napján volt készlet 38703 darab, decz. 16-án felhajtott 122 db, december 16-án elszállított 1010 darab, december 17-ére maradt készletben 37815 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlán.

Budapesti konzum-sertésvásár, decz. 17. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesölvárosi konzum-sertésvásárra 1898. decz. 16-án érkezett 608 drb. Készlet 1074 darab, összes felhajtás 1682 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 1285 drb, elszállítatlan maradt 397 drb. Napi árak: 120—180 kilós 44—44-5 kr, 220—280 kilós 43—46 krajczár, 320—380 kilós 44—47 kr, öreg nehéz 44—46 krajczár, malacz 35—42 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

BUDAPESTI GABONATÖZSBÉ.

Budapest, december 17.

A buzáhozatal.

A felszállítás buzában e héten kitett a nyugoti pályaudvaron	19.800 mm.
a józsefvárosi pályaudvaron	900 "
a lipótvárosi pályaudvaron	2.020 "
a teher-pályaudvaron	30.045 "
a déli pályaudvaron	409 "
a közraktári pályaudvaron	3.910 "
a Dunagőzhajózás hajóin	72.008 "
a folyamhajózás hajóin	46.980 "
a dél-német hajózás hajóin	7.028 "
a magán-hajókon	30.423 "
Összesen	213.518 "
elszállítottak	28.022 "
maradt	185.496 mm.

szemben a múlt heti 259.104 métermázsával.

Az e heti felhozatal tehát még elég tekintélyes.

A hajózás teljes és végleges beszüntetése azonban már most nem várhat soká magára — jóllehet a Duna vize ismét növekedésben van — és a felszállítás aztán természetesen meg fog csapanni. Amugy is nagyon hosszúra nyúlt a hajózási évad az idén. Közöljük alantabb a kimutatását annak, hogy az utolsó 30 évben mikor szüntették be és mikor nyitották meg ismét a vízi for-

galmat. Látjuk e tabellából, hogy a legrövidebb szünet 31, a leghosszabb pauza 110 napot tett. Vajjon meddig tart az idei szünet? Ez a nagy kérdés!

Hajózási évad	beszüntetés napja	megnyitás napja	Szünettartama napokban
1867—68	XII 15	III 7	54
1868—69	I 1	II 15	45
1869—70	I 1	III 15	45
1870—71	XII 1	II 28	89
1871—72	XII 2	III 3	91
1872—73	I 6	III 4	57
1873—74	I 1	II 28	58
1874—75	I 1	III 31	89
1875—76	XII 1	III 7	98
1876—77	XII 4	III 7	93
1877—78	I 1	II 15	45
1878—79	XII 15	II 15	62
1879—80	XI 20	III 10	110
1880—81	I 1	III 10	68
1881—82	XII 24	II 28	68
1882—83	I 1	II 10	40
1883—84	I 1	II 15	45
1884—85	I 5	II 15	41
1885—86	XII 15	II 15	62
1886—87	I 1	III 8	66
1887—88	XI 20	III 10	110
1888—89	I 15	II 15	31
1889—90	XII 15	I 15	31
1890—91	XII 10	III 15	95
1891—92	XII 20	II 28	70
1892—93	XII 10	III 7	87
1893—94	XII 16	II 14	60
1894—95	XII 15	III 19	94
1895—96	XII 17	III 6	79
1896—97	XII 2	II 19	78
1897—98	XII 18	II 28	74

A mai üzlet elég biztató auspiciumok mellett nyílt meg. Amerika újabb — 1 1/2 centig terjedő áremelkedést jelez. A malmok is élénken vásároltak és öt krajczárral magasabb árakat engedélyeztek. Daczára mindennek az irányzatlanlyhára fordult és a határidőpiacon a kenyérmagvak árai tíz krajczárral vezitettek.

Szóval, az üzlet hangulata a legjobb akarat-tal sem mondható szilárdnak, amint mi ezt váltig hangoztattuk még az elmúlt hét azon napjain is, amikor a beállott fagy azzal a természetellenes következményhnyel járt, hogy a hausse nagyon is fekitűszedett.

Íme a télies idő, a hajózás küszöbön álló beszüntetése, a kedvezőtlen argentinai terméshírek, az amerikai négy centes áremelkedés daczára azt látjuk, hogy a készáru-piacon az árak e héten egyenlegként tíz krajczárt, a határidő-forgalomban öt krajczárt vezitettek.

Zárul este a buza 9 forint 66 krajczáron, a rozs 8 forint 26 krajczáron, a tengeri 4 forint 85 krajczáron, a zab 5 forint 89 krajczáron.

Előfordult készáru-eladások.

Buza, Tiszavidéki: 200 mm. 79-5 k. 10-80 frtón, 600 mm. 78-5 k. 10-70 frtón, 100 mm. 75-8 k. 10-45 frtón, mind három hónapra.
Pestvidéki: 350 mm. 78-8 k. 10-30-5 frtón, sárga, 400 mm. 78-5 k. 10-52-5 frtón, 100 mm. 78 k. 10-25 frtón sárga, 100 mm. 77 k. 10-70 frtón sárga, mind három hónapra.
Kéhsérmegyei: 200 mm. 77 k. 10-47-5 frtón, három hónapra.
Felsőmagyarországi: 200 mm. 79 k. 10-40 frtón sárga, három hónapra.
Becskereki: 4000 mm. 75-8 k. 9-90 frtón három hónapra.
Zentai: 1260 mm. 74-5 k. 10-85 forinton három hónapra.
Adai: 1800 mm. 78 k. 10-85 forinton, három hónapra.
Bánsági: 340 mm. 78 k. 10-85 forinton három hónapra.

Gabonaforgalom:

1898. december 16.

	érkezett métermázs	elszállított métermázs
buzából	112321	1900
rozból	878	—
árpából	2825	—
zabból	16190	—
tengeriből	6579	509

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9-78—79—9-73 frtón, április 9-57—51—53—9-52 forinton, Ross márczius 8-28—30—8-31 forinton. Tengeri május 4-91—4-87 frtón.

Palais Royal

a fő- és székváros legnagyobb áruháza. ORLAI SÁNDOR perzsa csász., spanyol kir. udv. szállító
BUDAPESTEN, IV. KER., KORONAHERCZEG-UTCA 8. SZÁM.

Szép és olcsó **karácsonyi és ujévi ajándékok.**

Házasajándékok, kínai ezüst-árak, finom bronz-árak, dísz-órák, szivar- és irókészletek, gyémántutánzatú ékszerek 14 karátos arany és ezüst foglalatban, valódi párisi legyezők, bördíszműárak, ezüstbotok, bőrövek (Gürtel), szalag-, bársony-, arany- és fém-övek, zseborák öt évi jótállással.

MUSZAKI IRODA
Engelsmann
Rezső
 Magánmérnök
BUDAPEST.
 Múzeum-körút 15.
 Elfogad
MUSZAKI MUNKÁK
 kivitelet
ÉRTÉKELÉSEK
 KIDOLGOZÁSA
 Értékesítése

A budapesti asztalos - ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

VIII., József-körút és Bérkocsis-utca szegletén levő Sváb-féle házban nagy mintaraktárt és vállalati irodát nyitott, hol készleten tart, dus választékban kiváló minőségű butorokat

ebédlő-, háló-, uriszoba és szalon berendezésekből.

Karácsonyi ajándékoknak alkalmas dísz tárgyak nagyobb választékban.

Ezzel mód van adva a n. é. közönségnek közvetlen a készítő asztalos mesterektől jó butorokat jutányos áron készven venni, esetleg megrendelni. Továbbá megtekintésre ajánlja a testületnek saját házában levő állandó kiállítását is.

Jfj. Nagel Ottó

könyvkereskedésében

Budapest,
 Múzeum-körút
 2. SZ.

a Nemzeti Színház bérházában.
 nagy választékban
 kaphatók

**Karácsonyi és
 ujévi**

ajándékoknak

alkalmas

képes- és meséskönyvek
ifjúsági iratok, díszművek

és

imakönyvek.

Bárhol és bárk, által hirdetett könyvek nálam kaphatók.

Vidéki megrendeléseket azonnal eszközözlök.

Könyvárjegyzék ingyen.

Nincs többé por!!!

A Dustless Floor Dressing Co. New-York magyarországi vezérképviselősege elvállalja irodák, üzleti és raktári helyiségek, kávéházak, vendéglők, továbbá iskolák, kórházak, intézetek, minden néven nevezendő nyilvános helyiségek

pormentesítését

jótállással az egyedül valódi amerikai Dustless porróval.

Ismertető ingyen és bérmentve.

1 liter (10 □-méterre elég) Dustless valódi amerikai ára 1 frt 50 kr.
 1 beeresztő szerszám 85
 1 seprű (e célra külön) 20

Szétküldés vidékre az összeg előzetes beküldése vagy utánvét mellett eszközöltetnek, kizárólag a

Hygiene pormentesítő vállalatnál

DITRICHSTEIN és TÁRSA

BUDAPEST, VI. Váci-körút 5. sz.

Képviselek és elárúsítók kerestetnek.

Telefon!

Örökösnek utána utódtól

Telefon!

Nincs többé por!!!

Hogy nyerte Csillag Anna asszony hosszú haját?

Csillag Anna asszonynak egészen rövid, csak 30 cm. hosszú haja volt és fejének ideghántalmait nagy szenvedést okoztak neki; e haj következtében haja teljesen kihullott; ekkor az a véletlen jött közbe, hogy öt megszólította egy polgárnő, aki Csillag Anna iránti részvétből azt kérdezte tőle: „Mi történt veled, gyermekem, miért vagy egy levérve, mond el nekem a te szenvedésed okát, én jó asszony vagyok, segítek rajtad”. Ez rögtön arra indította Csillag Anna a. t. hogy a jó asszonnyal mindent közöljön, amire a polgárnő ezt mondta: „Nézz rám, gyermekem, én ma 86 éves vagyok; láttál te már az életben olyan haját az én koromban, amilyen nekem van, ugyebár nem. Hogy honnan van ez, mindazt el fogom neked mondani, de nagyon kell figyelned rá. En egy kenőcsöt csináltok neked, amelyet te úgy fogsz készíteni, ahogy én azt megmutatom neked; ez növényekből és fűvekből áll és azt fogod mindennap használni s már az első nyolcz nap múlva nem maradhat el a biztos siker.”

És úgy volt. Csillag Anna megtanulta a titkot s az általa mondott növényekből kenőcsöt készített magának, amelyet mindennap használni kezdett és a 8-dik napon főhajása egészen elmúlt, a hajkihullás teljesen megszűnt, így tehát oka volt a legnagyobb öröme, mely öt arra indította, hogy tovább használja a kenőcsöt és 14 havi használat után elérte Csillag Anna asszony az ő hosszú, óriás Loreley haját, amely ma már több, mint 1 m. és 85 cm-nyi hosszú.

Mialatt Csillag Anna asszony az általa készített kenőcsöt csak önmagának használta, több hölgyismerőse jött hozzá, akiknek hasonló fájdalmaik voltak és öt megkérdezték, hogy miképp kapta az ő szép, hosszú haját.

Hogy még több meggyőződést szerezzen róla: Csillag Anna az ismerőseinek adott e kenőcsből és csodák csodája, a kenőcs sohasem tagadta meg hatását s mindennél a legfényesebb eredményei voltak, amelyek öt arra indították, hogy a nagybecsült közönségnek a kenőcsöt hozzáférhetőbbé tegye, mert ez jótétemény, amelyet Csillag Anna asszony csak oly módon yakorolhat, hogy kenőcsöt félgelyenkint 50 kr., 1, 2, 3, és 5 forintért mindenkinek hozzá férhetővé teszi melynek központi gyári raktára **Bécs, I., Sellergasse 7. sz. a. van.** Csillag Anna asszony haj- és szakálnövesztő kenőcse a legmagasabb körökbe is bejutott és mindenfelől a legnagyobb dicséretben részesült, úgy, hogy fejedelmek, főherczegnők és a legnagyobb diplomaták is indítatva érezték magukat, hogy neki a szép és hasznos találmányért dicséret iratokat küldjenek, ugyszintén az egész művelt világ által is beküldetnek mindazok részéről, akik a Csillag Anna-féle kenőcsöt felhasználják.

A Csillag Anna féle kenőcsöt fölösleges sok magasztalással elhalmozni, mert e kenőcs önmagát dicséri úgy, hogy egy vevő száz meg száznak ajánlja, mert mindeki, aki ezt használja, kész a tiszta igazságot megmondani, hogy ez az egyedüli biztos szer, mert ezt siker koronázza.

Mindenki, aki még nem szerette meg a kenőcsöt, vegyen egy tégelyt belőle, hogy annál hamarabb meggyőződhessek annak igaz hatásától és meg van róla győződve Csillag Anna asszony, hogy mindazon hölgyek és urak, akik ezt megrendelték, meglepő köszönetnyilvánításban fogják öt részesíteni.

Csak 14 frt 75 kr.

4 köbméter (1 öl) **tüzi-fa**

szelajtem kemény (vendéglők, kávéházak, hentesek, kisebb háztartások részére) továbbá jobb minőségű

cser vagy bükkfa **16 frt 75 kr.**

4 köbméter (1 öl) felaprítva, házhoz szállítva, pinczébe hordva.

Lustig és Zsa Tüzi-fa-raktár: Felső-rakpart 2/3. Városl. Iroda: Erzsébet-tér 15.

Telefon: 29-69.

ÜZLETI HETI SZEMLE.

Gabona. A külföldi piacok irányzata a hét kezdetén ingadozó volt, később azonban határozott szilárdságra csapott át. Amerikában egyenként 3/4 centtel emelkedtek a buzaárak, az európai vásárokon szintén javultak a kurzusok.

Nálunk az első napokon fehérlétes hausse és baisse uralkodott, végül a beállott hidegre állandó maradt a kedvező hangulat. Egyenként azonban még mindig olcsóbbodást tüntetnek fel az összes czikkék árai.

Az egyes gabonaművek forgalmáról a következőket jelenthetjük:

B u z a. Elkelt 120,000 métermázsza, közte 25,000 métermázsza idegen áru. Az árák 10 krajczárral olcsóbbodtak. A felhozatal 213,518 métermázsát tesz.

R o z s. Ötezer métermázsányi forgalom után az árák 15 krajczárral olcsóbbak. Ma Budapesten 8.10—8.20 krajczárt fizetnek.

Á r p a. Gyenge forgalom mellett 5 krajczárral olcsóbban 6.30—6.40 forinton kelt.

Z a b változatlan: 5.70—6.10 forinton.

T e n g e r i szilárd, helyben 4.40—4.50 forinttal fizetik.

O l a j m a g v a k. Káposztarepceze 11—12 forint. Bársági repceze 11.25—11.75 forint, vadrepceze 5.50—6.— forint, lenmag 10.50—11.50 forint, kendermag 11—11.50 forint.

Repceolaj. Az irányzat e czikkben lanya. bár a kereslet eléggé kielégítő; a hét folyamán a jegyzés 33.50 forintról 33 forintra csökkent, mely árban egyes nagyobb tételek elhelyezhetők voltak, zárul változatlan 33 forinton 100 kilogrammonként Budapesten.

Repcepegőcsa. Közepes kereslet mellett az árák csökkentek, mai jegyzése nagyban 5.80—5.85 forint 100 kilogrammonként engedmény nélkül Budapesten.

Liszt és korpa. A lisztüzlet a lefolyt hét vége felé a buzaüzlettel párhuzamban szilárdabb lett s jöttek létre eladások főleg helyben, de Ausztria némely vidékeire is, amennyiben egyes vevők kifogytak korábbi vásárlásaikból s rövid időre ismét fedezték szükségletüket. A malmokra nézve ezen eladások kedvezőtlenebbek voltak, mert az elért lisztárak ismét a buzaárak alatt állanak. A kiviteli üzlet továbbra is pang. A korpaüzlet a beállott hidegebb időjárás folytán valamivel szilárdabb.

Árjegyzéki átlagárak:

0	1	2	3	4	5	6
17.20	16.60	16.—	15.40	14.80	14.20	13.—
	7	7 1/2	8	F	G	
	11.30	9.30	6.20	4.10	4.05	

100 kilónként, zsákostul, Budapesten szállítva.

Husárak. A fővárosi vásárgazgatóság hivatalos kimutatása szerint a lefolyt héten a hus ára a következő volt: Vesepecsenye egészben, kilogrammonként 70—1.50-ig, tisztítva, 1.00—3.00-ig, hátulja 1 kgr. 60—1.20 kr., leveshus elsőrendű 58—90 kr., másodrendű 48—80 kr., harmadrendű 48—72 kr. Máj 30 kr.-tól 60 kr.-ig, lép 30—56 krig, vese 40 kr.-tól 64 kr.-ig, nyálv 36 kr.-tól 90-ig, csont velős 20—50 kr.-ig. Bivalyhus hátulja 56 kr.-tól 70 kr.-ig, eleje 44 kr.-tól 64 kr.-ig, többi része 30 kr.-tól 48 kr.-ig.

Cukor és kávé. Budapesten, december 17. **C z u k o r.** Az árák a múlt jelentős óta tetemesen olcsóbbodtak, de most megállapodtak. Nagyban, ab Budapest vasut, fogyasztási adó nélkül. Finomított I-a 37.—37.95 frt, koczka 38.—38.25 frt, Pile 36.—37.25 frt, Kristály-cukor 35 frt, Candis fehér 46 frt, Candis, sárga 41.—frt, Szőlőcukor 25 frt. **K á v é.** A braziliai kikötőkben a hozatal folytán óriásibb arányokat olt, mi az árák megszilárdulását akadályozza. Indiai fajok emelkednek. Santos good average 43—45 frt, Santos superior 45—52 frt, Portorico 102—120 frt, Jáva sárga 90—124 frt, Menado 140—170 frt, Carracas 66—80 frt, Laguayra 83—96 frt, Jamaica 90—110 frt, Salvatore 75—85 frt, Lahat 100 frt, Mocca Hodeida 108—114 frt, Preanger 119 frt, Középamerikai 104 frt, Rio 50—58 frt, W. J. B. 100—140 frt, detto gyöngy 128—145 frt, Viktoria 50—56 frt, Viktoria-gröngy 63 frt, Santos-gröngy 72 frt, Bogota 72—75 frt, Lavé-gyöngy 86—92 frt, Guatemala 100—112 frt. Nagyban ab Triest.

Fűszer és délgyimölcs. Budapesten, decz. 17. **D a t o l y a:** Kalafát 18—20 frt, alexandriai 21—24 frt, koszoru 15 frt, szabadon 22—26 frt. Füge: koszoru 14.50—15.— frt, Calamata 15.50 frt, koszoru 12—13 frt, szabadon 11.—14.— frt, Puglia 9—12 frt.

Szuma 34—38 frt, Maratonisi 14.—13.50 forint. **M o g y o r ó.** Szicilliai 23.50 forint, nápolyi lósszu 34.—, isztriai 35.— frt, Levante hámozott 34.50—35.50, Levante 16—17 forint. Szent János-kényér. Puglia új 9.50—10.50 frt, Mandola: Avola courris 87—94 forint, Molfetta 73.— frt, Catania 80 forint, Palma girgenti 85 forint, Bari 72—74 forint, edes Pugliai 89—90 forint, dalmát új 76.50—77 frt, armelin 42 frt, Pignol 62 frt perlada. **M a z s o l a s z ó l ó:** Vourla 35—38 forint, Yerli 34—39 frt, Caraburno 44.—54.— frt, Elemé 22 frt, vörös Samos 22 forint, fekete Thyra 16 frt, fekete Samos 22 forint. **S z a r d e l l a** 68—70 forint. **A j ó k a** 35—56 frt. **B o r s:** Singapore fekete 44—50, forint Penang fekete 48.— forint, detto fehér 76 frt. **G y ő m b é r:** bengali 28.75 forint, Szegfűszeg 40 frt. **F a h é j** 56.— forint, fahéj-törmelék 26, babérlevél 10.— forint, per 100 kilogramm cif. Triest.

Konzervek. Budapest, december 17. Ma érkezett hamburgi jelentések szerint az árák következőleg alakultak: Ananász: szingaporei érkezett 790 láda, a hozatal nagyon csökkent. 100 darab 1/4 kilos doboz 62 márka; detto 100 drb 1 kilos dohoz 50.50 m.; detto Guadeloupe 100 drb 1 kilos dohoz 98 m.; detto Bahama, láda á 24 dohoz 162—165 márka; detto Saint Mignel érkezett 100 láda; aukcióra került 80 láda 5 márka áremelkedéssel, per 100 kilogramm 272 márka. Tengeri rák: 96 dohoz láda á 1/2 kilogramm 60 márka detto 48 dohoz láda á fél kilogramm 52 márka, Lazacz 48 dohoz láda á fél kilogramm 30 márka; detto magas dohozban 26 márka. Mustár maille 12 dohoz á 1 kilogramm 9.50 márka; detto fél kilos dohoz 6.50 márka; detto diaphane 12 dohoz á 1 kilogramm 6.75 márka; detto 12 dohoz á fél kilogramm 4.50 márka. Szarvasgomba: Perigord, legjobb minőség, 10 darab fél dohoz 65 márka, detto üvegben 60 márka; szárított per kilogramm 14 márka. **Sajtok:** Viktoria 20—30 kilos darabokban per kilogramm 2.40 márka; Chester 7—30 kilos darabban per kilogramm 2.30 márka; Stilton 4—6 kilos darabokban per kgr. 3.80 márka; Roquefort 2 1/2 kilos darabban 2.30 márka; Neufchatel 37 darabos kosárban 4.75 márka. Eidam 2 kilos gömbben 1.50 márka; hollandi tejszín per 10 kgr. 20 márka. Svájci per 10 kgr. 18 márka; Parmesan per 10 kgr. 18 márka. Sardines 4 lbuile 2300 ládával érkezett; árák változatlanok.

Szesz. A szeszüzletben e héten a kereslet élénk volt és úgy a vidéki, valamint a budapesti nagykozmensek nagyobb tételeket vásároltak. Elkelt finomított szesz 54.25—54.50 forintig, élesztőszesz 54.50—54.75 forintig nagyban. Kicsinyban az ára fél forinttal drágább.

Mezőgazdasági szeszgyára k által kontingens nyersszesz nagyobb tételekben volt kínálva 1.20—1.25 forinttal a bécsi kontingens nyersszesz jegyzésén alól, felsőmagyarországi állomásokhoz szállítva is több tétel egyazon áron zárult. Erdélyi állomásokhoz szállítva kontingens szesz 25 krajczárral drágábban kelt.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 17.50—17.75 forint.

A kivitele héten több tétel finomított szeszt vásárolt, mely Dél-Törökország és Üszkúbb felé lett szállítva.

Vidéki szeszgyarak közül Nagyvárad, Losonc, Győr, Kenyérmező változatlanul, a többiek 25 krajczárral drágábban jegyezték.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 54.25—54.50 forint, élesztőszesz 54.25—54.58 frt, nyersszesz adózva 53.25—53.50 forint, adózatlan 14.—14 1/2 forint, denaturált szesz 21.—21.5 forint. Az árák 10,000 literfokonként hordó nélkül ab vasut Budapestre szállítva, készpénzfizetés mellett értendők. **B é c s:** Kontingens nyersszesz e héten 18.20 frt/kelt el. **Z á r l a t j e g y z é s:** 18—18.10 forint. **P r a g a:** Adózott triplószesz nagyban 53.75—54 forint, adózatlan szesz 17.25—17.50 forint. **A r a d:** Finomított szesz 54 forintig kelt el. **L o s o n c z:** Élesztőszesz 55.50 56.— forintig jegyeztették. **K e n y é r m e z ő:** Finomított szesz 54.—54.25 forint, denaturált szesz 21.—21.25 frt hordóstul. **N a g y - V á r a d:** Finomított szesz változatlanul jegyeztették. **T r i e s t:** Kiviteli szesz cseh áru 11.50 forinton 90% hektoliterenként kelt el.

Petroleum. A kedvező időjárást tekintetbe véve a forgalom elég élénknek mondható és ha e hónap első felében egy pillanatra valami várakozó álláspont mutatkozott is, most már a rendelések feltarthatlan mennyiségben érkeznek. Ha hozzá vesszük az ünnepekben minden esetben tapasztalható élénkséget, a hónap vége felé növekvő forgalomra van kilátás. Az árák szilárdak és növekedésre alig van kilátás. Magánhajók még e héten szállítottak, de a mostani hideg úgy látszik a vizi-forgalomnak teljesen útját állja. **B e n z i n** árák ismét 2—3 forinttal emelkedtek úgy, hogy a petróleummal egyenlő áru. Nagyban jegyezték. **A k o l a j - f i n o m i t ó:** Fiumei egycsillagos (amerikai) petroleum: 23.— frt.

Háromcsillagos (orosz) petroleum: 20.25 forint. Brassói prima: 18.— frt. — A magyar petroleum-
ipar-részvénytársaság: Császár-olaj: 25.— forint. Egykeresztes petroleum 23.— frt. Orosz háromkeresztes petroleum: 20.25 frt. Kétkeresztes petroleum: 19.25 frt. Budapesten, 100 kilogramm tisztasuly után, netto tara, hordóval együtt (ingyen hordó). Világos hengerolaj I. számú: 32 frt. Sötét hengerolaj II. számú: 30 frt. Könnyű gépolaj III. számú: 16.— frt. Nehéz gépolaj IV. számú: 19.— frt. Keverőolaj (tisztító olaj) X. számú: 12.50 frt. Keverőolaj (nehéz, fajsulya 0.905) XI. számú: 13.50 frt. A X. és XI. számú olaj fénytelen minőségben egy forinttal drágább. Budapesten 100 kilogramm tisztasuly után netto tara, ingyenhordóban, per cassa 2 százalék árengedménnyel. Orsovai Standard White (salon) petroleum: 19.25 forint. — Az Apolló ásványolajgyár-részvénytársaság: Liliom-császár-olaj: 23.— forint. Egyszív petroleum: 21.— forint. Háromszív petroleum 20.— forint. Csillag-kereszt 19.— forint. Lámpaolaj: 18.— forint. Budapesten, netto cassa, 100 kilogrammonként, ingyenhordóban, 20% tara. Apollo III. számú gépolaj: 16.— forint Budapesten 100 kilogrammonként, hordóval együtt, netto tara; per cassa 2 százalék árengedménnyel vagy váltóval négy hónapra. Egyes hordók 25 krajczárral drágábbak. Üres petroleumos hordók ára: 2.— forint. Üres olajos hordók ára 1.20 forint. Ásványolajok: Jölehet az orosz nyersanyagból készült olajok igen keresettek, főleg a galicziai olajok könnyebb minőségei olcsóbb áráikkal már is erősen tért hódítanak. Orosz nyersanyagból gyártott: Hengerolaj (magas gyulladási fokkal): 26.50 forint. Igen nehéz gépolaj (fajsuly 907—910): 22.50 forint. Nehéz gépolaj (904—908): 20.50 frt. Könnyű gépolaj (900—902): 18.50 forint. Orsóolaj (900): 16.50 forint. Tisztító olaj (885): 13.50 forint. **Vulkánolaj:** 12.— forint. Budapesten 100 kilogrammonként, ingyen hordóban, netto tara. Nema orosz nyersanyagból gyártott olajok a minőség szerint két-négy forinttal olcsóbbak.

Gépolajok és kenőcsök. Budapest, decz. 17. **O l i v a o l a j** valódi pugliai: 44 frt, gyári olivaoilaj 40 forint, Bakuolaj valódi orosz 22 forint, Ragosinolaj 26 forint, transmissióolaj 28 forint, turbinaolaj 33 forint, vulkánolaj 22 forint. **K e n ő c s o l a j o k:** Cilinderolaj valódi amerikai 38.— forint, egyéb cilinderolaj: 22—36 forint, consistens gépkenőcs: 30—35 forint, bányakocsi-kenőcs 16—18 forint, sodrony- és kenderkötélkenőcs 24—26 forint, valvólinolaj elsőrendű 50—55 forint, fogaskerékkenőcs 35—40 frt, szij- vagy szerszám-kenőcs 35—40 frt. **G y a n t a t a r u k:** Serfőzdeszurok 15—17 frt, terpentinolaj-fehér orosz 27 frt, amerikai 38 frt, oestrák 36 frt, gyanta 7—11 frt, gyantaolaj 18—20 frt. **K á t r á n y t e r m é k e k:** Carbolineum 12—13 frt, kőszénkátrány 4—4.25 forint, fenyőkátrány 10—12 frt, Vaselin bórkenőcs: 20—25 frt, szerszám- és fegyverkenőcs 30—35 frt. **H a l z s i r:** svéd 36 frt, grönlandi 35 frt, oroszlanzsir 12—13 frt. **L e n o l a j:** 26 frt, valódi hollandi 30 frt. **L e n o l a j k e n ő c s e:** leülepedett 22—30 frt, Vaselinkenőcs 35—40 frt. **F a g g y u:** 38—40 frt. **T e j s z i n s z a p p a n** 22 frt. **K o c s i k e n ő c s:** fekete vagy sárga 5.50—5.25 frt, fehér finom 6.50—7.— frt, monfalconet 7.50 frt, két finom 7 frt, uszó 7.50—9.— frt, fehér 7.50 frt, flakerkenőcs 9.75—10 frt, finom belga paraffin 7.30 frt. **S c h e l l a c k:** narancs 116 frt, fél-narancs 88 frt, rubin 85 frt. **S z a l m i a k:** fehér angol 56 frt, jegec 28 frt. **N a f t a l i n:** hordóiban 14.50 frt. **G l i c e r i n:** 48—90 frt. **B e n z i n:** fehér 28 frt mind per 100 kilogramm ab Budapest, vasut. **K o l o f o n i u m:** belföldi 6.75—7.25 forint, amerikai elsőrendű 6.50—11 frt. **S z u r o k:** bognárszurok 7.25—8 frt, fenyőszurok, bőjor 12.25—12.75 frt, detto fehér 5.50—6.75 frt, vargaszurok 10.50—12 frt. **M i n d** per 100 kgr. ab Bécs. **G u m m i:** Arabiai 75—77 frt, pert keverő 39—42 frt, kereskedelmi 45—48 frt, Littl 34 forint per 10 kilogramm ab Triest. **T á b l a o l a j o k:** Hangulat folyton lanya. Albániai tisztított 33.—36.25, olasz, finom és super finom 57—68, levantei 33.—36.—, per 100 kilogramm, vám-és hordó nélkül ab Triest.

Vas. A lefolyt héten a vasüzlet nagyon gyenge volt. A piacon nagy mérvben észlelhető a vasöntődek rossz üzletmenetele, a kereslet a kínálat szemben állandóan kisebb. A vasgyarak nagy része nagyobb rendelések hiányában üzemi észrevehetően redukálta, mely redukczió a téli hónapok alatt még jobban lesz észlelhető. Vasgerenda üzletünk szintén nem kielégítő; kőtések létesülnek ugyan, de azok kizárólag a jövő évre szólnak. — Budapesti helyi árák 100 kilogrammonként készfizetés ellenében, 2% pénztári engedménnyel: magyar nyersvas: 4.45—4.65 forint, Bessemer nyersvas 4.65—4.75 forint, witkowitzi nyersvas: 4.50—4.80 forint, félnyersvas: 4.20—4.30 forint, magyar rudvas: 9.80—10.— forint, stájer rudvas: 11.—11.50 forint, tartánylemez 11.80—12.50 forint, lengereált vasgerenda: 11.25—12. forint, stájer laposvas 14.—forint, vaslemez 12.50—13.50 forint, horganylemez 34.20 forint.

Ingatlanok forgalma.

Az elmúlt héten átíratás alá kerültek a következő ingatlanok:

(A budai oldalon.)

Peringer Ferencz, I. kerület, Kelenföldön levő 13795—23. számú telke Stuchlik Rózára. Árgay József és neje, I. kerület, Attila-utca 1939—19. számú háza 13.600 forintért özvegy Abel Nándorné. Baumgarten Adolfiné, I. kerület, Péterhegyen levő 9980. számú telke 4615 forintért Léray Reginára. Újabb Deutsch Jakab, II. kerület, Istenhegyen 7206—7/a. számú telke 2000 forintért Sándor Ármán és neje. Kelenföldi házépítő szövetkezet I. kerület, Kelenföld 13725—102. számú telke 495 forintért Weisz Katiczára. Plattner István és neje I. kerület Kelenföld 13416—1—b. számú telke Csuka Bétánára. Dömök Borbála II. kerület, Vértalom 5025 és 5546. számú telkei 450 forintért Siebmann Ármán és neje. Linczenpolcz Jakabné és társai III. kerület 5581. számú telke 321 forintért Thaller Istvánra; ugyanazoknak III. kerület, Táborhegyen 3375—1—2. számú telke 2525 forintért Haszmann Pál és neje. Az új-laki téglagyár részvénytársaság III. ker. 1435—S7 2/a. 801. számú telke 3260 forintért dr. Bencke Benő és neje. Kirschnek Józsefné III. kerület törökös 2227. számú telke 900 forintért Zs. Iy Ferencz és neje. Linczenpolcz Jakabné és társai III. kerület, 7833. számú telke 181 forintért Nebenführer István és neje, ugyanazoknak III. kerület 6503. számú telkük 360 forintért Kreszác József és neje; ugyanazoknak III. kerület, 1-k. tanya-utca 5616. számú telke 844 forintért Haszmann Sebestyén és neje.

(A pesti oldalon.)

Orosz Sámuel VI. kerület, Petőfi-utca 8. számú házának fél része 8000 forintért Orosz Sámuelnére. Habart Jánosné VIII. kerület, Fecske-utca 27. számú háza dr. Habart Jánosra. Reinbóth Béla VIII. kerület, Dobozy-utca 73. számú házának részei özvegy Reinbóth Edémére. Lindenhalm Mór VII. kerület, István-Mezőn fekvő 2841—42/4—6—c. helyrajzi számú szám alatti telke 10.000 forintért dr. Harrach József és neje. Gubik István X. kerület, Újhegyen fekvő 7748—49. helyrajzi szám alatti telke 34.000 forintért Sebőcz József és neje. Krausz Antal VII. kerület, Kazinczy-utca 13. számú házának része Krausz testvérekre (örökség). Henkel Lajos IX. kerület, Ferencz-utca 26. számú háza özv. Henkel Lajosnéra (örökség). Daxner Károly X. kerület, Álmos-utca 17. számú háza 4800 forintért Olejnik Károlyra. Molnár Lajos X. kerület, Család-utca 52. számú háza Molnár testvérekre (örökség). Neugebauer Sándorné X. kerület, Óhegyen fekvő 7994/4 telekkönyvi számú telkének fél része Neugebauer Sándorra (örökség). Stachó István és neje VI. kerület Alsó-Rákoson fekvő 1937—39/a/8 házánu telke 5570 forint 90 krajczárért Hirsnyay Edére. Verderits Imre és neje X. kerület, Ó-hegyen fekvő 8421 házánu telke 4781 forintért Grätz Dániel és neje. Páha Henrik X. kerület, Kémény-utca 20. számú háza 5500 forintért Ghilány Mihályra. Hardinger György és neje VIII. kerület, Kender-utczában fekvő 5994/b házánu háza 13.500 forintért Kellner Miksára. Rothmann Ignác VIII. kerület, Szigetváry-utca 10/a számú háza 56.000 forintért Gans Ármánra.

MINDENFÉLE

A német császárné ruhái. Mint a berlini lapok írják, a német császárné ruháinak felügyelőségében a napokban változás állott be; az egyik első komorna legfőbb ruhátáros-asszonyná lépett elő. A császárnénak ugyanis olyan gazdag ruhátára van, hogy annak kezelésével külön felügyelőség van megbízva, amely természetesen csupa nőből áll. Ha a császári családban nász készül, a császárné legalább egy tucat új ruhát rendel magának. Általában szokás, hogy úgy a császárné, mint a hercegnők minden ruhájukat csupán egyszer viselik. Használat után a ruhákat a császárné külön műhelyében szétfejtik és az értékesebb darabokat félreteszik, hogy esetleg egy későbbi alkalommal újból felhasználják. A német császári udvarban még ma is divatosak az ezüsttel és aranynyal hímzett s a legdrágább ezüst- és aranyzövetekből készült uszályok. Egy-egy ilyen uszály ára gyakran husz-, sőt negyvenezer márkát is meghalad. Az uszályok hossza, a szoknya aljától mérve, sokszor a hat métert is eléri. Az uszályok rendszeren olyan nehezek, hogy azok viselői talán el sem bírnák, ha apródok nem viszik utánuk. A csá-

szárnénak külön szabóműhely áll rendelkezésére, amelyben egy udvarhölgy felügyelete alatt általában tizenkét nagy ügyességű szabónő szorgoskodik. Ha azonban nagyobb udvari ünnepek vannak kilátásban, vagy a császárné utra készül, akkor a szabónők száma negyvenre is szaporodhatik. Nagy udvari ünnepek alkalmával a császárnét csaknem elborítja a sok ragyogó gyémánt. Hajában, nyakán, a fülében, karján, a keblén és egész ruháján szinte kápráztatóan csillog a sok drágakő. Ezekből az ékszerekből azonban, amelyek sok milliót érnek, csak a kisebb rész a császári család magántulajdona. A nagyobb rész és pedig az értékesebb darabok a porosz korona-kineseihez tartoznak és csupán az uralkodó porosz királyné viselheti azokat. Ha a királyné meghal, vagy özvegygyé lesz, vissza kell a gyémántokat szolgáltatni a kincstárnak. A császárné csupán azok a gyémántok, amelyeket házassága alkalmával kapott s a melyeket a császár, rokonai vagy idegen fejedelmi személyek ajándékoztak neki, vagy amelyeket örökölt. Így például Auguszt császárné végrendeletében remek gyöngyöket és gyémántokat hagyott neki örökségül. A császárné legyezői között is sok igen drága darab van. Nagyonbbs részt a császártól kapta azokat ajándékba; ezek közt van egy remek legyező, amely csupa olyan fajdkakas tollából van összeállítva, amelyeket a császár maga lőtt.

A távirólistát pipája. London egyik utcájában két táviró-hivatal áll egymással szemközt: az egyik a london—párisi, a másik a london—brüsseli kábel-állomás.

Ez állomások tisztviselői jó barátságban vannak egymással; szabad idejükben hol azok látogatnak el ezekhez, hol ezek amazokhoz, hogy a pompás Pioneer Branddal megtöltött pipából kóváiygő füstkarikákat eregetve, kissé eltracscsoljanak.

Egy napon a francia állomás tisztviselője, aki a másiknál szenvedélyesebb pipázó volt, a másik hivatal asztalán felejtette a pipáját. Szüksége lévén rá, az egyik szolgának meghagyta, hogy menjen át és hozza el. A szolga azonban, ki igen jól ismerte a teendőinek körét, azt mondta, hogy nem megy el, mert hivatalos teendői másfelé szölitják.

Mit tehetett a távirólistát? Alapósan segített magán: fölkerlte a douvresi állomást, hogy kapcsolja össze Calais-val; mikor ez megtörtént, a calaisi hivatal fölkerlte, hogy kapcsolja össze Páris-sal, a párisi, hogy Brüssellel, a brüsseli, hogy Ostendével és végül az ostendeit, hogy kapcsolja össze Londonnal.

A kollega, akivel az imént tracscsolt, természetesen a gépnél volt. Csakhamar a következő értesítést kapta:

„Asztalán felejtettem a pipámat, legyen szives, küldje át saját szolgájával, mert az én szolgám vonakodott, hogy e fontos missióban eljárjon.” Ez néhány perc múlva kezeiben volt a négy-öt országban keresztül kért „fontos” tárgy, — a pipa.

Apróságok Miklós özarról. W. J. Stead angol hirlapírót, az ismert béke-apostolt, Miklós czár Livádiában nemrég kihallgatáson fogadta. Stead most az általa kiadott „Review of Reviews”-ben egész sor anekdotát közöl, melyeket maga a czár mondott el neki. Így elbeszélte neki összetűzését Vladimir nagyherceggel, aki mindenáron azt akarta, hogy II. Miklós, mielőtt trónra lép, tábornoki rangot vegyen fel. Atyja, III. Sándor czár ugyanis csak ezredesi rangot adott neki.

— Hiába erősködöl, kedves bátyám — mondotta Miklós a nagyhercegnek — ezredes vagyok és az is maradok. Sokkal fontosabb dolgaim is vannak, mint az én előléptetésem.

Mikor a czár a koronázási ünnepek után ellátogatott a kórházba, ahol a tolongásban megsebesülteket ápolták, hallotta, amint az ápolónő így szölt egy súlyosan sebesült öreg asszonyhoz: — Nyisd fel a szemedet, öreg! Legfőbb vágyad teljesült, szemtől-szembe láthatod a czárt! Az öreg asszony haragosan felelte: — Azt hiszed, hogy már egészen bolond

vagyok? Hiszen ez vérből és húsból való ember, a czár pedig magasabb lény!

Ezzel a fal felé fordult és rá se nézett a czárra.

— Mikor még czárevics voltam — beszélt tovább a czár — lord Roberts azt kérdezte tőlem, hogy Oroszország mikor foglalja el Indiát?

— Isten mentsen meg bennünket ettől a csapástól! — feleltem neki, mire Roberts így felelt:

— Egész Indiában az a legenda van elterjedve, hogy nemsokára egy északi fehér nép lesz urrá India fölött.

— Ez a legenda már régen valóra vált — mondottam neki. — Az a fehér északi nép ti vagytok, angolok.

Kalandos életek. Az észak-amerikai metropoliban nemrég a legnagyobb nyomorban halt meg egy osztrák születéstű művész, akinek neve ama romantikus történetek egyikét idézi emlékünkhöz, amelyeket az igazi élet oly ritkán produkál. Abels Ferencznek hívták, aki évekkel ezelőtt azért hagyta el szülővárosát, Bécs-et, mivel igazságszeretete arra kényszerítette, hogy egy nagy feltűnést keltett bűnpörben tulajdon nővére ellen tanuskodjék. Testvére, aki most Orsich grófné, akkoriban egyike volt a császárváros legszebb, legünnepeltebb táncosnőinek. Csodás szépségének a bel- és külföldi arisztokrácia számos képviselője hódolt. Mesés gázsikat kapott és fényvel, pompával vette magát körül. Abels kisasszony élete folyása azonban nem volt egészen kifogástalan. Egy napon, vagyis inkább egy éjszaka történt, hogy a hetvenkétéves gróf Kinsky Oktáv hirtelen meghalt a táncosnő lakásán. Ugyanebben az időben a táncosnő házában tartózkodott legifjabb öccsége, egy csenevész természetű, de nagytehetségű ifju, akinek nővére, anyagi támogatásával lehetővé tette, hogy festővé képezze ki magát.

Az öreg grófnak ilyen sajtáságos körülmények között bekövetkezett halála természetesen mindenütt nagy feltűnést keltett. Különösen mikor nyilvánosságra jutott az, hogy az elhunyt főúr még életében százezer forintot ajándékozott a táncosnőnek. A Kinsky-család nyiltán hangoztatta, hogy a kisasszony nem igaz uton jutott a mesés ajándékhoz és feljelentést is tett Abels kisasszony ellen. Csakhamar Abels kisasszonynak is volt magához való észé és az ajándékozásról okmányt iratott alá az öreg gróffal. Így a százezer forintot megkapta ugyan, de prestige-ét örökre elvesztette. És a mi a legborzasztóbb volt a dolgnál, a törvényszék előtt tulajdon testvére leleplezte összes ravaszkodását és csábításait, amelyekkel a gróft behálózta. A fiatal ember ettől kezdve nem is fogadott el nővérétől egyetlen krajczárt sem, bár sokszor éhezett is e miatt. Abels Ferencz nemsokára Amerikába, nevezetesen New Yorkba vándorolt, ahol meghazasodott. Eleinte jó sorban élt feleségével és gyermekével, de később sokat kellett nyomorognia.

A halletáncosnő később megismerkedett a széptermétű, de szegény Orsich de Slavetic gróffal. Halálosan beleszeretett a harminczöt éves grófba, aki csakhamar feleségül is vette a jóval idősebb művésznőt. Ekkor az egykori Abels kisasszony visszavonult a színpadtól és kedve szerint játszott a nagyvilági hölgyet, míg újabb katasztrófa nem érte. A grófnő ugyanis fölöslegesnek tartotta azt, hogy férjének említést tegyen már csaknem felnőtt leányáról. Mikor a gróf egy nap hazajött, egy remek szépségű fiatal leányt talált a feleségénél, a kit rövid habozás után mint mostohaleányát mutatott be neki.

Több hónap múlva aztán azt kezdték rebesgetni, hogy a gróf megázóktette gyönyörű mostohaleányát. Az elhagyott nő tényleg valópört indított hátlen férje ellen, amelynek befejezte után gróf Orsich feleségül vette a leányt.

Az élete végén nyomorgó művész ott messze, New York városában, aki mindezen eseményekről értesült, sokszor hálát adott az Istennek, hogy közte és nevének meggyalázói között egy Ozeán hullámai csobognak.

SZERELEM NÉLKÜL.

Francia regény.

(26)

Írta: PIERRE DAX.

Steibel és Lucienne elfoglalták helyüket. A selyemdrapériák mögött mindent hallhattak és láthattak, anélkül, hogy észrevehetők volna őket.

Lucienne Steibel karjaira támaszkodott s olyan volt, mint egy árny. Szemei elhomályosodtak s égő piros színben láttak mindent, fülei zúgtak, keble zibált.

A Lamoureyre hangja eloszlatta a ködfátyolt, mely mögött a borzasztó valóság rejtőzött.

Moud az elipszis formájú asztal közepén ült. Tagadhatatlanul szép asszony volt. Vállai, melyek mályvaszínű ruhája kivágásából fehérlettek ki, a Rubens esetjére vallottak. Türkiszszínű szemeivel, miket fekete, bársonyszerű szempillák öveztek, élénken, gyengéden, májd kihívóan, majd elutasítóan nézte vendégeit, egyenlően osztva kegyeit mindannyiuknak s a mellett eljátszva apró játékaikat, mikkel az érdeklődést, a vágyat folyton élesztette.

Maud homloka kissé lapos volt s nevéseből hiányzott a kedves, szellemes csengés: mindössze ezek voltak hiányai.

Más két asszony is volt ott: Leila és Izabella, mindketten szépek, azonban hiával a Maud művészetének, egyszerre lenni mindnyájuké és egy egyetlené.

Lamoureyre a háziasszony jobbán ült s megrészegedett e lágy, forró légkör illatában és a reménységben, mit Maud Mirkson gyengéd pillantásai ébresztettek benne. Megadta magát, mint még soha ez életben. Maud egy-egy szava egész lényét járta át s mikor evés közben az ujjai véletlenül érintkeztek, szinte elkábult. Hangosan társalgott, minduntalan d'Authertal és Raminoff előtt zengve Maud Mirkson dicsőségét. Valósággal az est „leaderje” volt.

Maudnak sokkal élesebb látása volt, semhogy észre ne vette volna, hogy mi történik Lamoureyre belsejében. Megértette a férfit s úgy játszott vele, mint macska az egérrel, elkápráztatva őt mosolyaival és reménykeltő szempillantásaival. És elérte célját: Lamoureyre forró vágyaktól telt el, mik benne voltak mohó nézésében, minden szavában, mit Mandhoz intézett.

Lucienne elpirult. Mintha tüzes vassal égetné egész testét az a felfedezés, hogy férje nem csak gyáva, hanem ostoba is, aki ennek a nőnek a boldogját járja.

— Menjünk — szölt Steibel.

Lucienne nem szólt, csak keze érintésével intette hallgatásra. Szemei szikrákat szórtak.

— Ön megígérte nekem, hogy nem marad soká — folytatta a fiatal ember.

— Még egy pillanatig várjon, nem hagyhatom el a csatát az útközvet derekán, egy karezozás nem elég, véres sebre van szükség.

— Legalább üljön le.

— Nem. Ha összerokadnék, ön karjával fog fel.

Steibel felindultan közeledett Luciennehez s azt kérdezte magában, látva sápadt arcát, beesett szemeit, honnan veszi ez az asszony az erőt e hosszú, halálos küzdelemre. A végtelen remény, mely Steibel szívét eltöltötte, alázatos rabszolgává tette őt. Néhány pillanat és Lucienne örökre az övé lesz.

Lucienne elkeseredett maktasságában volt valami elszánt, kétségbeesett vonás. Valami gyönyört talált e szenvedésben, egy nemét annak a gyönyörnek, melylyel a kém kutatja az ellenséget, hogy annál jobban boszulhassa meg magát rajta. Csak egyet kell mozdulnia, a függőnynek csak egy fodrát kell emelnie, hogy összerombolja azt a férfit ki játékot üz vele. Csak egyet kell mozdulnia, és meglágy e kéjsóvár, ostoba mosolygás, mi ez emberek ajkán ül. Csak egyet kell szólnia s megijednek mindannyian.

De ajkai inkább összeszorultak, semhogy beszédre nyitlak volna s oly sápadtak voltak, mint az arca. Minden erejével fojtotta el a fájdalom és boszu kiáltását, mely bensejében kelt. Ujjai idegesen babráltak férfiruháján. Steibel megjéjt. Azt hitte, hogy Lucienne fegyvert vett magához és azt keresi. Ebben az állapotban mindenre képesnek hitte Luciennt s olyan mozdulatot tett, mintha meg akarná akadályozni a végzetes tettet. De Luciennek ikyesmi esze ágában sem volt, dacára kétségbeesésének, feldult idegeinek, nem akart tragédiát felidézni. Csak egyet akart: bizonyosságot arról, hogy el van hagyatva, meg van csalva.

E bizonyosság ime megvolt.

(Folytatása következik.)

Karácsonyi ajándéknak ajánl BRACHFELD F. csász. és kir. udv. szállító BUDAPEST, V. ker., DOROTTYA-UTCA 7. Legújabb nyakkendő- és zsebkendő különlegességeket. Francia készítményeket és többi cikkeit legnagyobb mérsékelt áron.

SZABADALMAK gyors és lelkiismeretes kiszolgálását végzi a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat Budapesten, VII. ker., Erzsébet-körút 17. sz.

KWIZDA-FLUID 4 arany, 18 ezüst, 18 karát. 30 dlsz- és elismaró-oklevél. Kigyó-védjegy. Tourista-fluid. Valódi csak fenti védjeggyel kapható minden gyógyszerárban.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. december 17-én.

Table with multiple columns listing various financial instruments and their prices. Categories include: Állampapírok (Government bonds), Záloglevelek (Mortgage bonds), Részvények (Shares), and various bank and company securities. Prices are listed in pengő and forint.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1898. vasárnap, december 18-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Délután fél órákor: Ismételt előadások:

Általános bérletszámokban:

Faust.

Tragédia 5 szakaszban. Írta: Goethe, fordította Décsi Lajos.

Személyek:

Faust	Somló
Mefistofeles	Gyenes
Wagner	Gabányi
Tanítvány	Zalahi
Bálint, katoná	Horváth
Óreg paraszt	Abonyi
Föld szellem	Egri
Margit	Márkus E
Mártha	Vizvántó
Cheub	Bajor
Rosca szellem	Paulayné
Boszorkány	György
Ejtő	Narcsiz

Este fél 8 órákor: Új rendezés hely-árakkal:

Kví bérlet 223. Havi bérlet 17.

A három testőr.

Bokszor 3 felvonásban. Írta Hercegy Ferencz.

Személyek:

Polacco	Vizvári
Róza	Paulayné
Liza	Csillag T.
Ráthy	Náday
Moris báró	Dezso
Mortovay	Latabár
Kosiczky	Zilahi
Estorka	Gabányi
Bálint	Náday
Csemay	Abonyi
Béni	Faludi
Nagy	Körösmezai
Kovács	Mészáros
Plebanos	Egri
1. tánczenész	Garái
2. tánczenész	Magas
Stobaleány	Vasárhelyi

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Évi bérlet 144. Havi bérlet 12.

A troubadour.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzezte: Verdi. Szövegét írta: Cammerano Salvatore. Utaszból fordította: Nédaskay L.

Személyek:

Lina gróf	Várady
Leonora	Kaczer
Azuena, cigány	Szántó Lina
Mauricio	Laizza
Fernando	Ney B.
Ises	Berts M.
Rhur	Dalnoki

Anappal és az éjjel

Ballet 2 képből. Írta Beer József. Zenéjét szerzezték Tóth Lajos és Metz Albert.

Kezdete 7 órákor.

Színházi műsorok a 21. oldalon.

Sabária-kávéház

Dohány- és Nyér-utca sarkán.

Ma és mindennap hangverseny

Hölgy-zászlóalj

FLORENCA kisasszony és Kattenecker Gusztáv karmester vezetése alatt álló kedvelt női zenekar.

Külön italok és ételek legmérsékeltbb áron.

Számos látogatást kér

SPLITZ SAMU, kávé.

Kávéház-megnyitás.

Ván szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a

József-körut 70. sz. alatti

Jókai-kávéház

átvettem és azt újonnan fényesen berendezve, megnyitottam.

Ma és mindennap DANI MÁCZI hírneves zenekara hangversenyez.

Számos látogatásért esedez

Wohlfahrt Adolf.

Császárfürdő

BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízfürdőnk paraffin gőzfürdővel, legmodernebb fürdőszobával, kádfürdővel, zuhanyozószobával, kádfürdővel, 30 kádfürdővel és kádfürdővel. Legmodernebb kádfürdővel. Prospektus kívánatos ingyen és bérmentve. 5475

A legjobb zongorák

Steinway és Sons

BLÜTHNER GYULA

kir. új. pianogyűjtemények egyedül képviselője

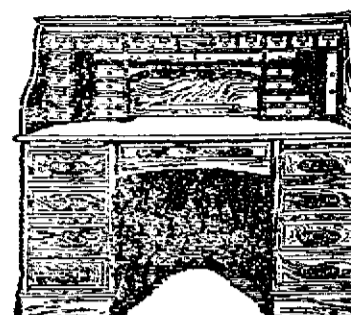
KOHN ALBERT-nál

BUDAPEST IV., Kisy-utca 6.

Concertó igen magas díjazással kapható új és újított zongorák és harmonikumok.

Legelőször kiadottak.

Legelőnyösebb karácsonyi ajándékok

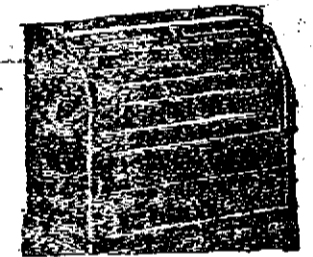
AMERIKAI

gördülő-redőnyös íróasztalok

AMERIKAI

FORGÓ- és HINTA-SZÉKEK

AMERIKAI

LEVÉLPAPÍR CASETTÁK.

AMERIKAI

forgatható könyvvállványok.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

GLOGOWSKI és TÁRSA

az eredeti

REMINGTON

írógépek

és Edison NIMEOGRAPHOK

kiz. jog. eladási-telepe.

V., Erzsébet-tér 16.

A kőbányai Polgári Sörfőző

részvénytársaság

a nagyrészt közönségnek és érdekelteknek tisztelettel jelenti, hogy sok oldalról nyilvánított kívánságuknak megfelelően,

SÖREINEK PALACZKOZÁSÁT

a főváros részére megkezdte.

Az eredeti minőség teljes megóvása céljából a lefejtés közvetlen az ászok-hordókból történik.

Az ezredes országos kiállításon a legmagasabb kitüntetéssel,

a díszoklevéllel

jutalmazott söreink, u. m.:

Polgársör, Királysör, Szt. István-sör [pilseni mód szerint], Kőbányai barát-maláta sör

(bajor-mód szerint) és

kiviteli márcziusi-sör

naponta friss töltésben kaphatók.

Megrendelések városi irodánkba (Népszínház-utca 22. sz., telefon 56-43) vagy a sörfőzőudéba, Kőbányán (telefon 56-43) intézendők.

Ezen söreink ugyancsak kaphatók összes rak-tárosainknál az ország minden nagyobb városában.

Viszontelárusítóknak kedvezmény!

Ünnepi ajándéknak kiválóan alkalmas.

BOSWORTH

Salon-Album zongorához két kézre (nem nehéz)

Ára 90 kr. netto.

Igen elegáns, eredeti kiállítás.

Tartalom: ALETTER W., Liebessuchtsucht. CZIBULKA ALF., La Coquette. EULENBERG, Si'l vous plait. GARNSCHALS C., Maiglöckchen. GODARD CH. Douceur. KELNS C., Eine Mondnacht am See.

Meyer-Helmund-Album zongorához két kézre (möglegatósen könnyű)

Ára 90 kr. netto.

Igen elegáns, eredeti kiállítás.

Tartalom: Danse hongroise. — Souvenir d' Isola Bella Menuet. — Petite Valse mélancolique. — Roméo sans paroles Ma. zarka IV. — Petite Sérénade.

Albumblätter tíz könnyű zongora darab két kézre

Weinwurm Rezsőtől.

Ára 90 kr. netto

Elegáns, dívafos kiállítás.

Tartalom: Zigeunerlied. — An Sylvia. — Sehnsucht. — Am Ziele. — Walzer. — Der arme Knabe. — Lust und Freude. — Im Frühling. — Fröhlichkeit. — Wandern.

Für's Haus könnyű tánc-album szitára soknak.

Ára 80 kr. netto.

Ösinos kétszínű czimlap.

Tartalom: Wanjek A., Zwei Lieder ohne Worte: a) Der Hirtenknabe, b) Das Tänzchen. Weissenberg E., Die Waldrose. Melodie. Manthenin, Alpenleben. Lied ohne Worte. Wagner F., Mählchen, Walzer-Rondo. Wanjek A., Diana, Walzer-Rondo, Weissenberg E., Aus unsrem Bergen, Schottisch, Ranzel F., Die Trotzig, Polka-Mazurka. Rezek E., Lutzer Gemüth, Ländler. Sturm, Banditen-Marsch.

Szép ajándékok közzé egy előzetes feljegyzés a kedvelt Kratochwill-féle zongorák-kölcsön intézetéhez. Egész ára 10 frt., tőlébre 8 frt.

V. KRATOCHWILL, WIEN,

I., Wolfzeile 1. és XVIII., Walthausenstrasse 8.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy

a párisi dr. Boiton-Injektio Oriental

néhány napi használat után elmulasztja még a legdurvább és legelhanyagoltabb bajokat, is. — Főhatóság tehát Goppa-val-balsammal kísérletezz, mert ezot csak a gyomrot rotyják de a bajt nem gyógyítják meg.

Főraktár: Zoltán Béla gyógyszer-tárában Budapest

V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hóit Gvegenkint 1 értétt kapható.

SZINHÁZAK.

Budapest, 1898. vasárnap, december 19-án.

VIGSZINHÁZ

Delintin 3 órákor lezárított helyekkel.

A tekenősbéka.

Delintin 3 órákor lezárított helyekkel.

Személyek:

Delintin 3 órákor lezárított helyekkel.

Este fél 3 órákor rendez helyekkel.

546. szám. 846. szám.

Másodszer:

Családi örömök.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Maurice Heuguenin. Fordította: Góth Sándor.

Személyek:

Thibaudière Hegedüs
Thibaudière-né Nikó L.
Annette Varsányi
De Tenillac Adrien Góth
De Tenillac báró Gál
De Tenillac gróf Szerémy
Angela Hattyai A.
Theodule Gyöngyi

VÁRSZINHÁZ

Zárva.

MAGYAR SZINHÁZ

Delintin 3 órákor, felemelt helyekkel.

Miss Mary Halton vendégszereplésével.

A gésák

vagy *Egy japán tréfa története.*

Énekes játék 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Fül J. H. és Makai K. Zenéjét szerzte Sidney J.

Személyek:

Reginald Falckx Szendrői
Eruville Palásthy
Cunningham Odry Z.
Grimston Kautics
Downey Simon
Bolton Érces
Yun-Csi Székely
Imári mackó Berness
Mimóza gésa Mary Halton
Aranyvirág Kőszegi
Rimbó Huzsák
Aranyháza Hübner A.
Dobryacska Gombaszögi
Juliette Rézsa

Este fél 3 órákor, felemelt helyekkel.

Ugyanaz.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	N. kir. Operaház	Vigszínház	Mégszínház	Magyar Színház	Vár Színház
Hétfő	Clemencan	—	Családi örömök	Az unatkozó király	Aranylakodalom	A cremonai hegedűs Coppélia
Kedd	Stuart Mária	Arden Enok Coppélia	Durand és Durand	Bibliás asszony	B. A. L. E. K.	—
Szerda	John Gabriel Borkman	—	A tekenősbéka	Az édes	A gésák	—
Csütörtök	Az agglégények	Parasztbecsület Bajazzo	Családi örömök	Lumpáczius	B. A. L. E. K.	—
Péntek	Az aranyember	A házi tücsök	A tekenősbéka	Baba	Aranylakodalom	Rejtett boldogság
Szombat	—	—	—	—	—	—
Vasárnap d. u.	—	—	Mozgó fényképek	Az unatkozó király	A gésák	—
Este	Az ember tragédiája	Carmen	Aeneas papa	Falu rossza	B. A. L. E. K.	—

Két új magyar dal-album!

Jelenik meg ép most, — **kiegészítése minden dalgyűjteményeknek** — mert az ezekben közölt dalok, — melyek az idény legújabb, legjobb s legkeresettebb divatos nótái — **eddig semmi más gyűjteményben nem jelentek meg** s énekre és zongorára a legszebb cigányos modorban úgy vannak letéve, hogy zongorán magában is játszhatók, mert a dallam a zongoraszóban is teljesen benne van.

Csengery Gy.: 50 HALLGATÓ NÓTA

a legnevesebb dalszerzők dalai legjavából összegyűjtve, mely a többek közt tartalmazza: A Tiszának jaj de mély. — Elragadta a galambomat. — Ha meghalok. — Harangoznak a faluban. — Huzd cigány. — Kiszáradt a rezzög nyárfa. — Még azt mondja bíróné. — Nem vagyok én holdoságra nevelve. — Patyolat a kurucz. — Régi nóta, híres nóta. — Viz-viz-viz. — Zug a szélvész stb. stb.

Ára a 60 oldalos kötetnek **Nettó 1 forint.**

Csengeri Gy.: 50 BUFELEJTŐ NÓTA

a legjobb dalszerzők dalai s divatos új nóták legjavából összegyűjtve, többek közt tartalmazza: Asszony, asszony, az akarok lenni. — Édes anyám, a kendőm. — Estét harangoznak a toronyban. — Ha felmegyek a budai hegyekbe. — Háznak előtt mennek el a huszárok. — Három bokor saláta, kis angyalom. — Magas a kaszárnya. — Már én többet a fő-utczán. — Nyitva van a babám rácsos kapuja. — Októbernek elsején. — Süt a manna. — Szélről van a házam. — Tíz krajczáros pirostitó. — Vékony deszkakerítés. — Vigan vannak, vigan vannak lenni a faluban.

Ára a 60 oldalos kötetnek **Nettó 1 forint.**

Postaküldéssel egy-egy kötet 1 frt 10 kr. A két kötet 2 frt 15 kr. bérmentve, ha az összeg előre beküldetik.

„ZENÉLŐ MAGYARORSZÁG“

az egyetlen zenemű-folyóirat, mely páratlan szép letétben hozza a legújabb népdalokat, dal- és műdalokat, a világirodalom összes legjobb tánc-, szalonzene s couple-ujdonosságait. — **Elfizetési ára negyedévre, 6 füzetre 60 oldal zenemű-tartalomra 1 forint.** Minden más, bárhol megjelenő zenemű nálam legelőnyösebben beszerezhető.

Jegyzéket és mutatványszámokat ingyen és bérmentve küldök.

KLÖKNER EDE zenemű-kiadóhivatala

BUDAPESTEN, VI. kerület, Csengery-utca 62a. szám, II. emelet 10.

Csemiczky gyógyszerész

„Radical“
kötő

Cognac-likörje
0-35 és 0-70 literes üvegekben

Szenes Ede,
Szeidl József
cs. és kir. udvari szőlősközi.

Szimon István
összes üzleteiben.

Vogel Gyula,
Takáts Lajos,
valamint minden jobb fűszer-, csemege-kereskedésben, kávéházban és cukrászdában.

Gyár: Budapest, VI., Szabolcs-utca 4.
Telefon 21-33.

Legolcsóbb, legalkalmasabb

karácsonyi ajándék

a szép és jó **könyv.**

Tájékoztató és választás végett tessék ép megjelent lezártított áru

könyvárjegyzékünket

kérni; egyszerű levelezőlaponi megkeresésre készségesen küldjük **ingyen és bérmentve.**

Központi antiquarium és könyvkereskedés
Budapest, IV., Múzeum-körút 17. sz.

Illusztrált levelező-lapok

bármilyen egy vagy több fénykép után

100 drb. 3 frttól } feljebb.
1000 drb. 10 frttól

Uj felvételért külön 1-2 frt számíttatik.

Alkalmos karácsonyi ajándéknak, vagy ujévi üdvözlőnek.

KURZWEIL FRIGYES
fényképész
V. ker., Dorottya-utca II. sz.

A legújabb és legjobb találmány!

Tisztelt gazdasszonyok!

Már több éve kísérletezem a kávé zamattját pörkölés közben megfogni ami végre egy legújabb találmányom perccentes pörkölőgép segítségével sikerült és is a gép megtekintésére felhívom a tisztelt vendégszolgálat figyelmét, mely gép használhatósága által az idáig forgalomban levő összes kávépörkölőgépeket felülmulja és a legjobb kávé szolgáltatja ki, melynek **énom zamattjárdi és nagy arajrdi** jót állók.

Mivel a legolcsóbbtól a legdrágább kávéig pörkölök, így a legszerényebb és legkényesebb ízlést is várokozáson felül vagyok képes kielégíteni, megrendeléseket úgy helybe mint vidékre pontosan teljesíték és kávé pörkölmi egy kereskedő-, mint kávé- és magánosoktól is elfogadok.

Hogy mennyire komoly ezen a tisztelt Szervatközön-ség javára irányuló munkásságom, bizonyítja az is, hogy az alatt a rövid idő alatt, mióta forgalomba hoztam, igen nagy forgalmat értem el és így mindennap friss pörkölhetek. Kávéárak a következők:

1 kilo különleges vegyíték (speciális) (mocca, java, cuba) 2.50
1 kilo különlegesség cuba és ceylon 2.50
1 elszáradt pörkölt kávé 4.00
1 mázoudrendű pörkölt kávé 1.40 és 1.80

Kirántra még más fajkávét is pörkölök.

Teljes tisztelttel

Jánossy M. O.
fűszerkereskedése és kávépörkölője
Budapest, IX. ker., Lillom-utca 32. sz.

Videkre való csomagolást saját árban számítok.

Kaszab és Breuer
Budapest, Kősz Váci-út 91.
Patkó anyagok és csavar-árak gyára.

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZIER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal, 50 térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét kötetben fementes papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül díszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával 8 forint.

A Nagy Képes Világtörténet az első nagy világtörténeti mű magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközében, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése. Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy minden műveltség iránt érdeklődő, minden híznak ésszerű legyen.

A Nagy Képes Világtörténet kizárólag egykorú korhű ábrázolatokat közöl. Képes mellékletei, térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőknek, amint a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból, és levéltárakból, építészeti műemlékekről egybegyűjtött, a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egészen művészi értéket adnak.

A „Nagy Képes Világtörténet“-et

havi 1 forint 50 kros
részletek mellett

szállítjuk mindazoknak, kiknek nálunk részletszámlájuk van, vagy akikkel ily irányban megállapodunk.

Megszerezhető tehát:

- Kötetenként 8 forintnyi utánszámlával,
- Havi 1 forint 50 krajczár részletfizetésre.
- Előfizetés útján 10 füzetre 3 forinttal.

A részletek befizetése postafutárközvetítési cheques-lapok útján történik.

Előfizető - gyűjtőknek 12 rendelés után szívesen szolgálunk a teljes munka egy tiszteletpéldányával.

Tájékoztató prospektust ingyen és bérmentve küld a mű kiadóhivatala, Budapest, VIII., József-körút 85. sz.

Gyűjtői nyilatkozat.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP“ KIADÓHIVATALÁNAK
Budapest, VIII., József-körút 85.

Eszemmel értesítem, hogy hajlandó vagyok a

Nagy Képes Világtörténet

terjesztése érdekében rendeléseket gyűjtöm, és kérem a szövegből mintakötetet, aláírási lapokat és egyéb nyomtatványokat, valamint a jutalékokra vonatkozó értesítéseit hozzám beküldeni.

Hely és kelet: _____

Név és állás: _____

Kérjük levelező-lapra ragasztani és hozzáadni beküldeni.

Rendelő lap.

Az „ORSZÁGOS HIRLAP“ KIADÓHIVATALÁNAK
Budapest, VIII., József-körút 85.

Eszemmel megrendelem a t. Csim útján a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál a

Nagy Képes Világtörténet

családi művet 96 frtért

- és kérem az egyes köteteknek megjelenésük után 8 frt utánszámlával való bérmentes megküldését;
 - a megrendeléstől kezdve havonként fizetendő 1 frt 50 kros részletfizetés mellett.
- A részletek be nem tartása esetén a folytatódó kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak.
Ezen mulasztás esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a mű vételára esedékessé válik.

Hely és kelet: _____

Név és állás: _____

Mit vegyünk karácsonyra?

A fényesen berendezett fürdőházaknak

karácsonyi kiállítására

felhívjuk a t. közönség figyelmét. Az ezeres ezerféle szebbnél-szebb zenélő dísz tárgyak közül a helyszűke miatt csak a következőket említhetjük fel u. m.:

nők számára:

Zenélő varrókészlet, plüsch-dobozban 6 frt 50 kr. 8, 10, 12 és 15.— frt árban és felejtőbb. Bombonierek zenélővel 8, 10, 12, 14 frittól felejtőbb, továbbá zenélő ékszer tartó 6.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.— frt és felejtőbb.

zenélő-albumok

gyönyörű kivitelben 7, 8.—, 10.—, 12.—, 14.—, 16.—, 18 frt s felejtőbb.

STERBERG ÁRMIN és TESTVÉRE cs. és kir. udv. szállítók

Ariston, Phönix, Manepan, Ariosa, Sonora, Herophon a legjutányosabb árakon kaphatók

A fent ábrázolt s nickelből készült karácsonyi - állvány ünnepélyes zenekísérettel felfűssz ütemben forgatja a karácsonyt és a szent ünnep fényét nagyban emeli. Ára 20—25 forint.

Urak részére:

zenélő dohánykészlet 12—, 16—, 18—, 20—, 22—, 25— frt s felejtőbb. **Zenélő dohányszekrény** tügyfából, szivarvágóval 14 frt—, zongora-alekban 15 frt. zenélő dohányzóasztal finom ibolyaszínű fényezettel, finoman vésv. nagyon szép kivitelben 22 frt. Zenélő szivaréplém, zenekísérettel mellől szivarokat kínál. 14— frt. **Trófélet** zenélő 10, 14—, 16—, 18—, 20—, 24 frt s felejtőbb, zenélő névjegylétes nickelből, finom kivitelben 10 frt.

Gyermekes r száre: **Zenélő dob,** díszes kiállítású 2 frt 75 kr. **zenélő kintorna** 3 frt 50 s felejtőbb.

INTONA forgatható hangszer melyen a legszebb magyar vagy bármilyen más nótát korlátlan számban el lehet játszani minden zeneismeret nélkül. Ára 10 frt. Nagyobb alakú 12 frt. A kórtalpok dréja (érezhető) 40 kr.

Boldog karácsonyt

szerez gyermekeinek, ha megvásárolja az alábbi igazán felejtőmulhatatlan

Karácsonyi gyűjtéményt csak 1 frt 46 krnyi

- 1 20 nyás építőkészlet 50 kövel
- 1 tépészke nyu hozzá 25 szines kárpel
- 1 bádoggyűjtő hát-lappal
- 1 készlet fűszedény
- 1 jeltőlőrtöltő bala
- 1 doboz zinnka cna
- 1 pléh-trombita porcellán furóval
- 1 tanulmányos képeknyiro
- 1 tottojáték 6 szemből
- 1 csiszoló forgattyú
- 1 tréfás, 6 nykpl. bszűlték
- 1 székldő lozár
- 1 felhuzható rsmontoló-óra
- 1 óratáncz
- 1 kakas futásra
- 1 hőmérő
- 1 gyűjtő-ü gyűjtő

Saját érdekében figyelmeztünk minden vevőt, hogy megrendelését **MELEGBŐL** küldje be, mert naponta százával jönnek a megrendelések és ilyen alkalom, több gyermeket egyszerre **1 frt 46 krnyi** megajándékozhatunk, soha sem lesz többé. Elküldés (faladacszkában) a pénz előzetes beküldése ellen vagy utánvétellel

Steiner Antal
az Egyesült játékgyártó vállalat igazgatója
Bécs,
II., Taborstrass 27.

Legjobb a szájnak és fogaknak.
Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval felejtőbb az addig ismert legjobb fogszerek.

OSAN
OSAN-szájvíz üvegekben Ára 60 kr.
OSAN-fogpor dobozokban Ára 44 kr.

CZERNY-FELE

RÓZSATEJ
(Orientatische Rosenmilch.)
a legjobb **HAJFESTŐKÉK** sötétzöldre, barnára, és feketére.
Ára 2 frt 50 kr.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.
Budapesti ártaktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Eger-téle **NAGOR-GYÖGYTÁR**ba Váci-kört 17., továbbá minden gyógyszerárban, érogyszerárban és parfümeriárban. Székesváros utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még ártaktár nincs, teni édek egyikéhes, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITÜZTETVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápolyban stb.

Nekünk bemutatott szimulán megbízható hitcles közönséget folytán ezen negyedszázad óta fennálló rendelés-intézet a legmegbízhatóbb ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőtályosokat és sebeket, az énfertőzést utóhájt, az élyengült férőfőrdő magömléseket, a bujakór utókövetkezőit, náknél fehértályos, bármennyire idülték is, valamint mindazon női betegségeket melyeknek a magtalanág egyik főokozója és bűnbetegségeket gyógyít a gyűjtemény szerinti, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szemész- és szülész tudor v. cs. kir. oszt.-főorvos
Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám. II. emelet. Bejárát a lépcsőnél.

Receid naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolatlak és gyógy-szerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél: **Dr. GARAI ANTAL**-nál megrendelhető.

NEPSZERŰ UTMUTATÓ.

Már a 12-ik kiadásban megjelent a neml betegségek és ezek észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt Ára 2 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A naml élet étredeése. III. Az énfertőzítés s az éjleli magömlések IV. Hugycsőtályos (trippér) és hugycsőtályosok V. A bujakór (síphúzás), VI. A fehértályos. VII. Élyengült férfier. VIII. Női magtalanág. X. Az ivarszervek megbetegedésének főnyozója a prostitúció.

MGYAR FÉM-ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Budapest—Kőbánya.

Petroleum-lámpák

minden célra.
Fém-ésdizsmű-tárgyak.
Valódi királyolaj

biztonsági petroleum.

Raktárak Budapesten:
V. Gizella-tér 1. szám.
VI. Teréz-kört és Király-utca sarkán
VIII. Üllői-ut 12. szám, a Kálmán-tér sarkán.
X. Jászberényi-ut.

POZSONY: Lőrinczkapu-utca.
KOLOZSVÁR: Wesselényi-utca 20.

Legalkalmasabb és legelmesebb Karácsonyi ajándék

gyermekeknek és a serdülő ifjuságnak.

Minden előzetes gyakorlat, minden előzetes ismeret nélkül tud írni mindenki az állalam feltalált, törvényileg védett

„Noris“

írógéppel. A „Noris“ írógépben benne vannak a nagy és kis abc összes betű, valamint az írásokhoz szükséges számjegyek, „ — „ ! ? () % & ”

egy ezzel mindent meg lehet írni.

A „Noris“ írógép oly elmésen van konstruálva, hogy daczára kis terjedelmének — hossza 26, szélessége 13 cm. összehajtott állapotban — valamint **mesés olcsó árának**, kis ügyesség mellett oly írást produkál, melyet egy nagy irodai írógép írásától megkülönböztetni nem lehet. A teljes írógép festékekkel, ecsettel, használati utasítással együtt csak 4 frt 50 krba, **mondá négy forint öven krajczárba** kerül, a pénz előzetes beküldése esetén; utánvétel mellett 30 krral több. Megrendelések intézendők a következő címre:

Rabinovicz' Weihnachts-Specialitäten,

Wien, I., Wallfischgasse 4/O. H. (im Durchhaus).

Sz Üstökös

a legrégebb, legkedveltebb magyar éleztlap.

Szerkeszti: **SZABÓ ENDRE.**

Megjelenik minden héten temérdek képpel.
Tartalma: Szatírák, humoreszkek, krónikás adomák, Mújkos-kalandok, politika-karikaturák, illusztrált adomák, tréfás versek stb.

Előfizetési ára: negyedévre 2 forint.

Kiadóhivatal: **V., Kálmán-utca 2. sz.** Pallas-nyomda.

Mutatványszámok kívánatra[®] Ingyen küldetnek.

AZ
ORSZÁGOS HIRLAP

Hölgyközönségéhez!

Olyan újdonságról adunk hírt lapunk tisztelt hölgyközönségének, mely kétségtelenül a legszélesebb körökben fog általános meglepetést kelteni.

Megjelent

a legszebb divatujság, a

„**Franczia Divatlap**”

Az „Országos Hirlap” Divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Franczia Divatlap” úgy szerkesztésében, mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A „Franczia Divatlapban”
csak eredeti párisi színes képek jelennek meg.

- A Franczia Divatlap havonként kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg.
- A Franczia Divatlap terjedelme számonként 13 oldal.
- A Franczia Divatlap minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a **gyermekdivatra** és a **kézimunkákra**.
- A Franczia Divatlap nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatólagos regényt közöl, mely **könyvivalakjában nyomtatva, évenként két kötetet ad.**
- A Franczia Divatlap képes divatrésze teljesen Párisban készül.
- A Franczia Divatlap minden számának külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színnyomatu képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színnyomatu képeket.
- A Franczia Divatlap minden második számához **ingyen adunk egy életnagyságu kivágott szabásmintát!**
- A Franczia Divatlap az összes magyar divatlapok közt a **legolcsóbb.**

A „Franczia divatlap”
minden második számához egy életnagyságu kivágott szabásmintát csatolunk.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr, félévre 1 frt 80 kr, negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetőinek!

A Franczia Divatlap előfizetési ára az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetőinek:

Egy évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr., negyedévre 75 kr.

Az Országos Hirlap és Franczia Divatlap együttes előfizetési ára:

Egy évre 17 frt, fél évre 8 frt 50 kr., negyed évre 4 frt 25 kr., 1 hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető

az Országos Hirlap kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körut 65.

Azok akik már most beküldik a Franczia Divatlapra az előfizetési díjat, január elsejéig ingyen kapják a megjelenő számokat és előfizetésük január elsejétől számítódik.

Felhívás Magyarország hölgyeire!

Jól tudjuk, hogy a magyar nők, kik mindenkor nemes odaadással fáradoznak a humanitárius célok előmozdításán, nem fogják megtagadni a magyar újságíróktól sem azt, hogy az általuk kitűzött humanitárius cél megvalósítását elősegítsék.

A Budapesti Újságírók Egyesülete újságírói segítő-alapot létesített a régből, hogy a súlyos anyagi helyzetbe jutott kartársaknak segítséget nyújthasson. Az a fárasztó, idegölő munka, mit az újságíró a közérdekek szolgálatában végez, gyakorta kimeríti fizikai erejét, s

oly helyzetbe juttatja, hogy magáról és családjáról gondoskodni képtelen. Ily helyzetben, ha nem kaphat tisztességes forrásból oly segítséget, mit önértetének minden megsértése nélkül elfogadhat, könnyen belejuthat az erkölcsi züllés örvényének sodrába, melyből azután alig menekülhet. Az újságírónak a közélettel való viszonyából kifolyólag ez olyan veszedelem, mely nemcsak az egyént, de magát a közéletet is érinti. Ép ezért az újságírói segítő-alap megszilárdításában és eredményes kihasználtságában a humanitárius cél mellett, általános nemzeti érdek is fűződik. Ilyen cél, ilyen érdek iránt nem maradhat közönyös egyetlen magyar nő sem.

Az újságírói segítő-alap feladatát méltányolta a m. kir. kormány is, mikor a pénzügyminiszterium a segítő-alap javára egy nagyobbarányú sorsjáték rendezését engedélyezte.

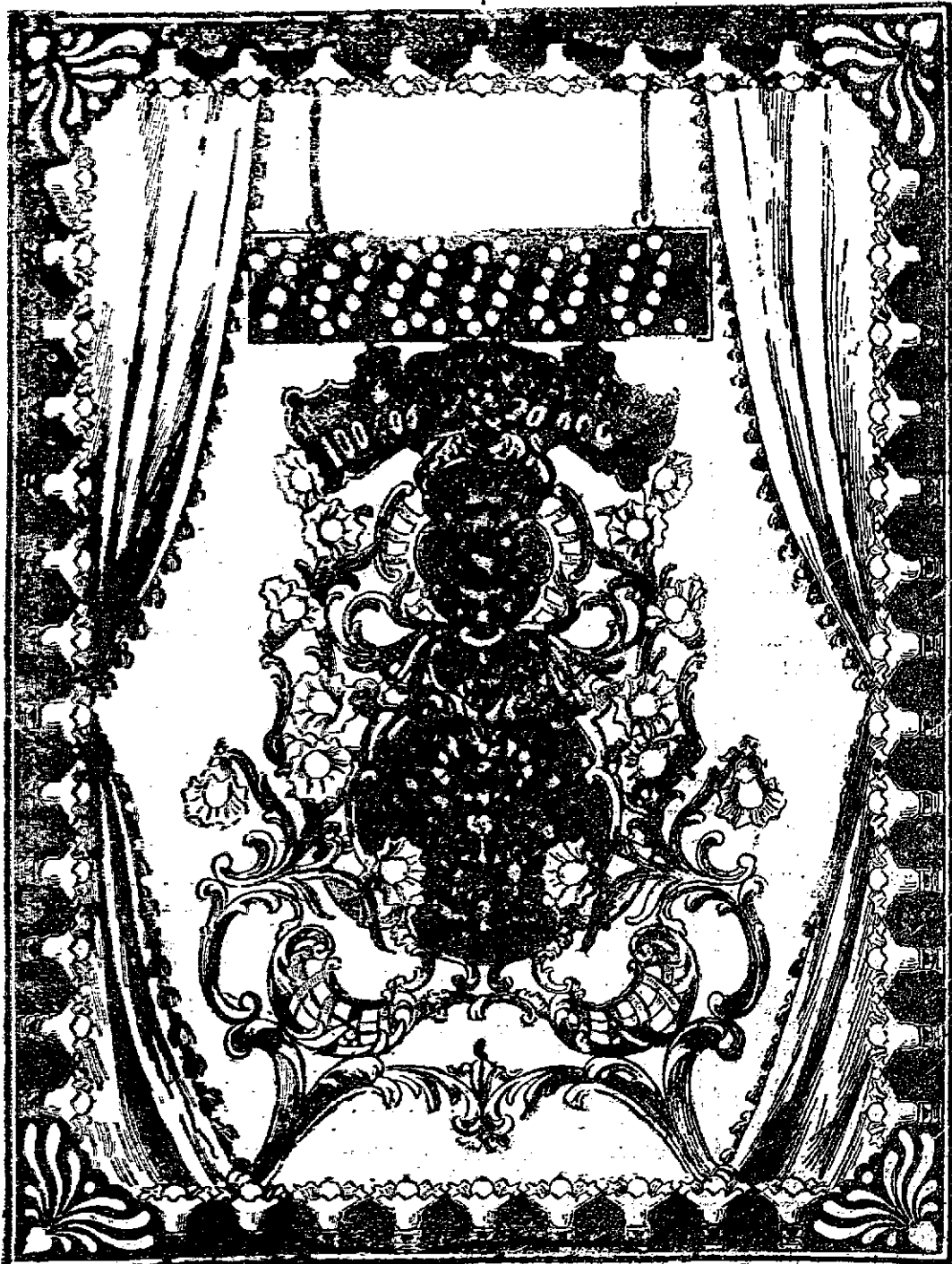
E sorsjáték ered-

ményessége biztosíthatja a segítő-alaphoz fűzött remények és várakozások valóra válását. A sorsjáték azonban emellett, hogy nemes, jótékony czéllal és jelentős feladattal van összekötve, olyan nyere-ménykilátásokat is nyújt, melyek eddigelé példátlanok.

Egy sorsjeggyel, melynek ára csak 50 kr., mind a hat huzáson részt lehet venni s így egy sorsjeggyel esetleg hat nyere-ményt is lehet csinálni.

E nyere-mények közt van a

100.000 koronás főnyere-mény.

öt darab 20.000 koronás, egy 10.000 koronás, több 5000 koronás és 2475 kisebb-nagyobb értékű nyere-mény. A 100.000 koronás főnyere-mény, mely egész ékszer garnitúra egy érték, mint pompa és művészeti izlés dolgában az ötvös-művészet reme-keinek egy kis gyűjteménye; csupa olyan ékszer, miket bármely fejedelmű is büszkén hordhat s melyeknek birhatása minden asszonynak bizást ambícióját képezheti. Ugy a sajtó, mint a szakértők ítélete elragadtatással szól ezekről az ékszerekről.

Bizva Nagyságodnak nemesszivűségében, arra kérjük, hogy a számára kezeléségünknel fentartott sorsjegyet mielőbb megrendelni sziveskedjék, mert az első huzás már január hónap 4-én lesz.

Kitünő tisztelettel
A Budapesti Újságírók
Egyesülete:

Mikszáth Kálmán,
elnök.

Szatmári Mór,
titkár.

Másolat az 50 hros bélyegh eredetiről.

Tanusítvány.

Én, dr. Jeszenszky István, budapesti királyi közjegyző tanusító az alább szóról-szóra leírt jegyzőkönyvben foglalt tények valóságát.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvételtem általam, dr. Jeszenszky István budapesti királyi közjegyző által az alulírott helyen és időben.

Mely alkalommal megkeresés folytán megjelentem Budapesten, IV. ker. Károly-körút 4. szám alatt a Budapesti Újságírók Egyesületének helyiségében, hol a nevezett egyesület sorsjátékügyi bizottságának tagjai közül megjelentek Singer Zsigmond úr lapszerkesztő, bizottsági elnök, budapesti lakos (V., Nagykorona-utca 18. sz.), Cziklay Lajos úr hirlapíró, a segélyügyi alap alelnöke, budapesti lakos (IV., Só-utca 8. sz.), Szatmári Mór úr hirlapíró, titkár, budapesti lakos (V., Alkotmány-utca 24. sz.) és Kálnoki Henrik úr hirlapíró, ellenőr, budapesti lakos (IX., Ferencz-körút 13. sz.) és előadják, hogy a nyere-ménytárgyakat kiállításuk előtt szakértői bizottság által megsemmisítették, annak megállapításáért, vajjon azok érték, művészeti kiállítás tekintetében a nyere-mény értékének megfelelő-e?

Mintán a kezeléség a főnyere-ményt képező tárgyakat már megszerezte, a bizottság azok szakértői megvizsgálására a szintén megjelent Radisics Jenő urat, a magyar királyi iparművészeti múzeum igazgatóját, budapesti lakost (IX., Üllői-ut. Iparművészeti múzeum) és Keszler József tanár urat, budapesti lakost (V., Alkotmány-utca 24. sz.) kérte fel s megkeresett, hogy a nevezett urakkal a sorsjegy-kezelőség irodai helyiségében (IV., Kossuth Lajos-

utca 1. sz.) jelenjenek meg, szakértői véleményüket jegyzőkönyvbe foglaljam s eljárásomról tanusítványt szolgáltatassak ki.

Ezen megkeresés folytán a szakértő urakkal és a bizottság tagjaival megjelentem a kezeléség fent körülírt irodai helyiségében, ott bemutatták a 100.000, egyszáz ezer koronás és a 20.000, husz ezer koronás főnyere-ményeket, valamint bemutattak egy 1000, ezer koronás, egy 500, ötszáz koronás és 2 darab 250, kétszázötven koronás nyere-ménytárgyakat is.

E nyere-ménytárgyakat a szakértő urak egyenkint tüzetesen megvizsgálták és árak tekintetében is alaposan utánaszámították és azt találták, hogy azok compositio, telés és művészeti minőség tekintetében megfelelnek az ily kivételes árban nyújtott tárgyak iránt e tekintetben támasztható követelményeknek; a felhasznált anyag minősége és mennyisége is teljesen megfelel és végül a foglalás, illetőleg a munka szintén a megkívántató tükélytel bír.

Emeltofogva a szóbanforgó nyere-ménytárgyak a kitűzött értékben elfogadhatók.

Mely tények ezennel tanusítottak.

Miről ezen jegyzőkönyv felvételtem, ügyfeleknek felolvastattam, megértelmezettél s jóváhagyólag sajátkezűleg aláíratott azon megjegyzéssel, hogy az egykoronás bélyeggel ellátott tanusítványt kiadtam.

Kelt Budapesten, 1898. eszernyolczszázkilenczvennyolcz évi november hó 28., huszonnyolczadik napján.

Singer Zsigmond s. k., Cziklay Lajos s. k., Szatmári Mór s. k., Kálnoki Henrik s. k., Radisics Jenő s. k., Keszler József s. k. Fuchs s. k. Jeszenszky István s. k. kir. közjegyző. (P. H.)

Minék hitelül sajátkezű aláírásom és hivatalos pecsémem.
Kelt Budapesten, 1898. eszernyolczszázkilenczvennyolcz évi november hó 28., huszonnyolczadik napján.

Dr. Jeszenszky István,
kir. közjegyző.

Elgyengült férfierő

(impotentia)

Bármely öreg korban is csakis az orvosi világ által legújabbán olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage

vagy

Psychrophor

által gyógyítható legrövidebb idő alatt biztos és állandó sikerrel

Dr. KAJDACS

v. os. és kir. ezredorvos

Elektrotherapiai rendelőintézetében.

Budapest, V., Váci-körút 4. sz. I. em. Rendel: délután 9 órától 4 óráig; este 7-8 óráig.

SARANCZIA: 25 évi részben katonai-, részben magánorvosi praxis. Külön váró- és gyógytermek. Lovalekroazonnal díszkörtérványszolgálatik.

Villamos lábbelik

Szabadalmazva az összes kontinensokon.

Beszívódó emekre gyógyítható, egészségesebbé teszi a megfázottakat.

Ezen villamos cipők szerelvénye egy-egy villamos árammal gerjesztő anyaggal töltött elem van bekelepceselve, mely a cipő belsejében állandóan keringő s. csipőnként kb. 1-2 Volt feszültséget egyenáramot szolgáltat, ami igen kellemes érzet kelt. A villamos cipőket ne tévesszük össze a forgalomban lévő egyszerűbb töltésesekkel. A villamos cipő az egész szervezetet átjáró mesterséges villamosáramot gerjeszt. Áramgerjesztő töltőanyagát az egész szervezetet átjáró mesterséges villamosáramot gerjeszt. Áramgerjesztő töltőanyagát az egész szervezetet átjáró mesterséges villamosáramot gerjeszt.

Már a legkevesebb töltésűre is bármely csipőre bármely méretűre készíthető a sarkokba, miért is mindenki a saját csipőjéhez igazíthat. Villamos köpjaink oly tartósak, hogy 2-3 pár cipőt végig szolgálhatnak.

Fejtartó és szétváló **KELLERMANN B.** villamoslábbelik
Kecskeméten, Fürj-utca 84. sz.
1 pár villamoslábbelik ára 2 frt, 3 pár megrendelésnél postaköltséggel. Cipőszek és karakodók kedvezményben részesülnek.

ESTERHÁZY-COGNAC

a legalkalmasabb ajándék karácsonykor.

Zongorák és pianinok

A világ első gyártójától, valamint az újabb korszakok, melyek zenei művészetének állal a zongoráknak szerettek el, az időben legelőkelőbbben vásárolhatók. 26

Keresztély mintazongora termében
Budapest, Váci-körút 21. sz.
Csaka zongorák becsapásának és hangjainak valamint javításának lelkészmaratonos szakemberei.
Váci-körút 21. sz. (Ipar udvar).

Nem nagy krach!

Kerem szíved alappal azon helyzeten vagyunk, hogy az élel felsorolt Britannia ezüst készletet, mely 56 daraból áll. 6 frt 60 kr. hallatlan ócska ár mellett adhatjuk. 6 db. legén. britanniai ezüsttálca, val. angol pengével. 6 db. amer. britanniai ezüst villa egy daraból. 6 db. amer. britanniai ezüst ovjkanál. 12 db. amer. britanniai ezüst kávéskanál. 1 db. amer. britanniai ezüst tojástartó. 2 db. pompas gyertyatartó. 1 db. amer. britanniai ezüst tejmérő-kanál. 6 db. angol britanniai tálcza, alsótálcza. 1 db. amer. britanniai ezüst tojástartó. 1 db. teazsűrő. 1 db. legén. britanniai cukorszűrő. 3 db. legén. gyümölcs oskás percellán-fogóval. 3 db. legén. gy. mőcsvilla porcellán-fogóval. 6 db. Viktória tálcza.

66 db összesen csak 6 frt 60 kr.
Azon helyzeten vagyunk, hogy a fenti 56 tárgyat 6 frt 60 krajt értékű árral adhatjuk. A britanniai ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüstszínt 25 éven át megtartja, amíg jó állunk. Legjobb bizonyíték, hogy a hirdetés teljes valóság, a következő

Egyilvanes nyilatkozatot

állítjuk ki:
Ha ezen brit-ezüst-szamitara nem nem fellelve, a fellelve eszeget minden akarat nélkül visszafizetjük. Kinek tehát ezekből szűcsége van valamire, igyekezzék megszerezni a garanzurát, amely különösen alkalmas

lakodalmi és ünnepi ajándéknak.

egyszerűen azillódnék, vendéglők és jobb háztartásokban. Kapható csak a

Rix-féle kiviteli háznál

a tanítóházgyűlet szállítója stb. Fennáll 80 éva.

Bécs, III/2, Praterstrasse 16.

Széküldés a vidékre utárvétél, vagy az ország előleges beküldése mellett.
Campóna mellett védjeggyel való. Szemtelen elismerő levelek.

„Rejtelmes Világ”

a modern spiritizmus eme kiváló organuma gazdát cserélt. Legújabb száma, mely két íven gazdag s változatos tartalmaival magasankiemelkedik a hasonló termékek közül, már Müller A. budapesti könyvkereskedő kiadásában jelent meg. Az új kiadó sem fáradtságot, sem költséget nem kímél, hogy a lap, mely ezentul ismét hetenként fog megjelenni, már külső csinja révén is imponáljon.

A szellemi vezetés kitűnő kezében van s a lap hasábjain a spiritista-gárda legkiválóbb s legtekintélyesebb tróit foglalkoztatják.

Az előnyös változás egészen új korszakot teremtett a lap életében, a mit bizonyára örömmel vesznek tudomásul nemcsak a spiritizmus hívei, hanem általában a miszticizmus iránt érdeklődők is. Mutatványszámot bárkinek ingyen és bérmentve küldi a

„Rejtelmes Világ”

Kiadóhivatala
Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 12. sz.

Városi gyógyszerár

a „Fekete szasoz”

TEMESVÁR, belváros, Szt.-György-tér.

A híres csuz- és köszvény-aether

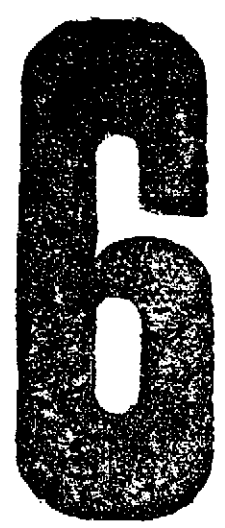
a legkiválóbb szer csuz, köszvény és mindenféle más reumatikus baj ellen, mint az agyagás, idegfájdalom, szurás, ischias, legfájás stb. Hatásán hirtelen és gyors. Legtöbbször 1-2-szeri bedörzsölés után. Ezt azimta'na köszvény-levele bizonyítja.

1 üveg ára 1 frt. Próbáüveg 50 kr.

Antirheumaticon.

A köszvény-aether hatóanyag támogatására szolgál. Naponta este 2-3-szor vésztik be vízben oldva, egy órai időközben és az aether hatással egyetemben rögtön javulás mutatkozik. Két-három napi használat után a baj tökéletes gyógyulása következik be.

1 dohoz 80 kr., 1/2 dohoz 50 kr.

huzásra érvényes újságírók sorsjáték
ára csak

1 korona.

Főnyeremény 100.000

korona ért.
5 nyeremény a 20.000 kor. stb. stb.

Első huzás visszavonhatatlanul már jövő hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:
A Budapesti Újságírók Egyesületének sorsjáték kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Schlesinger J. és Társa
A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúrtója
Budapest, V., Ferenccs József-tér 8.

Uj. Schön Ármín
A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárúrtója
Budapest, VII., Erzsébet-körút 48. sz.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előfizetendők készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinostári bélyegilleték is fizetendő. — Czólszeri az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány számványára írni: esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Dr. Halászffy György** ügyvéd, ügyvédsége.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** írószertársaság.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Már** dohányüzlete.
- IV. „ Garisch-bazár **Devi József** dohányüzlete.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Szemcsák A. J.** dohányüzlete és újságáru.
- V. „ Nagykörönd-utca 20. sz. **Löwinger Erna** írószertársaság.
- V. „ Berettyó-utca 13. sz. **Well Vilmos** dohányüzlete.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka** dohányüzlete.
- V. „ Sípót-körút 22. szám **Wellak Zsigmond** dohányüzlete.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Brerer Miklós** dohányüzlete.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Koboczky Ilona** dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Keisler Béla** dohányüzlete.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Fred J.** dohányüzlete.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. **Székely V.** dohányüzlete.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadatnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Menyasszonyok!! Völegények!! A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a naptári alkadályok alól való felmentések közlése s a kihirdetések közzétételének s a vesződséggel, pénz- és időpazarlással járnak. Legcélszerűbb tehát egy a fővárosi, mint vidéki házasságkötésnek az **Országos Esketési Ügyvívőség**-hez, VII. X. spasi-ut 14., fordulni, hol csekély díjért néhány nap alatt minden elvégeztetik. 7051-1

Adelina. Most már biztosan mondhatom, hogy karácsonyra okvetlen lemegyek. Hogy mennyi kizdelmembe kerül, azt ki nem mondhatom. De hisz az mindegy, csak az a fődolog, hogy megyek és téged látni foglak. Mond edes, te is úgy örülsz? A régi címre írd legalább 2 sort. A boldog viszontlátásig ölel csókol Tied. 7156-1

Egy filozófus, (még csak 25 éves), oly művelt, aki szellemes csevegésével egy régi elhírtetlen ábrándképet ki tudna venni a fejéből. Leveleket kér „Lé” jellege alatt a kiadóhivatalba. 7146-1

Ösznek. Leveledet megkaptam. Minden bizonynyal 27-diken este felé 5 óráig várlak a G. uton. Búcsulevelet írnom kellett. Írdál rögtön, ha az újságot olvastad. Tavaszod. 2459-1

Szegfű. Klinikán ritkán vagyok, levélét szombaton kaptam. Levelemet fényképpel együtt egész el. Boldogságot kíván barátodnak s kezeiket csókolja Doktor. 2465-1

En vagyok! Hallgatásból látom, haragszik; pedig levelem ellenkező halást érdemelt. Azóta a képeket még többször nétem. Hogy vannak? Csókolom öndet! Társam áll a pota salyosodik. Hűség. 2457-1

Barna férfi. Legyen óvatos, mert férjem már pár nap múlva itthon lesz. Határozott időpontot nem jelöl meg és így nem lehet tudni, hogy mely percben toppan be. Bár szeretem őt, de ezen szerelmet meg kell egyeztetnünk a tisztesség külső mázával. Ezért ne jöjjön addig, amíg a tér nem lesz szabad. Férjem pár napig itthon tartózkodik, akkor meg hívom őt közös jóbarátunként. De vigyázzon, hogy el ne árulja magát, mert ellenesétem el vagyunk veszve. Tehát váratozzék, míg e helyen értesitem. Addig is írhat közös jelgünk alatt. Barna asszony. 7092-1

HAZASSÁG.

Intelligens izraelita 30 éves fiatal ember, egy 40 év óta fennálló gyár tulajdonosa, házassági akar. Oly csinos, szerény igényű leányt keres feleségül, kinél 10-15000 frt hozománya van. Leveleket „Gyártulajdonos” jellege alatt a kiadóba. 7086-2

Intelligens vidéki fiatalember nőülés céljából oly szép s lehetőleg izraelita leánnyal óhajt megismerkedni, kinél 3-4000 frt hozománya van. Leveleket a kiadóhivatalba a „Bizalom” jellege alatt. 7152-2

ÁLLAST KERES.

Raktárnoki vagy szállítási vállalkozásnál egy (kiszolgáló katonai), megbízható ember, alkalmazást keres. Írásbeli ajánlatokat „Szorgalom” jellegre a kiadóhivatalba. 7032-3

Kisasszony, hi már nagyobb iródkban alkalmazva volt, gyorsírás és gépirásban kitűnően jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfogadni. Címe a kiadóban. 6902-3

Kuicsárudi vagy hávezetői állást keres egy középkorú, gyermektelen özvegy asszony (helyben vagy vidékre), aki jó bizonyítványokkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 7008-3

Házgondnoki állást keres egy kellő biztosítékkal bíró hivatalnok. Bővebbet személyesen. Megkereséseket „Ügyes” jellege alatt kérek. 6888-3

Heli- vagy időszakos laphoz szerkesztő, vagy munkatársul ajánkozik kitűnő szakember. Esetleg azok expedícióját is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heli lap” címen kéretnek. 6792-3

Joghallgató ajánkozik ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Cím a kiadóhivatalban. 6478-3

ÁLLAST KAPHAT.

sz emberek ezrei panaszkodnak, hogy nincs keresetük. Intelligens egyesnek jövedelmét foglalkozást találják. Ajánlatok itt helyben naponta személyesen VI., Váci-körút 21. II. em. 7. sz. alatt jelentkezhetnek, vidékről pedig írásbelileg a legközelebbi helységről is „Munka” jellege alatt szintén fenti címen. 7097-4

Utazók havonként 50-100 frtot kereshetnek mellékfoglalkozásként. Ajánlatokat „Világcsikk” jellege alatt a kiadóhivatalba. 7154-4

Nagy confectio-üzlet keres egyes segédet, ki az eladáshoz és hirdatredezésben jártas. Ajánlatokat a kiadóhivatalba a „Szorgalmas” jelszó alatt. 6472-4

Nők, kik a tisztességes munkát nem restelik, igen jelentékeny keresetet találhatnak, ha egy új előkelő irodalmi vállalkozás előzetesét gyűjtenek. Ajánlatok „A. J.” alatt a kiadóhivatalba utján kéretnek. 6926-4

OKTATÁS.

Correpetitornak ajánkozik gymnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Cím a kiadóhivatalban. 6416-5

Joghallgató hármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba a „Megbízható” címen. 6608-5

Szabás és mintarajzolásban jó és alapos oktatást nyelhetnek intelligens hölgyek a lehető legrövidebb idő alatt. Cím a kiadóhivatalban. 7109-5

Okleveles gyermekoktató, ki a magyar, német, német és elemi tantárgyakat kitűnő sikerrel tanítja s igen előkelő házakban működött; még néhány délutáni órával rendelkezik. Szíves megkeresések a kiadóhivatalban megüdváló címen. 7096-5

ELADÁS.

Méz. Legfinomabb pergetett, 5 kilós postacsomag, bermenve 2 frt 80 kr., hóhéhr lépesméz, bermenve, 4 frt 80 kr. Megrendelhető Országos Méhészeti Egyesület. Budapestben, IX., Koztelek, továbbá Damjánich-utca 34. főraktár a központi vásárcsarnokban; fősor, ahol üvegekben és kímérve is lehet kapni. Hamisítatlan méhviasz szobapadlófényezéshez 1 kgr. 1 frt 75 kr. 6998-8

Buter. jó szolid kivitelben előnyös részletfizetésre. Főraktárban VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzékek vidékre ingyen és bermenve. 7013-8

Czimbalom karácsonyra. Gyönyörű fekete, szalonn, faragott, kitűnő gyártmányú, hangtartó hangverseny czimbalom, karácsonyi ajándéknak igen alkalmas, olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2463-8

Egy régi (a és szónizlet, a helyvárosban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6918-8

Kerekpár, teljesen új, angol, sürgösen rendkívül olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2451-8

Fodrász üzlet a főváros legelőkelőbb helyén, melynek igen jó jövedelme van, szabadkézül eladó. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fodrász” jellege alatt. 7116-8

Gyógyszertár, évi 4-5000 frt forgalommal halál. Lehétleg Budapest közelében. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. „Birtokos” címen. 6804-9

Varrógép, olcsó, kerestetik megvételre. Singer-féle előnyben. Ajánlatok „Varrógép” jellege alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 7144-9

Megvételre kerestetik egy 200-300 holdas birtok Jelehetőleg Budapest közelében. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. „Birtokos” címen. 6804-9

Házi verki olcsó áron kerestetik megvételre. Cím a kiadóban. 6704-9

Kétkerékű kézikösi, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Cím a kiadóhivatalban. 6708-9

VÉTEL.

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utczában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6760-10

sz Üllői-uton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6828-10

sz Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Cím a kiadóhivatalban. 6144-10

Elegánsan butorozott 2 ablakos utcai szoba fürdőszoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utczában kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6830-10

Kerepesi-uthoz közel a Szentkirály utczában egy csinos, tiszta 2 ablakos szoba kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6682-10

Elegánsan butorozott szoba alkov-val, 25 forintért kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6826-10

Utcai butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházzal különbejárattal, olcsón kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6920-10

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, remnek, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmú helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Fagy-Balzsam kezekben, lábakon egyszeri bekenés által megszünteti az égetést, egy heti használat után még a nyomát is a daganatoknak. Egy tévely, utasítással 1 frt. Csemiczky gyógyszerész Budapest, VI., Szabolcs-utca 4. 7059-18

Karácsonyi ajándékok bevásárlása előtt tessék átnézni a Révai-Katalogust a hazai irodalom legjelesebb műveinek jegyzékét, melyet ingyen és bermenve küld Révai Testvérek Irodalmi Intézet r.-t. könyvkereskedése Budapest, VIII., Üllői ut. 18. 7053-18

Asztalos- és kárpitos-butorozat egyszerű és legfinomabb kivitelben melyek az őszi szeziónból visszamaradtak, a jövő tavaszi szeziónra való előkészületi munkálkodás miatt, **bámulatos olcsón** ad el **Sárkány és Schütz VII., Erzsébet-körút 12. sz. a.** a New-York kávéházzal szemben. 7043-18

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteffü-cukorkát. 1587-18

Olcsóbb a házivarrónóné! Kitűnő szabóné elegáns ruhákat készít 5 fttól. felebb, vidékre s. Cím a kiadóhivatalban. 2423-18

Egy új ház a VI. kerületben, magasán épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7002-7

Karácsonyfákat villamos világítással készít a Budapesti általános villanyfel-szerelési vállalat Homburg, Diemmer & Comp. Klauzál-utca 5. sz. 2461-18